

ÖCKERÖ KOMMUN

Årsredovisning **2018**
Öckerö kommun

Vi tackar årets fotografer

Peter Alphede – fotograf med stort intresse av att fånga natur, landskap och speciellt nattfoton på bild, särskilt i hemmatrakterna Öckerö kommun.

Albin Andersson – hobbyfotograf bosatt på Hönö. Fotar gärna djur och natur men letar alltid efter intressanta motiv när kameran är med.

Paul Hultsbo – fotograf från Hönö som gärna fotar från sin båt: segelskutor, tumlare, fiskmåsar eller varför inte en saltstänkt fiskare.

Annelie Pompe – svensk äventyrare som bor i Öckerö kommun, mest känd för sina insatser som fridykare. Fotograferar både över och under ytan.

Grafisk form & original: Adekvat Form AB, Tollered

Tryck: Billes Tryckeri AB, Mölndal 2019

Upplaga: 120 ex

Papper omslag: Multidesign smooth HPI white 240 g

Papper inlaga: Multidesign smooth HPI white 130 g

Typsnitt: Franklin Gothic, Georgia

2 Inledning

- 2 Politisk organisation/styrning
- 3 Kommunstyrelsens ordförande har ordet
- 4 Fem år i sammandrag

5 Förvaltningsberättelse

- 6 Omvärldsanalys
- 8 Finansiell analys
- 14 Kommunens personal

17 Räkenskaper kommunen

- 18 Redovisningsprinciper
- 19 Redovisningsmodellens delar
- 20 Resultaträkning och kassaflödesanalys
- 21 Balansräkning
- 22 Noter

27 Räkenskaper koncernen

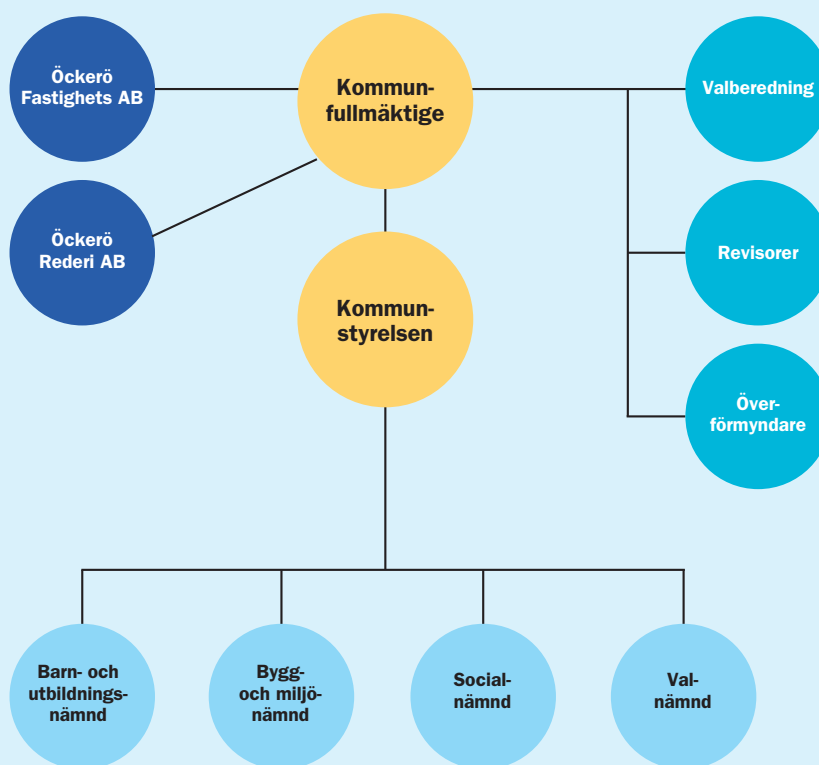
- 28 Koncernens organisation
- 29 Öckerö Fastighets AB
- 31 Öckerö Rederi AB
- 32 Sammanställd resultaträkning
- 33 Sammanställd balansräkning
- 34 Sammanställda noter

35 Verksamhetsberättelser

- 36 Kommunstyrelsen inkl samhällsbyggnad samt fritid och kultur
- 50 Barn- och utbildningsnämnden
- 59 Socialnämnden
- 65 Bygg- och miljönämnden
- 68 Miljöredovisning

72 Revisionsberättelse, Öckerö kommun

Politisk organisation/styrning

Kommunstyrelsen ska årligen till Kommunfullmäktige sammanfatta årets verksamhet och ekonomi i en årsredovisning. Årsredovisningen i Öckerö kommun innehåller även den redovisning, som nämnderna enligt kommunalagen ska göra till fullmäktige, över hur de under året har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem. Öckerö kommuns styr- och ledningsmodell kallas för Öckerö-modellen. Modellen bygger på att politiker vill påverka samhällets utveckling i en viss riktning och därför delar ut uppdrag till nämnder samt att chefer och medarbetare inom kommunförvaltningen ska använda sin profession i utförande av uppdragen.

Styrningen kännetecknas av att alla i organisationen – politiker, chefer och medarbetare – tar ansvar för helheten

i den kommunala verksamheten samt känner delaktighet och engagemang i styrprocessen. En viktig gemensam värdegrund är att alla som verkar i organisationen ser verksamheten utifrån och in, det vill säga ur medborgarens och kundens/brukarens perspektiv.

Förvaltningsberättelsen i årsredovisningen innehåller förutom en ekonomisk analys även en redovisning av måluppfyllelsen för de finansiella och verksamhetsmässiga målen och fullmäktiges tolkning av begreppet god ekonomisk hushållning samt personalredovisning. I nämndernas verksamhetsberättelser finns mer utförlig redovisning av de verksamhetsmässiga målen som är kopplade till god ekonomisk hushållning samt övriga nämndsmål.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

ÖVERSIKTSPLAN UTBLICK

Efter flera års arbete var översiktsplanen klar. Bland annat har vi pekat ut ett antal flera platser som är möjliga för bostäder, äldreboende, skolor och förskolor. Kommunen kommer också att studera förutsättningar för att etablera boende på vattnet. Planen ger en bra grund för den framtida utvecklingen i kommunen.

UTMÄRKELSER ÖCKERÖ KOMMUN

- **Skolinspektionens skolenkät, bäst i Sverige**
- **98 % av grundskoleeleverna är trygga**
- **GR:s förskoleenkät, 1:a plats**

För andra året i rad har Göteborgsregionens kommunförbund (GR) gjort en enkät bland föräldrar med barn i förskola och familjedaghem. Undersökningen är uppdelad i fem olika kategorier: trygghet och gemenskap, information och inflytande, förutsättningar, pedagogik och kontinuitet.

- **MSB och SKL undersökning, 2:a plats**

SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) och MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) publicerar årligen jämförelser av arbetet med trygghet och säkerhet i landets kommuner. Jämförelserna visar vilka kommuner som förefaller vara trygga och säkra, hur utvecklingen sett ut över tid, vilken betydelse lokala förhållanden har och de låter kommuner lära av varandra.

- **Insikt, 1:a plats i Västra Götaland och 10:e plats i Sverige**

Rapporten redovisar en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning gentemot företag.

- **Svenskt Näringsliv företagsklimat 32:a plats**

NYA SOLHÖJDEN

I december hade vi en ceremoni om byggstart på ett nytt äldreboende på Solhöjden med 48 st lägenheter. När det står klart om ett år kommer det att vara ett modernt äldreboende med moderna faciliteter bl.a. Sinnenas trädgård och ett styrketräningsrum.

VÄG 155

Efter många års arbete och lobbyism startade Trafikverket under året en åtgärdsvalsstudie på uppdrag av Västra Götalandsregionen. Studien kommer att vara klar senast 2021 och kommer då att visa vilka åtgärder som är möjliga och nödvändiga för att försäkra Öckerö kommun bra kommunikation med Göteborg. Fram till dess har vi skapat en möjlighet att testa en personfärja mellan Hönö och Göteborg. Denna skulle enligt beräkningar minska biltrafiken på väg 155.

EKONOMI

2018 har varit ett tufft år ekonomiskt. Tyvärr var det många negativa faktorer som tillsammans innebar att kommunen fick ett minusresultat på 5,2 mkr. Förutom nämndernas samlade underskott tillkom kostnad för personalomkostnad (po) på 5,8 mkr över budget, pensionskostnader 3,0 mkr högre än budgeterat och kostnad för semesterlöneskuldens

förändring 2,1 mkr. Dessutom påverkas resultatet av negativ slutavräkning av skatt på 2,7 mkr.

Barn- och utbildningsnämnden gick minus med 9,1 mkr och Socialnämnden minus med 4,5 mkr. Speciellt har kostnader ökat kraftigt de sista månaderna. Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden har på olika sätt haft stora utmaningar att hantera. För Barn- och utbildningsnämnden har det handlat om finansiering av skolgång för våra ensamkommande barn/ungdomar och uppstartskostnader på den ombyggda Hedenskolan. För Socialnämnden är det främst kostnader för externt köpta platser som ökat. För kommande år är det viktigt att våra nämnder har en bättre budgetföljsamhet annars blir det svårt att kunna ha en långsiktig planering.

SOMMARTRAFIK MED PERSONFÄRJA

Efter många års arbete fick vi äntligen inviga sommartrafik med en personfärja mellan Hönö Klåva och Göteborg. Ett bra samarbete med Styröbolaget gav frukt. Linjen blev en succé och fler än 700 personer per dag i snitt åkte med fartyget. Vi har goda förhoppningar om att det blir en fortsättning kommande sommar. Detta ska också ses som en inkörsport till en personfärja mellan Hönö Pinan och Göteborg för arbetspendling under resterande tid av året.

NY FRITIDSGÅRD

Äntligen! Efter många års utredningar, kunde vi inviga den där vårdcentralen på Öckerö tidigare låg, eller läkarvillan som den också kallas i folkmun. Detta var en efterlängtd lokal för våra ungdomar och vi kunde också från början komplettera den med ett garage där man kan meka med cyklar, mopeder och motorcyklar under ledning av Hönö Motorklubb,

Detta är mitt sextonde och sista "Kommunstyrelsens ordförande har ordet". Jag vill tacka alla, personal, politiker och kommuninvånare, för ett gott samarbete under dessa år. Det har varit intressanta år där vi tillsammans klarat många utmaningar och utvecklat vår kommun. Även om vi inte alltid varit överens så är jag imponerad av att det alltid varit ett gott samtalsklimat och en respekt för varandra. Lycka till i framtiden, vi har en fantastisk kommun som vi tillsammans kan göra ännu bättre.

Arne Lernhag (M)
Kommunstyrelsens
ordförande

Fem år i sammandrag

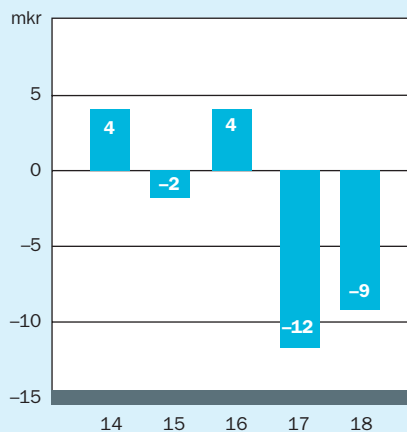
	2018	2017	2016	2015	2014
Folkmängd					
Folkmängd 31/12	12 945	12 923	12 773	12 682	12 645
– antal barn: 0–5 år	765	762	763	780	799
– antal barn: 6–15 år	1 626	1 656	1 650	1 613	1 611
– antal ungdomar: 16–18 år	490	479	458	450	465
– antal äldre: 65–74 år	1 799	1 802	1 777	1 774	1 734
– antal äldre: 80 år och äldre	765	762	729	716	700
Skattesats/kommunen, kr (*VGR 43 öre)	21:21	21:21	20:76	20:76	20:76
Personaluppgifter					
Personalkostnader, mkr	571	541	512	462	441
varav: pensionskostnader	43	32	31	30	29
Antal anställda per 1/11	1 099	1 094	1 080	994	973
Antal årsarbetare per 1/11	967	957	952	873	847
Resultaträkning, mkr					
Nettokostnad inklusive avskrivningar och finansnetto	747	717	670	657	625
Skattenetto (skatteintäkter, utjämning, fastighetsavgift)	742	723	679	653	633
varav: skatteintäkter	664	648	605	573	549
Årets resultat	-5	6	9	-4	8
Balansresultat exklusive reavinster	-14	2	3	-5	2
Balansräkning					
Likvida medel, mkr	103	105	134	110	126
Tillgångar, mkr	647	621	620	561	528
– per invånare, tkr	50	48	49	44	42
Eget kapital, mkr	330	335	329	319	330
Låneskuld bank, mkr	22	23	24	0	0
Total pensionsskuld inklusive förtroendevalda*, mkr	300	294	295	298	294
– varav ansvarsförbindelse/personal*, mkr	202	209	214	222	229
– varav ansvarsförbindelse/förtroendevalda*, mkr	2	2	3	3	3
Borgensförbindelser, mkr	1 004	1 057	1 070	905	798
– per invånare, tkr	78	82	84	71	63
Investeringar, mkr					
Budget	62	65	71	53	37
Utfall exkl. intäkter	46	49	46	40	26
Nämndernas driftbudgetavvikelse, mkr	-9	-12	4	-2	4
Nyckeltal					
Soliditet, %	51	54	53	57	63
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse + löneskatt)	12	12	10	7	8
Kassalikviditet, % (minimum 100%)	106	132	157	146	171

* Exklusive löneskatt 24,26 %

Nämndernas budgetavvikelse

mkr	2018	2017
Kommunstyrelsens enheter exkl centrala poster	3,8	-2,5
Kommunstyrelsen fritid och kultur	0,3	0,5
Kommunstyrelsen samhällsbyggnad	0,2	-3,9
Barn- och utbildningsnämnden	-9,1	-3,1
Socialnämnden	-4,6	-3,1
Bygg- och miljönämnden	0,2	0,1
Summa nämndernas budgetavvikelse	-9,2	-12,0

Nämndernas budgetavvikelse 2014–2018

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys

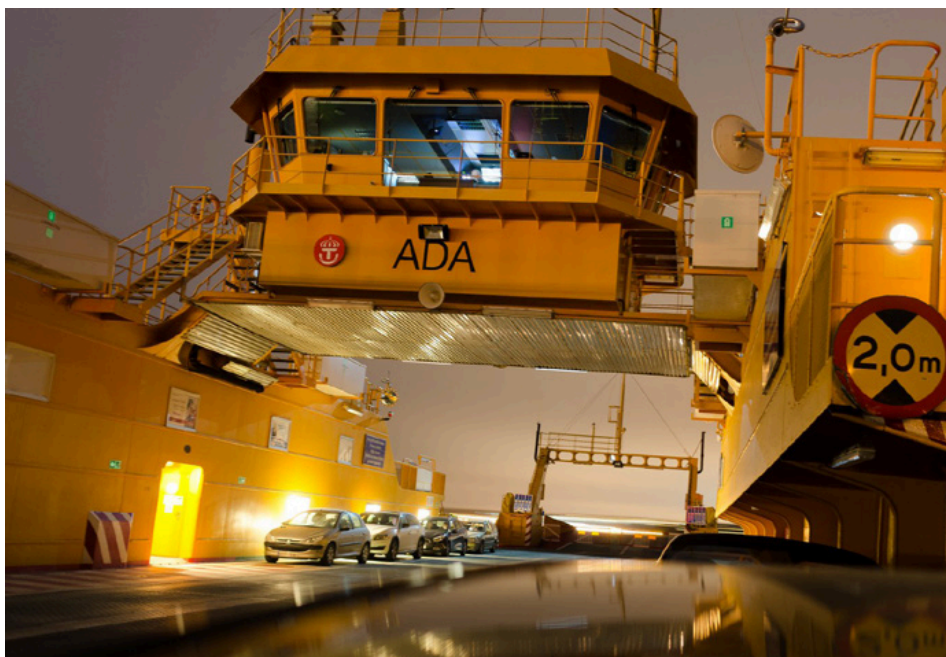

Bild: Peter Alphede

KONJUNKTURLÄGET

Konjunkturen är fortsatt stark. Antalet arbetade timmar ökade starkt fjärde kvartalet 2017 och har fortsatt uppåt under 2018. Arbetskraftsdeltagandet är det högsta i EU och både näringsliv och offentlig sektor har fortsatt svårigheter att rekrytera personal. Men det finns tecken på att konjunkturen håller på att dämpas. Den andel av företagen som anger att man planerar öka sysselsättningen minskar. Lägre nivå på bostadsbyggandet kommer att försvaga konjunkturen. Den viktigaste faktorn för kommunernas skatteintäkter, nämligen utvecklingen av arbetade timmar, ser ut att vara svag kommande år. Sammantaget är SKL:s bild att tillväxttakt successivt avtar under 2018 och att konjunkturen kulminerar under 2019.

Investeringarna, särskilt bostadsbyggandet, har de senaste åren starkt bidragit till efterfrågan. Det finns en viss risk/möjlighet i prognosen över vart och i vilken takt konjunkturen rör sig, dvs att man underskattar omfattningen av de investeringar i teknisk infrastruktur som planeras och startar upp runt om i landet. Detta skulle i så fall fortsätta att elda på aktiviteten i samhällsekonomin och bidra till fortsatt hög sysselsättning och att högkonjunkturen förlängs.

SKATTEUNDERLAG OCH SKATTEINTÄKTER

SKL:s presenterar fem skatteunderlagsprognoser under året. Se tabellen till höger. Prognoserna för skatteunderlaget har varit ovanligt stabila från prognostillfälle till nästa. Det är årets sista prognos, december, som påtagligt skiljer sig från årets övriga prognostillfällen. SKL gör här bedömningen att konjunkturen nått sin topp och att skatte-

underlaget åren 2019 och 2020 växer svagare än tidigare prognoser antytt.

Skatteunderlagets reala ökningstakt faller successivt under perioden 2018–2020. För perioden efter 2019 bygger SKL:s beräkningar på att ekonomin når s.k. konjunkturell balans. Av det följer en minskning av arbetade timmar 2020, som leder till skatteunderlagets svagaste reala utveckling på länge. Ytterligare en faktor som bidrar till att skatteunderlaget bromsar in är att pris- och löneökningstakten inom kommunsektorn stiger under högkonjunkturåren. Samtidigt som den reala skatteunderlagstillväxten avtar växer antalet invånare i Sverige. Det betyder att utrymmet för skattefinansierad kommunal verksamhet per invånare utvecklas långsammare än det gjort sedan finanskrisen. Från och med 2021 beräknas återigen skatteunderlagstillväxt vid s.k. konjunkturell balans – en liten ökning av arbetade timmar samt måttliga ökning av löner och pensioner.

Skatteunderlagsprognos, förändring, % jämfört med året innan

	2017	2018	2019	2020	2021
SKL – februari	4,5	3,3	3,2	3,1	3,6
SKL – april	4,5	3,3	3,2	3,1	3,7
SKL – augusti	4,5	3,7	3,3	3,3	3,9
SKL – oktober	4,5	3,6	3,4	3,3	3,8
SKL – december	4,5	3,6	3,0	3,0	3,9

INFLATION*, %**KPI, Konsumentprisindex**

dec 17-18	dec 16-17	dec 15-16	dec 14-15	dec 13-14
2,0	1,7	1,7	0,1	-0,3

Inflationstakten, räknad som den genomsnittliga förändringen av konsumentpriserna (KPI) under de senaste tolv månaderna, var i december 2,0 %. I ökningen från november (0,4 %) är det framförallt högre priser på transporttjänster som påverkar. I december 2017 var inflationstakten 1,7 % på ettårsbasis. Parallellt med KPI mäts också inflation rensad för ränteförändringar, s.k. underliggande inflation. Inflationstakten med fast ränta (KPIF) var 2,2 % i december.

Källa: SCB

* Riksbankens inflationsmål (2 %) bör utvärderas ur ett årligt perspektiv och inte utifrån inflation för enskilda månader.

RÄNTEUTVECKLING, %

datum	190109	160217	150708	150325
Reporänta	-0,25	-0,50	-0,35	-0,25
Förändring i %	0,25	-0,15	-0,10	-0,15

Vid det penningpolitiska mötet den 19 december beslutade Riksbankens direktion att höja reporäntan med 0,25 % till -0,25 %. (Reporäntan har varit oförändrad sedan februari 2016)

Riksbanken skriver: "I takt med att inflationen och inflationsförväntningarna har etablerats kring 2 procent har behovet av en mycket expansiv penningpolitik minskat något och mot denna bakgrund ansåg en majoritet av ledamöterna att det var lämpligt att nu höja reporäntan."

BEFOLKNINGSUTVECKLING**Antal äldre: 80 år och mer, förändring 1 år**

2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
765	762	729	716	700	683	667
+3	+33	+13	+16	+17	+16	+38

Antal barn 0-5 år, förändring 1 år

2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
765	762	763	780	799	819	830
+3	-1	-17	-19	-20	-11	-20

Antal barn 6-12 år, förändring 1 år

2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
1 120	1 148	1 156	1 140	1 148	1 141	1 138
-28	-8	+16	-8	+7	+3	+20

Antal barn 13-15 år, förändring 1 år

2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
506	508	494	473	463	455	450
-2	+14	+21	+10	+8	+5	-11

Antal gymnasieelever: 16-18 år, förändring 1 år

2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
490	479	458	450	465	457	533
+11	+21	+8	-15	+8	-76	-4

Befolkningsförändring 2018: Ökning med 22 personer

År 2018	Födda	Döda	Saldo	Inflytt	Utflytt	Saldo	Just	S:a
Kvartal 1	32	36	-4	140	127	13	-2	7
Kvartal 2	19	29	-10	170	120	50	2	42
Kvartal 3	24	39	-15	187	191	-4	-1	-20
Kvartal 4	25	32	-7	145	145	0	0	-7
Summa	100	136	-36	642	583	59	-1	22

Befolkningsutveckling

2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
+22	+150	+91	+37	+71	+35	+52

Bild: Peter Alphede

Finansiell analys

Bild: Albin Andersson

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunfullmäktige har i sitt budgetdokument för år 2018 beslutat om definition av ”god ekonomisk hushållning” samt fastställt finansiella och verksamhetsmässiga mål. Kommunallagen ålägger fullmäktige att besluta om s.k. verksamhetsmässiga mål. Årets två mål har hämtas från fullmäktiges beslutade mandatmål. Dessa mål har ett tidsperspektiv på fyra år där 2018 är sista året. Kommunen uppvisar ”god ekonomisk hushållning” när kommunfullmäktiges finansiella och verksamhetsmässiga mål visar god måluppfyllelse.

Samlad bedömning

Kommunen har under verksamhetsår 2018 inte nått upp till fullmäktiges definition av God ekonomisk hushållning:

- Resultatmålet är inte uppfyllt som ett genomsnitt över de fem senaste åren.
- De två verksamhetsmässiga målen bedöms vara uppfyllda.

Finansiella mål

De finansiella målen för 2018 är två till antalet – ett resultatmål och ett mål som tar sikte på likviditet, dvs kortsiktig betalningsförmåga. Se nedan. Ett korrekt formulerat resultatmål som är styrande lägger grunden för det som kommunallagen kallar ”god ekonomisk hushållning”.

Årets resultat bör uppgå till 1,5 procent av budgeterat skattenetto sett över en period av fem år

Sett över de fem senaste åren uppgår resultatet till ca 0,4 procent av budgeterat skattenetto. Målet uppnås inte. 2018 skulle ett resultat på 1,5 procent av budgeterat skattenetto motsvarat ca 11 mkr. Årets resultat uppgår till minus 5,2 mkr.

Reinvesteringar, återställande av uttjänta anläggningstillgångar, skall finansieras med egna medel

Detta likviditetsmål är uppfyllt. Investeringsverksamheten har finansierats med egna medel/kassan.

Verksamhetsmässiga mål

Målkompassens färg innebär:

 Röd = Ej uppfyllt

 Gul = Delvis uppfyllt

 Grön = Uppfyllt

Öckerö kommun är ett av Göteborgsregionens mest attraktiva besöksmål

Den nya hemsidan ”Visit Öckerö” och en ökad närvaro av företag och event hos Göteborg & Co:s hemsida, tillsam-

mans med närvaro i sociala medier, bidrar till att kommunens besöksnäring idag når ut till en betydande marknad både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Modellen för Infopoints som togs fram 2017 har utvecklats och är idag etablerad i kommunen.

Ett samarbete med Göteborg & Co har lett till ökad kunskap om Öckeröarna. Fortsatt arbete med destinationsutveckling sker bland annat genom samarbetet: "enat Bohuslän" och Turistrådet.

Samverkansarbete med gästhamnarna har utvecklats för att kommunicera och stödja deras utveckling. Vi kan se en tydligt ökning av cykelturism och båtluftning med turlistebåtar, vilka är en del av marknadsföringen. Detta har inneburit en spridning av turismen på alla öar i kommunen.

Sommaren 2018 startade båttrafik mellan Stenpiren–Eriksberg–Hönö. Turen kördes 8 veckor med totalt 33 500 resenärer och blev en succé. Besöksflödet av dagsturister ökade tydligt 2018.

Även antalet gästhamnsvinor har ökat, från ca 24 000 till 34 000, varav ställplatser för husbilar utgör ca 15 000.

Det är svårt att mäta hur attraktivt besöksmål kommunen är, då komplett besöksstatistik inte är tillgänglig. Men samarbetet med Göteborg & Co har gett indikatorer på hög attraktivitet. Genomförda satsningar under mandatperioden, som ny webbplats, Infopoints, samarbete med Göteborg & Co, skärgårdsbåten och satsningar på events har lett till ökad kännedom om Öckeröarna och besök året runt.

Byggnationen har ökat, både med småhus, lägenheter och senior-trygghetsboende i olika upplåtelseformer

Det pågår i nuläget planarbete som ger möjlighet till ett flertal olika boendeformer. Tyvärr hämmas planarbetet av Länsstyrelsen och Trafikverket som genom samrådsyttrande ställer höga krav på kommunen gällande både trafikgenerering, strandskydd och VA-lösningar. Dialog pågår med länsstyrelsen inom samtliga områden. I juni startade den s.k. åtgärdsvalsstudien där arbete med att hitta en lösning på trafiksituationen inleds tillsammans med Göteborgs stad och Trafikverket.

Bygglovsansökningar påverkas direkt av antalet laga kraft vunna detaljplaner. Det har varit en positiv start på året med lämnade startbesked för flerfamiljshus på Hönö och samtliga byggrätter på Kalvsunds gamla skolområde. Byggnation av flerfamiljshus pågår även på Knippla.

En sammanställning av lämnade startbesked för bostäder i perioden 2017-08-31–2018-08-31 visar på ca 70 nya bostäder i olika upplåtelseformer.

RESULTATRÄKNING (RR)

Årets resultat: –5,2 mkr

Kommunens resultat, skillnaden mellan intäkter och kostnader, uppgår för år 2018 till minus 5,2 mkr.

Analys: Årets skatteintäkter, 663,6 mkr, nådde inte upp till budgeterad/preliminär siffra: 4,8 mkr i lägre utfall. Jämfört med 2017 ökade skatteintäkterna med 16,3 mkr. Summan av definitiv slutavräkning av 2017 års skatteintäkter och preliminär slutavräkning av 2018 års skatteintäkter påverkar resultatet negativt med –2,7 mkr.

Kommunalekonomisk utjämning/statsbidrag redovisas till 78,0 mkr, vilket var 6,3 mkr mer än budget och 3 mkr mer än utfall 2017.

Redovisade realisationsvinster, skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde vid försäljning av anläggnings-tillgångar (mark m.m.), uppgick till 8,9 mkr, vilket ingår i resultatet.

Utfall för personalomkostnader (PO) är 5,8 mkr högre än budgeterat. Pensionskostnader redovisas till 3,0 mkr högre än budgeterat. Kostnad för förändring semesterlöneskuld är 2,1 mkr, vilket är skillnaden mellan skuldens ingående värde 1 januari och utgående värde 31 december, d.v.s. skuldens förändring. Bokslutet belastas med avsättning 0,5 mkr avseende återbetalning av momsbidrag gällande LSS. Upparbetade kostnader för exploateringsområde "Norr om Statoil, 0,4 mkr, belastar resultatet. Samtliga dessa poster, 11,8 mkr, hanteras centralt i bokslut, dvs belastar inte nämnderna.

Flyktingverksamheten har påverkat verksamhet och ekonomi även under 2018. Se vidare nämndernas verksamhetsberättelser. Kommunens fordran på staten/Migrationsverket var vid årsskiftet 5,3 mkr.

Under året har nämnderna tilldelats medel ur fullmäktiges budgeterade s.k. fördelningsposter:

- 1,0 mkr till Barn- och utbildningsnämnden gällande migrationskostnader
- 7,9 mkr till Socialnämnden för "platsbristkostnader" – äldreomsorg
- 0,6 mkr till Kommunstyrelsen/fritid och kultur för fritidsgården
- 0,2 mkr till Kommunstyrelsen/besöks- och näringslivsenheten

Avstämning mot kommunallagens balanskrav

Redovisade realisationsvinster på 8,9 mkr skall exkluderas från årets resultat när det s.k. balansresultatet räknas fram. Balansresultatet är negativt: –14,2 mkr. Enligt lagen om kommunal redovisning skall ett negativt balanskravsresultat regleras under de närmast följande tre åren och fullmäktige skall anta en åtgärdsplan för hur regleringen skall ske.

Finansiell analys

EKONOMISK STÄLLNING OCH UTVECKLING

Kommunen har sedan år 2003, med undantag för år 2015 och 2018, redovisat positiva resultat och därigenom byggt på det som kallas eget kapital i balansräkningen.

Det är viktigt för bedömningen av kommunens finansiella situation att notera och analysera graden av nämndernas budgetföljsamhet/ekonomisk styrning. Nämndernas underskott uppgår till -9,2 mkr (-12,0 mkr 2017). De nämnder som under året har antagit åtgärdsplaner för att begränsa/undvika underskott har endast delvis uppnått avsedd effekt. Det är strategiskt för kommunens framtida ekonomi och verksamhet att nämnderna förmår att anpassa sina kostnader till kommunfullmäktiges budgetbeslut. Underskott i nämndernas verksamheter påverkar inte enbart 2018 års resultat utan även möjligheterna att bedriva verksamhet i enlighet med budget 2019 och påföljande år. Risken får bedömas som stor att nämnderna går in i det nya budgetåret med en större verksamhet än vad budget tillåter.

Kommunens nämnder redovisar underskott med totalt -9,2 mkr : Kommunstyrelsen 4,3 mkr, Barn- och utbildningsnämnd -9,1 mkr, Socialnämnd -4,5 mkr, Bygg- och miljönämnd 0,2 mkr. Kommunstyrelsens överskott finns främst inom verksamhet Styr & stöd. Barn- och utbildningsnämndens underskott finns huvudsakligen inom grundskolan. Socialnämnden tillfördes i slutet av året 7,9 mkr för kostnader till följd av att man på grund av s.k. platsbrist inom äldreomsorgen köpt vårdplatser i större omfattning än budgeterat. Bygg- och miljönämnden redovisar ett överskott om 0,2 mkr.

God ekonomistyrning i kommunen tar sin utgångspunkt i nämndernas förmåga att anpassa verksamheten så att den ryms inom beslutad budgetram. För att lyckas i detta krävs att man på alla ansvarsnivåer förmår att bygga och förvalta en ”ekonomisk kultur” som har sin grund i budgetbeslut, kommunens styrdokument och lagverk.

DE NÄRMASTE ÅREN

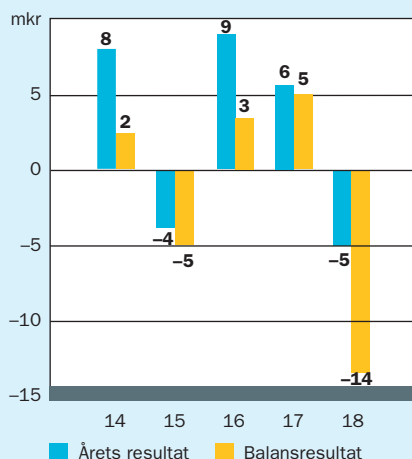
Enligt bedömning gjord av SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) ökar behoven av välfärdstjänster under kommande år beroende av den demografiska utvecklingen. Detta gäller generellt i landets kommuner och kanske särskilt för Öckerö kommun. Prognoser visar på större andel äldre i förhållande till andel personer i arbetsför ålder.

De senaste årens kostnadsökningar inom offentlig sektor är delvis en följd av demografiska förändringar, men även en följd av ökade krav från brukare. Historiskt har kostnaderna i kommuner ökat väsentligt snabbare än vad som följer av den demografiska behovsutvecklingen. Höjd ambitionsnivå kan också initieras av såväl staten som kommunerna själva. Problemet är att skatteunderlaget inte ökar i den omfattning som krävs för att betala för ökade välfärdstjänster.

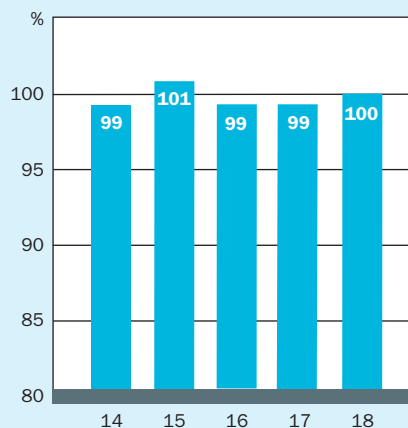
Öckerö kommun har under senare år satsat i nya och ombyggda skolor. Investeringen har gjorts av kommunens fastighetsbolag och kommunen hyr. Hyresmodellen kommer att gälla även de närmaste åren för ytterligare skolprojekt och även för satsning inom äldreomsorgen. Resultatet blir en kraftig driftkostnadsökning för berörda nämnder. Inom andra områden har kommunen omfattande investeringsbehov. VA har högst troligt ett antal år framför sig med eftersatta områden som måste åtgärdas. Ofta som en förutsättning för andra kommunala satsningar. Samma sak gäller delvis också för Kretsloppsuheten. Projekten är så stora för kommunen att nyupplåning blir ett måste.

Demografins utveckling, investeringsbehov, fortsatta utvecklingsprojekt inom skola/sociala ställer krav på långsiktig planering av kommunens verksamhet kopplad till finansiella resurser som en given förutsättning. Högst troligt krävs prioriteringar i den politiska agendan för att motsvara kraven på en god ekonomisk utveckling över tid.

Årets resultat/Balansresultat 2014–2018

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna 2014–2018

NETTOKOSTNAD – ETT VIKTIGT NYCKELTAL

Intäkter som verksamheten tar in i form av avgifter, taxor, bidrag m.m. minskat med resultaträkningens alla kostnadsposter benämns nettokostnad. Denna kostnad skall med marginal täckas av skatteintäkter och statsbidrag/utjämningsbidrag.

Ett av de viktigaste nyckeltalen i den finansiella analysen utgörs av nettokostnadsandelen, vilken visar i procent hur stor del av skatter och bidrag som går åt till att finansiera verksamheten. Riktning för begreppet god ekonomisk hushållning brukar sättas till 98 %, vilket för Öckerö kommuns del kan översättas till ett positivt resultat på ca 15 mkr. En sådan marginal ger kommunfullmäktige ekonomiskt handlingsutrymme, samtidigt som egna resurser skapas för att finansiera investeringsverksamhet.

Analys: Diagrammet på sidan 10 visar att nettokostnadsandelen den sista femårsperioden pendlat runt 100 %. Notera att ”engångsintäkter” som reavinster ingår i siffrorna. Med dessa poster exkluderade uppgår nettokostnadsandelen till avrundat 102 % år 2018. Kommunens nettokostnadsandel har under den senaste femårsperioden legat på en väsentligt högre nivå än den som fullmäktige angett i sitt finansiella mål. I målet anges att det årliga resultatet skall motsvara 1,5 % av skatter och bidrag. De senaste årens budgeterade resultat har varit alltför låga och marginalen för oförutsedda händelser har inte funnits i den ekonomiska planeringen. Resultatkravet i budget bör sättas i nivå med vad som anges i de finansiella målen vilket 2018 hade motsvarat ett resultat på 11 mkr.

KOSTNADSUTVECKLINGEN – AVGÖRANDE FÖR RESULTATET

Verksamhetens kostnader har under året ökat med 18 mkr. Motsvarande siffra för år 2017 var 31 mkr. Den helt dominerande kostnaden är personalkostnad (löner, sociala avgifter, pensionskostnad). Kostnadsutvecklingen mellan ett år till ett annat beror till övervägande del på lönerns utvecklingstakt.

Verksamhetens intäkter, se not 1, är 5 mkr *lägre* jämfört med 2017. Minskningen förklaras av förändrade förutsättningar avseende flyktingverksamheten och därtill kopplade minskade statsbidrag.

Analys: Personalkostnad har ökat med 30 mkr (5 %) jämfört med 2017, varav löner (inkl soc avg) ökade med 19 mkr. Barn- och utbildningsnämnden har ökade personalkostnader med ca 6 % som beror både på fler anställda och högre löner. Socialnämndens motsvarande siffra är ca 7 %. Av verksamhetens totala bruttokostnad uppgick ”summa personalkostnad” till cirka 59 %, vilket är en liten ökning jämfört med 2017. Av socialnämndens totala kostnad utgör personalkostnad ca 70 % och för barn- och utbildningsnämnden är siffran 48 %. Se not 2.

Under övriga verksamhetskostnader kan noteras att hyreskostnadernas ökning följer avtalsvillkoren. Fritidsgården har under året flyttat in i ombyggda lokaler i läkarvillan på Öckerö.

Externt köpt verksamhet, tjänster främst inom skola och det sociala området, har minskat mellan åren med 13 mkr. Minskningen avser flyktingverksamheten.

SKATTEINTÄKTER OCH KOMMUNAL- EKONOMISK UTJÄMNING

Skatteintäkter är kommunens största intäktskälla: 664 mkr. Dessa har i jämförelse med år 2017 ökat med 16 mkr (2,5 %), vilket är en relativt svag ökning jämfört med de senaste åren.

En annan intäkt av vikt är det vi kallar kommunalekonomisk utjämningsbidrag och som samlas i ett totalbelopp bestående av olika utjämningsystem, statliga regleringsposter/statsbidrag och fastighetsavgift. För 2018 redovisas 78 mkr netto. 3 mkr mer än 2017.

Utfallet avseende inkomstutjämningsbidrag förbättrades mellan åren från 32 mkr till 35 mkr. Högre utfall i antal invånare än i SKL:s prognos för riket resulterade i ökad s.k. garanterad skattekraft. Utfallet avseende kostnadsutjämningsbidrag försämrades mellan åren från 7 mkr till 2 mkr. Kommunens bidrag för LSS-utjämningsbidrag har minskat från 5 till 4 mkr. ”Skattenettet” (skatteintäkter + kommunalekonomisk utjämningsbidrag m.m.) har totalt ökat med 19 mkr jämfört med år 2017. Ökningen år 2017 var 43 mkr, bland annat som en effekt av 45 öre i skattehöjning.

PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Pensionsskuldens storlek har beräknats av företaget KPA och kan sägas motsvara anställdas och förtroendevaldas vid mättillfället ”inarbetade” pensionsmedel med vissa förutsättningar.

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelse viktig att beakta eftersom den ska finansieras många år framöver. Det totala pensionsåtagandet uppgick 2018-12-31 till 373 mkr inklusive löneskatt, vilket är en ökning med 8 mkr jämfört med året innan. Av dessa redovisas 97 mkr som en avsättning i balansräkningen och 253 mkr som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

År 2018 utbetalades 38 mkr i pension inkl. löneskatt, varav 16 mkr avsåg ansvarsförbindelsen och dagens pensionärer. Återstoden, 22 mkr inkl. löneskatt, utgjordes av tjänstepension (”individuell del”) 17 mkr intjänad 2017 och utbetalad 2018.

ANALYS ÖVER VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADSUTVECKLING MELLAN 2018 OCH 2019

Detta avsnitt avser att fästa uppmärksamheten på verksamhetsområdenas ekonomiska utveckling sett över tiden. Tanken är bland annat att uppmärksamma verksamhet vars tjänster möter ökad efterfrågan från brukargrupper. Bakomliggande orsaker kan vara demografiskt betingat. Ökade kostnader kan också bero på satsningar som är direkt politiskt beslutat. Tabellen på nästa sida kan även

Finansiell analys

tjäna som utgångspunkt för politisk diskussion och målsättning om realistiskt budget. Se vidare respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Kommentar: De mest väsentliga förändringarna avseende verksamheternas förändring, räknat på nettokostnad (intäkt minus kostnad) finns inom skola och socialförvaltning.

Inom skola är det gymnasiet som redovisar den största ökningen, ca 5 mkr (8%) jämfört med föregående år. Bakom ökningen ligger bl.a. ökade kostnader för IKE (Interkommunal skolersättning) för nyanlända ungdomar 16–19 år. Vuxenutbildningen har den största ökningen i procent (24%). Bakom ligger ökad nettokostnad för Sfi interkommunalskolersättning (ca 0,8 mkr).

Inom socialomsorg har äldreomsorg och funktionsnedsättning ökat med drygt 13 mkr i nettokostnad jämfört med 2017 bl.a. som ett resultat av ökat antal äldre. Ekonomiskt bistånd fortsätter att redovisa lägre siffror för fjärde året i rad, ca 0,6 mkr lägre nettokostnad jämfört med 2017. Inom område 06 Särskilt riktade insatser Totalt: Den kraftiga minskningen mellan åren förklaras av minskad verksamhet inom flyktingmottagande, t.ex. köp av platser.

Verksamhetsindelning: SKL, Sveriges Kommuner och Landsting Förändring 2018–2019

	tkr	%
01 Politisk vht	431	3%
02 Infrastruktur och skydd mm Totalt	982	-13%
Fysiskt och teknisk planering och bostadsförbättring	1 158	-14%
Gator, vägar och parker	1 605	11%
Räddningstjänst	756	7%
Övrigt inom Infrastruktur och skydd	-221	-7%
03 Kultur- och fritidsverksamhet Totalt	327	1%
Fritidsverksamhet	953	6%
Kulturverksamhet	-627	-7%
04 Barn- och utbildning Totalt	11 100	4%
Förskola och skolbarnomsorg	2 679	4%
Grundskola	2 352	1%
Gymnasieskola	5 014	8%
Vuxenutbildning	1 055	24%
05 Social omsorg Totalt	13 358	5%
Ekonomiskt bistånd	-621	-10%
Individ- och familjeomsorg	643	2%
Äldreomsorg och funktionsnedsättning	13 335	6%
06 Särskilt riktade insatser Totalt	-7 990	-56%
07 Affärsverksamhet Totalt	-245	-17%
08 Gemensamma verksamheter Totalt	1 673	3%
Lokalvård och kost	771	3%
Stödfunktioner (kommunledning, ekonomi, personal, IT)	903	3%
Totalt	19 636	3%

Källa: Ekonomisystemet (verksamheternas nettokostnad inklusive fördelning av kostnader för gemensamma verksamheter inom varje förvaltning exklusive avgiftsfinansierad verksamhet)

KASSAFLÖDESANALYS

Betalningsflöden – in/ut

Kassaflödesanalysen (KFA) liknar resultaträkningen på det sätt att den visar vad som hänt under en tidsperiod. Den hämtar information från både resultaträkning och balansräkning. KFA är uppbyggd av flöden av pengar, d.v.s. inbetalningar och utbetalningar

Den modell som Öckerö kommun använder kallas sektorindelad KFA (se sidan 20) och består av tre delar: drift, investering och finansiering. Inom varje sektor redovisas in- och utflöden av pengar summerat i en delsumma. KFA avslutas på sista raden med periodens likviditetsförändring. Förutom informationsvärdet i siffran över likviditetsförändringen visar analysen hur förändringen har uppkommit, via driftverksamhet, investeringar och finansiering.

Analys: KFA för år 2018 visar att sektor 1, driftverksamheten, visar ett positivt betalningsflöde på 38 mkr. Investeringsspektorn redovisar -39 mkr, efter det att försäljning av anläggningstillgångar har minskats med årets investeringsutgifter och ”inköp av aktier och andelar” (överskottsutdelning från Kommuninvest). Sektor tre, finansiering, redovisar ett negativt flöde till följd av amortering. På sista raden visar KFA att årets förändring av likvida medel är negativ med -2 mkr. Kommunens kortsiktiga betalningsförmåga har således försämrats något under 2018.

BALANSRÄKNING

Soliditeten – långsiktig betalningsförmåga

Soliditeten brukar tolkas som ett mått på finansiell styrka. Måttet ställer det egna kapitalet i relation till de totala tillgångarna och anger i vilken grad kommunen finansierat sina tillgångar med egna medel. En fallande soliditet över tiden är ett tecken på att åtgärder behövs för att stabilisera ekonomin. Detta kan åstadkommas genom att vidta åtgärder för en förbättrad resultatutveckling. Se tabell till höger.

Analys: Värdet på kommunens tillgångar har mellan åren ökat med 26 mkr. Det egna kapitalet har minskat med 5 mkr, vilket motsvarar årets resultat. Minskningen av det egna kapitalet kombinerat med en ökning av värdet på tillgångarna medför minskad soliditet: 51 % år 2018 jämfört med 54 % år 2017. Om pensionskulden inarbetad före 1998, ansvarsförbindelsen, lyfts in i balansräkningen (det egna kapitalet minskar) uppgår soliditeten till 12 %.

Likviditeten – kortsiktig betalningsberedskap (kassa)

Kommunens likviditet uppgick 31/12 till 103 mkr. Jämfört med motsvarande siffra 2017 har kassan minskat med 2 mkr. Av totalbeloppet är ca 26 mkr avsatta medel (= reserv) för ökande pensionsutbetalningar. Dessutom finns 13 mkr avsatt som investeringsreserv. Kommunens likviditet speglas i nyckeltalen på sidan 4.

Investeringar

Utfall, investeringsutgifter exklusive eventuella investeringsinkomster, har för 2018 varit 46 mkr. Kommunfullmäktiges budget sattes till 62 mkr. Merparten av investeringsprojekten har bedrivits inom kommunstyrelsens samhällsbyggnadsverksamhet (VA, Kretslopp, Gata). Se vidare kommunstyrelsens verksamhetsberättelse/investeringar.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden ryms till största delen inom bostadssektorn. På balansdagen, 31/12 2018, uppgick borgen till 1 004 mkr (1 057 mkr 2017), varav kommunens bostadsbolag Öckerö Fastighets AB svarade för 971 mkr (1 023 mkr 2017). Per invånare utgör total borgen ca 78 tkr. Se vidare borgensåtaganden not 19.

Helheten – Koncernen

Öckerö kommun bedriver verksamhet i både förvaltnings- och aktiebolagsform. Den s.k. sammanställda (koncern) redovisningen visar den totala bilden över ekonomiskt resultat och finansiell ställning. Denna del har i årsredovisningen en central placering (sidan 28).

Det är helheten som gäller när den kommunala verksamheten skall värderas och bedömas ur olika aspekter. All verksamhet, oavsett organisationsform, utgår ifrån kommunfullmäktige.

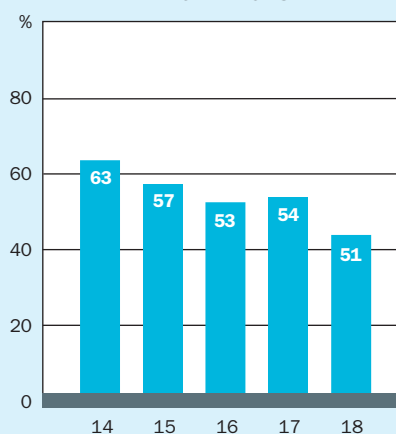
År/delår	2018	2017	2016	2015	2014
Utveckling av eget kapital, mkr	330	335	329	319	330
Soliditetsutveckling*, %	51	54	53	57	63

Pensionsskuld 2018-12-31, mkr

(nuvärde av framtida pensionsutbetalningar)

tkr	2018	2017
Individuell del	18	17
Avsättning anställda (efter 1998)	69	58
Avättning förtroendevalda	9	8
Ansvarsförbindelse anställda (före 1998)	202	209
Ansvarsförbindelse/förtroendevalda	2	2
Summa	300	294
Löneskatt (24,26%)	73	71
Summa skuld, pensioner och löneskatt	373	365

Soliditetsutveckling 2014–2018

Kommunens personal

Bild: Paul Hultsbo

PERSONALSTRATEGI

Personalstrategin uttrycker det gemensamma förhållnings-sättet i såväl det långsiktiga som det kortsiktiga personal-arbetet. Pensionsavgångarna beräknas att bli fortsatt höga de närmaste åren vilket, i kombination med ökad rörlighet på arbetsmarknaden, ställer särskilt höga krav på en aktiv och målmedveten kompetensförsörjning. De största utmaningarna är att stärka arbetsgivarmärket, kvalitetssäkra rekryteringarna, behålla samt utveckla kompetenta medarbetare.

Öckerö kommun vill uppfattas som en välkommande arbetsgivare med gott renommé, en arbetsgivare som såväl medarbetare som medborgare talar gott om. En av de viktigaste förutsättningarna till att uppnå framgångsrik försörjning av kompetens är det goda och synliga ledarskapet. Öckerö kommun värdesätter en tydlig och målinriktad utveckling av verksamheten och medarbetarna. Arbets-klimatet skall präglas av dialog, delaktighet och resultat, vilket förutsätter samverkan mellan chef, medarbetare och fackliga organisationer. Detta sker i medarbetarsamtal, på arbetsplatsträffar, i de förvaltningsspecifika samverkans-grupperna och i den centrala samverkansgruppen.

Det personalstrategiska arbetet utgår bland annat ifrån arbetsgivarens policy för chefskap och medarbetarskap i Öckerö kommun. Policyn har sin utgångspunkt i kommunens styr- och ledningsmodell samt grunderna i vår parts-gemensamma samverkans- och dialogmodell.

ÅRET SOM GÅTT

Utvecklande ledarskap (UL) är den ledarutvecklingsmodell som Öckerö kommun sedan ett flertal år tillbaka har inriktat sig mot. Det utvecklande och transparanta ledarskapet är förenligt med det ledarskap som i dag förväntas och efterfrågas. Ett tillitbaserat ledarskap som visat på framgång och gott verksamhetsresultat i organisationer världen över. Fram till i dag har cirka hälften av cheferna i Öckerö kommun genomgått utbildningen UL.

En av kommunens personalstrategiska ambitioner är att samtliga chefer i Öckerö kommun skall genomgå utbildningen "Utvecklande Ledarskap" (UL).

Under 2018 har verksamheternas arbete med utgångspunkt från den antagna policyn för kompetensförsörjning fortsatt. Personalenheten har bistått förvaltningarna i arbetet med handlingsplaner samt sammanställningar vid årets olika uppföljningstillfällen.

Under 2017/2018 har personalenheten arbetat fram ett förslag till ny arbetsmiljöpolicy för anställda i Öckerö kommun. Policyn antogs av kommunfullmäktige i början av 2018. I Arbetsmiljöpolicyen återfinns arbetsgivarens ambition och målsättning för en god arbetsmiljö. Policyn framför också arbetsgivarens och arbetstagarnas gemensamma ansvarstagande beträffande arbetsmiljölagens akt och mening. Under hösten har arbetsgivaren tillsammans med de fackliga organisationerna planerat och förberett den arbetsmiljöutbildning som skall genomföras under första hälften av 2019.

Under året har personalenheten investerat i ett antal centralt digitaliserade verktyg och rutiner. Detta har införts med fokus på att kvalitetssäkra HR-relaterade rutiner och processer. Ett rehabiliteringsverktyg som är integrerat med personalsystemet infördes i slutet av året och kommer att implementeras i början av 2019.

I samband med detta infördes också en e-learning kring rehabiliteringsprocessen i syfte att möjliggöra uppdatering för chefer.

En digitaliserad rutin kring anställningsavtal har under året införts, den sk anställningsguiden, till hjälp för att skapa ett anställningsavtal direkt i Personec.

Den partsgemensamma processen med att utvärdera och upprätta nytt samverkansavtal startades upp under våren. I slutet av året fanns ett utkast till nytt samverkansavtal som därefter ligger för granskning hos de centralt fackliga organisationerna.

Under året har även upphandling av ny leverantör för företagshälsovård genomförts. Vid årsskiftet upprättades avtal med leverantören Previa.

PERSONALREDOVISNING

Personalredovisningen nedan avser statistikuppgifter per den 1/11 2018, vilket är den av Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderade mättdpunkten.

Antal anställda

Öckerö kommun hade den 1 november totalt 1 099 månadsavlönade vilket är en ökning med 5 personer jämfört med 2017.

Totalt utgör de 1 099 anställda 967 helårsarbetare vilket är en ökning med 10 årsarbetare jämfört med föregående år. Antalet tillsvidareanställda är 966, varav 54 % är heltidsanställda. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden är 88,5 %.

Genomsnittsålder

Personalens genomsnittsålder är 46 år för män och 47 år för kvinnor.

Andelen kvinnor anställda i kommunen är betydligt högre än andelen män, 80,3 % kvinnor och 19,6 % män.

Personalomsättning

Personalomsättningen för tillsvidareanställd personal som avslutat sin anställning hos arbetsgivaren, den så kallade externa rörligheten, är 13,3% under år 2018.

I jämförelse med tidigare års beräkningssätt utan hänsyn till intern rörlighet är årets personalomsättning istället 20,3% att jämföra med 2017 då den var 19,3%.

Personalomsättningen definieras här som antal avslutade i förhållande till genomsnittligt antal anställda under mätperioden.

Pensionsavgångar

Av kommunens tillsvidareanställda är nästan hälften (47%) 50 år eller äldre. Till och med år 2028 kommer ca 30 % av arbetstagarna att avgå med pension.

Nedan följer pensionsavgångarna per förvaltning med avgång inom 2 år, 5 år och tom 2028 beräknat i procent utifrån antal anställda vid respektive förvaltning.

	KS	BUF	SF
>2 år	7,5	4,8	4,5
>5 år	13,2	12,0	13,0
t o m 2028	29,7	26,0	29,4

Beräkningarna bygger på avgång vid 65 års ålder.

Pensionskostnader

Av den totala pensionskostnaden som uppgick till 43,0 mkr, utbetalades ca 12,8 mkr till kommunens pensionstagare. Detta är en ökning med 0,9 mkr i jämförelse med 2017.

Bild: Peter Alphede

Kommunens personal

Bild: Paul Hultsbo

Personalkostnader

Personalkostnaderna för år 2018 (inkl avsättning till pensions-skuld) uppgick till 569,9 mkr. Detta är en total ökning med 29,1 mkr eller ca 5,4 % jämfört med år 2017. Se tabell 1.

Antalet sparade semesterdagar för månadsavlönade 2018 utgjorde 10 865 dagar jämfört med 10 188 dagar år 2017. Vid årsskiftet var den totala semesterlöneskulden 29,8 mkr.

Frånvaro

Öckerö kommuns totala sjukfrånvaro har under 2018 minskat något jämfört med 2017. Exklusive timavlönade är sjukfrånvaron 8,4 % jämfört med 8,6 % för år 2017.

Tabell 2 visar sjukfrånvaron, i relation till den tillgängliga ordinarie arbetstiden, uppdelad i tre olika åldersintervall under åren 2017 och 2018.

Korttidssjukfrånvaron, dag 1–59, har ökat marginellt under året. Den är nu 4,9 % jämfört med 2017 då den var 4,8 %. Andelen långtidssjukfrånvaro, mer än 60 dagar, har minskat. 2018 utgjorde den 41,4 % av total sjukfrånvaro vilket motsvarar 3,5 % av den tillgängliga ordinarie arbetstiden.

Den totala sjuklönekostnaden var 8,5 mkr eller 7 812 kr per anställd för år 2017, jämfört med totalt 8,7 mkr eller 7 911 kr per anställd för år 2018.

Personalkostnader 2018

mkr	2018	2017
Löner arbetad tid	332,2	322,0
Löner ej arbetad tid bl.a. semester, sjuklön	60,7	58,9
Kostnadsersättningar	1,6	2,0
Sociala avgifter	132,4	125,7
Pensionskostnader	43	32,2
Summa personalkostnader	569,9	540,8

Sjukfrånvaro i kommunen tot (åldersintervall) 2018/17

2018	% av tillgänglig arbetstid	Varav sjukfallfällen 60 dagar el mer	
Ålder		Timmar	% av total sjukfrånvaro
-29	6,72	1 538	14,14
30-49	7,94	29 727	45,93
50-	9,07	32 153	41,42
Total	8,36	63 417	41,39
2017	% av tillgänglig arbetstid	Varav sjukfallfällen 60 dagar el mer	
Ålder		Timmar	% av total sjukfrånvaro
-29	6,46	318	2,9
30-49	8,48	31 106	44,61
50-	9,05	36 363	47,8
Total	8,55	67 787	43,24

Räkenkaper kommunen

Redovisningsprinciper

Bild: Öckerö kommun

Kommunen följer inte rekommendation från Rådet för kommunal redovisning gällande RKR 13:1 (redovisning av hyres-/leasingavtal).

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Årets anskaffning avser ledningsrätter. Dessa kommer skrivas av på 70 år.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Definitionen för investering i Öckerö kommun är att det ska överstiga ett basbelopp samt ha en ekonomisk livslängd på minst 3 år. Aktivering sker när investeringen ianspråkats och aktivering påbörjas månaden efter ianspråktagandet. Kommunen har RKR:s skrift om avskrivningstider som utgångspunkt vid varje bedömning. Vi tar även hänsyn till erfarenhet och kunskap för att bedöma nyttjandeperioden.

Komponentavskrivning tillämpas från och med 2014 på nya objekt. Anläggningar anskaffade 2013 och bakåt kommer ej att beaktas.

EXPLOATERINGSFASTIGHETER

Exploateringsfastigheter redovisas under omsättningstillgångar och avser bl.a. Varvet/Knippla, projekt Öckerö centrum och Tärnvägen Heden.

LEASING

Alla kommunens leasingavtal har av väsentlighetskäl klassificerats som operationell leasing.

PENSIONSSKULD

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS* 07.

Kommunens samlade pensionsskuld (exklusive löneskatt) uppgick 2018-12-31 till 300 mkr. Under avsättningar finns 78 mkr och under kortfristiga skulder finns de pensioner, 18 mkr, som tjänats in av de anställda under 2018. Under ansvarsförbindelser redovisas de pensionsförpliktelser som har tjänats in av anställda, pensionstagare och förtroendevalda före 1998. Åtagandet för anställda och pensionärer uppgick till 202 mkr och förtroendevalda med 2 mkr. Särskild löneskatt på kommunens pensionsskulder uppgick till totalt 73 mkr. Total pensionsskuld inklusive löneskatt per 2018-12-31 är 373 mkr. Se tabell sidan 13.

* Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld

Intjänade tjänstepensioner före 1998 finns inte redovisade på skuldsidan i den kommunala balansräkningen, enligt den Kommunala redovisningslagens regler. Dessa förpliktelser betraktas som en s.k. ansvarsförbindelse, att jämföra med ett borgensåtagande. Ansvarsförbindelsen räknas årligen upp med bl.a. ränta och inflation. Förändringen under året är en minskning med 7 mkr. Från och med 2011 redovisas även pensionsförpliktelser för förtroendevalda.

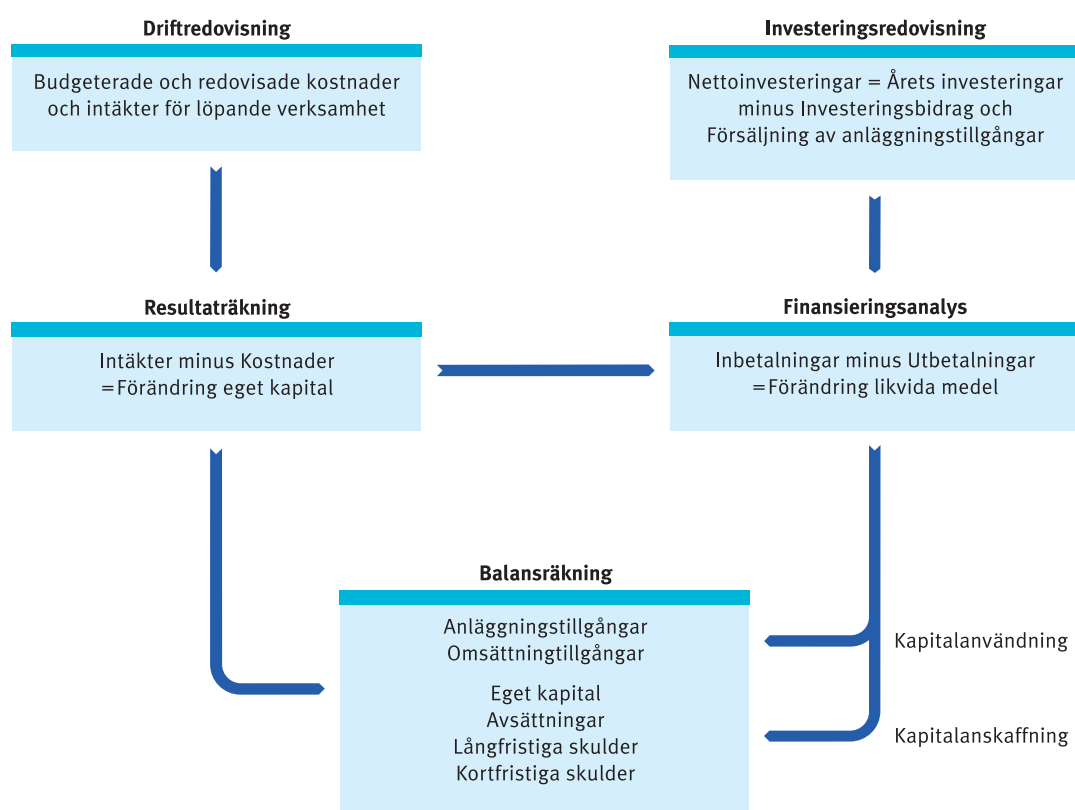
Nyintjänade pensioner fr.o.m. 1998 redovisas som en s.k. avsättning (= skuldföring) i balansräkningen och som kostnad i resultaträkningen i takt med intjänandet. Den del som avser den s.k. individuella delen av pensionsavsättningen redovisas som en kortfristig skuld eftersom den kommer att betalas ut i mars månad året efter det s.k. intjänandeåret.

Pensionsförmåner som intjänats fr.o.m. 1998 och som inte kan betalas ut som individuell del, kompletterande ålderspension och efterlevandepension, redovisas som en avsättning i balansräkningen. Räntan redovisas som en finansiell kostnad. From 2015 redovisas även avsättning till förtroendevalda.

VA- OCH RENHÅLLNINGSAVGIFTER

Om avgiftsuttaget överskrider självkostnaden så bokförs överuttaget som en förutbetalad intäkt både gällande VA- och renhållningsavgifter.

Redovisningsmodellens delar

Resultaträkningen (sid 20) visar kommunens ekonomiska resultat. Här redovisas intäkter minus kostnader, vilket ger förändring av kommunens eget kapital.

– **Nettokostnaden** visar verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader.

– **Resultat före finansiella intäkter och kostnader** anger om skatteintäkterna täcker nettokostnaden.

– **Resultat före extraordinära poster** beskriver resultatet av den löpande verksamheten, skatteintäkter samt finansiella poster. Om det inte finns några extraordinära poster är detta årets resultat.

Kassaflödesanalysen (sid 20) redovisar inbetalningar och utbetalningar, dvs hur medel anskaffas och hur dessa använts. Här visas hur driftsverksamheten finansierat investeringarna samt bidragit till förändringen av likvida medel.

I balansräkningen (sid 21) redovisas kommunens finansiella ställning vid årsskiftet. Den visar vilka tillgångar kommunen har och hur dessa har finansierats, med skulder eller eget kapital.

Balansräkningens tillgångssida uppdelas i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Omsättningstillgångarna innehåller likvida medel, kortfristiga fordringar (som förfaller till betalning inom ett år), förråd och exploateringsfastigheter. Anläggningstillgångar är tillgångar med längre varaktighet t.ex. byggnader, fordon, maskiner.

Finansiering av tillgångar sker med eget kapital och/eller med främmande kapital (lån). Det främmande kapitalet indelas i kortfristiga och långfristiga skulder beroende på skuldernas löptid.

Eget kapital är differensen mellan tillgångar och skulder. Eget kapital kan delas upp i anläggningsskapital (anläggningar – långfristiga skulder) och rörelsekapital (omsättningstillgångar – kortfristiga skulder). Eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna anger kommunens soliditet, d.v.s. hur stor del av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital.

Resultaträkning

mkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter, not 1	246	226	251
Verksamhetens kostnader, not 2	-974	-940	-955
Avskrivningar, nedskrivningar, not 3	-21	-22	-18
Nettokostnad	-749	-736	-722
Skatteintäkter, not 4	664	668	648
Kommunalekonomisk utjämning (statsbidrag) not 4	78	72	75
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	-7	4	1
Finansiella intäkter, not 5	4	1	7
Finansiella kostnader, not 5	-2	-2	-2
Resultat före extraordinära poster	-5	3	6
Extraordinära intäkter	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0
Årets resultat, not 6	-5	3	6

Kassaflödesanalys

mkr	2018	2017
1. Den löpande verksamheten		
Verksamhetens intäkter	246	251
Verksamhetens kostnader, inkl nedskrivningar exploatering	-974	-955
Ej rörelsekapitalpåverkande intäkter/kostnader, not 7	-9	-4
Verksamhetens nettokostnader	-737	-708
Skatteintäkter/kommunalekonomisk utjämning	742	722
Finansiella intäkter	4	7
Finansiella kostnader	-2	-2
Justering för rörelsekapitalets förändring, not 8	31	23
Verksamhetsnetto	38	43
2. Investeringar		
Inköp av materiella tillgångar	-46	-47
Avyttrade materiella tillgångar	10	4
Inköp av aktier och andelar	-3	-26
Investeringsnetto	-39	-69
3. Finansiering		
Ökning långfristiga lån	-1	-2
Finansieringsnetto	-1	-2
Förändring av likvida medel (= 1+2+3) not 9	-2	-28
Likvida medel vid årets början	105	133
Likvida medel vid årets slut	103	105

Balansräkning

mkr	2018	2017
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar		
Ledningsrätter, not 10	2	1
Summa immateriella anläggningstillgångar	2	1
Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar, not 10	230	213
Maskiner och inventarier, not 10	72	70
Pågående arbete, not 10	28	24
Summa materiella anläggningstillgångar	330	307
Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar, not 11	124	121
Långfristig fordran, not 11	2	2
Summa finansiella anläggningstillgångar	126	123
Summa anläggningstillgångar	458	431
Omsättningstillgångar		
Förråd, lager, exploateringsfastighet, not 12	7	5
Kortfristiga fordringar, not 13	79	79
Likvida medel, not 14	103	106
Summa omsättningstillgångar	189	190
Summa tillgångar	647	621
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital, not 15	330	335
Därav årets resultat	-5	6
Avsättningar		
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser, not 16	78	66
Beräknad skuld löneskatt, not 16	19	16
Övriga avsättningar, not 16	1	0
Summa avsättningar	98	82
Långfristiga skulder		
Banklån, not 17	0	23
Långfristiga skulder, not 17	40	37
Summa långfristiga skulder	40	60
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga skulder, not 18	179	144
Summa kortfristiga skulder	179	144
Eget kapital, avsättningar och skulder	647	621
Panter och ansvarsförbindelser		
Panter och därmed jämförliga säkerheter		
Borgen gentemot bank, not 19	1 004	1 057
Förlustansvar, not 19	0	0
Ansvarsförbindelser		
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder, not 20	202	209
Pensionsförpliktelser förtroendevalda, not 20	2	2
Beräknad löneskatt på ovan pensionsförpliktelser, not 20	49	51
Summa ansvarsförbindelser	253	262

Noter

NOT 1 Verksamhetens intäkter

tkr	2018	2017
Försäljningsmedel	944	807
Taxor och avgifter	91 718	88 243
Hyror och arrenden	18 778	17 320
Bidrag	74 459	90 854
Försäljning verksamhet och entreprenad	53 216	51 789
Övrigt	7 157	2 253
Summa verksamhetens intäkter	246 272	251 266

NOT 2 Verksamhetens kostnader

tkr	2018	2017
Lönekostnader	395 075	382 901
Sociala avgifter	132 638	125 705
Avsättning pensionsskuld, individuell/avgiftsbestämd	17 515	17 494
Avsättning pensionsskuld, övriga	12 579	2 648
Utbetalda pensioner, ålders	12 785	11 902
Förvaltningsavgifter pensioner	128	123
Summa personalkostnader	570 720	540 773
Anläggnings- och underhållsmaterial	1 709	1 425
Inköp för försäljning	3 985	3 669
Bidrag och transfereringar	19 774	20 355
Entreprenader, köp av verksamhet	155 877	168 923
Hyror	88 219	85 526
Fastighetskostnader	6 197	6 303
Bränsle, energi, vatten	4 146	3 976
Hyra/leasing anläggningstillgångar	1 568	939
Förbrukningsinventarier, material	25 663	27 352
Kontorsmaterial och trycksaker	870	1 035
Reparation och underhåll maskiner och inventarier	5 126	4 376
Tele- och datakommunikation, porto	3 113	2 565
Transportmedel	5 866	5 967
Transporter	13 306	12 591
Försäkringspremier, riskkostnader	4 090	2 305
Övriga främmande tjänster	53 484	54 568
Övrigt	10 031	12 920
Summa övriga kostnader	403 024	414 695
Summa verksamhetens kostnader	973 744	955 468

NOT 3 Avskrivningar/nedskrivningar

tkr	2018	2017
Avskrivning, immateriella tillgångar	17	10
Avskrivningar, byggnader	11 398	10 372
Avskrivningar, inventarier	9 405	7 607
Nedskrivning	167	0
Summa avskrivning, nedskrivning	20 987	17 989

NOT 4 Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning

tkr	2018	2017
Skatteintäkter		
Kommunalskatt	666 262	649 269
Slutavräkning	-1 871	676
Preliminär slutavräkning	-787	-2 597
Summa skatteintäkter	663 604	647 348
Kommunalekonomisk utjämning (statsbidrag)		
Inkomstutjämningsbidrag	34 980	32 214
Fastighetsavgift	27 446	26 434
Kostnadsutjämningsbidrag	2 322	7 563
Bidrag för LSS-utjämning	4 397	5 429
Generellt bidrag från staten	6 813	3 406
Regleringsavgift	2 030	-124
Summa kommunalekonomisk utjämning (statsbidrag)	77 988	74 922

NOT 5 Finansiella intäkter och kostnader

tkr	2018	2017
Finansiella intäkter		
Utdelning concern*	0	6 630
Utdelning	1 832	699
Försäljning finansiella anläggningstillgångar	1 645	90
Ränteintäkter, banktillgodohavanden	67	90
Övriga ränteintäkter	39	39
Summa finansiella intäkter	3 583	7 458
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	2	4
Räntekostnad pensioner	1 907	1 787
Övriga finansiella kostnader	56	0
Summa finansiella kostnader	1 965	1 791

*Anticiperad utdelning beslut KF §73

NOT 6 Årets resultat

tkr	2018	2017
Enligt balanskravet		
Årets resultat	-5 248	5 746
Avgår reavinst	-8 925	-3 689
Balansresultat	-14 173	2 057

Bild: Paul Hulstbo

NOT 7 Ej rörelsekapitalpåverkande intäkter/kostnader

tkr	2018	2017
Reavinst	-8 925	-3 689
Omklassificering markreserv	0	-265
Övrigt	0	-5
S:a ej rörelsekapitalpåverkande poster	-8 925	-3 959

NOT 8 Justering för rörelsekapitalets förändring

tkr	2018	2017
Minsk/ökn av expl.fast., lager m m +/-	-1 709	535
Minsk/ökn av kortfristiga fordringar, +/-	-1 410	28 643
Ökn/minskn pensionsavsättning, +/-	16 131	5 399
Ökn/minskn långfristiga skulder, +/-	0	1 378
Ökn/minskn övr kortfristiga skulder, +/-	18 413	-12 538
Summa rörelsekapitalets förändring	31 425	23 417

NOT 9 Förändring av likvida medel

	2018	2017
Ökning/minskning av kassa och bank, +/-	-2074	-28 477

Noter

NOT 10 Immateriella och materiella anläggningstillgångar

tkr	Immateriella anläggningstillgångar	Allmän mark-reserv	Verksamhetsfastigheter	Fastigh. för affärsverksamhet	Publika fastigheter	Övr. fast. o. fast. för annan vht	Maskiner, inventarier fordon	Pågående investeringsprojekt	Summa
Anskaffningsvärde	700	14 086	9 519	247 700	129 316	684	152 677	24 278	578 960
Ackumulerade avskrivningar	-16	0	-2 917	-122 647	-62 153	-318	-82 988		-271 039
Ingående bokfört värde	684	14 086	6 602	125 053	67 163	366	69 689	24 278	307 921
Årets investeringar	1 472	0	0	12 399	15 395	0	12 468	0	41 734
Årets försäljningar/utrangeringar	0	-7	0	0	0	0	-430	0	-437
Årets avskrivningar	-17	0	-410	-6 824	-4 142	-22	-9 405	0	-20 820
Årets nedskrivning	0	0	0	0	0	0		-167	-167
Omklassificeringar	0	0	0	0	0	0	0	3 521	3 521
Utgående bokfört värde	2 139	14 079	6 192	130 628	78 416	344	72 322	27 632	331 752
Avskrivningstid	70 år	avskrivs ej	15-70 år	10-70 år	15-70 år	15-70 år	3-33 år	avskrivs ej	

NOT 11 Finansiella anläggningstillgångar

tkr	2018	2017
Aktier och andelar		
Öckerö Fastighets AB	109 906	109 906
Öckerö Rederi AB	2 000	2 000
Renova AB	76	76
Kommentusgruppen AB	1	1
Soltak AB	2	10
Tolkförmedling	13	13
AB Jönköpingsbostäder	23	28
Inera AB*	43	43
Kommuninvest andelskapital/insatsemmission	11 631	8 793
Summa aktier och andelar	123 695	120 870
Långfristig fordran		
Kommuninvest ekonomiska förening	2 000	2 000
Summa långfristig fordran	2 000	2 000
S:a finansiella anläggningstillgångar	125 695	122 870

*Aktier förvärvade under år 2017 enligt beslut KF 20170420 § 20

NOT 12 Förråd, lager, exploateringsfastigheter

tkr	2018	2017
Exploateringsfastigheter	5 826	4 117
Övrigt, anläggningsavgift Öckerö 2:620	746	746
Summa	6 572	4 863

NOT 13 Kortfristiga fordringar

tkr	2018	2017
Kundfordringar	16 356	15 342
Fordran Öckerö Fastighets AB, netto	5 841	12 135
Diverse kortfristiga fordringar	38 839	34 569
Förutbetalda kostnader	12 900	9 751
Upplupna intäkter	5 468	7 635
Summa kortfristiga fordringar	79 404	79 432

NOT 14 Likvida medel

tkr	2018	2017
Kassa	36	38
Plusgiro	86	26
Bank	103 335	105 467
Summa likvida medel	103 457	105 531

Kommunen har en checkkredit på 20 mkr som var outnyttjad vid bokslutstillfället.

NOT 15 Eget kapital

tkr	2018	2017
Eget kapital vid årets början	334 804	329 058
Årets resultat	-5 248	5 746
Summa eget kapital	329 556	334 804

NOT 16 Avsättningar och långfristiga skulder

tkr	2018	2017
Specifikation avsatt till pensioner, anställda		
Förmånsbestämd ålderspension	63 274	54 135
Särskild avtalspension	347	301
Pension till efterlevande	1 035	1 204
PA-KL Pensioner	4 653	1 962
Summa avsatt till pensioner, anställda	69 309	57 601
Avsatt till pensioner, förtroendevalda	9 056	8 185
Löneskatt	19 011	15 960
S:A avsatt till pensioner inkl löneskatt	97 376	81 746
Pensionsskuld anställda		
Ingående avsättning pensionsskuld	57 601	54 384
Nyintjänad pension	9 622	3 308
Intjänad PA-KL	2 779	0
Utbetalningar	-2 373	-2 036
Nya efterlevnadspensioner	204	548
Ränteuppräknig, basbelopps-uppräknig, övriga poster	1 476	1 398
Utgående avsättning pensionsskuld anställda	69 309	57 602
Pensionsskuld förtroendevalda		
Ingående avsättning pensionsskuld	8 185	6 905
Nyintjänad pension	1 163	936
Överfört till ordinarie beräkning	-566	0
Utbetalningar	0	0
Ränteuppräknig, basbelopps-uppräknig, övriga poster	274	344
Utgående avsättning pensionsskuld förtroendevalda	9 056	8 185
Löneskatt, totalt		
Ingående avsättning löneskatt	15 960	14 906
Årets avsättning löneskatt	2 840	781
Löneskatt på pensionsskuld förtroendevalda	211	311
Utgående avsättning löneskatt	19 011	15 960
Summa avsättningar till pension	97 376	81 784
<p>Beräkningsgrund för pensioner framgår under avsnittet Pensionsskuld i Redovisningsprinciper på sidan 18.</p>		
Övriga avsättningar		
Avsättning i väntan på beslut från skatteverket. Avser ansökt bidrag avseende momsersättning LSS	500	0
Summa övriga avsättningar	500	0
Summa avsättningar	97 876	81 784

NOT 17 Långfristiga skulder

tkr	2018	2017
Banklån *se not Kortfristiga skulder	*	22 750
Genomsnittlig ränta	-0,03%	-0,082%
Genomsnittlig räntebindningstid	90 dagar	90 dagar
Lån förfaller inom 3 år	22 750	23 750
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år		
Gatukostnadsersättning	5 091	5 230
återstående antal år	33	33
Anläggningsavgifter VA	20 482	17 821
återstående antal år	48	48
Investeringsbidrag	9 882	8 822
återstående antal år	25	25
Överlåtelse markanläggning	3 531	3 651
återstående antal år	32	32
Övriga långfristiga skulder		
Investeringsfond VA	1 738	1 877
Summa långfristiga skulder	40 724	60 151

NOT 18 Kortfristiga skulder

tkr	2018	2017
Kortfristig del av banklån	22 750	1 000
Diverse kortfristiga skulder	6 000	5 375
Leverantörsskulder	29 477	22 889
Momsskuld, skuld energiskatt	785	1 734
Personalens källskatt	9 078	8 442
Skuld till staten	717	262
Upplupna timlöner avseende december	5 931	6 273
Upplupen kostnad ej utbetald löneökning	0	84
Upplupen semesterlöneskuld och okompenserad overtid	22 988	21 151
Upplupna sociala avgifter	33 236	31 431
Upplupen pension individuell del	17 178	17 494
Förutbetalda skatteintäkter	5 256	4 533
Skuld VA-kollektivet	4 935	4 603
Skuld Kretslopp	507	310
Övrigt	19 886	18 314
Summa kortfristiga skulder	178 724	143 895

Noter

Bild: Albin Andersson

NOT 19 Borgens- och övriga ansvarsförbindelser

tkr	2018	2017
Borgensförbindelser		
Öckerö Fastighets AB	971 300	1 022 576
Öckerö Rederi AB	23 250	24 750
ÖMC	8 989	9 613
Renova	220	218
Summa borgensförbindelser	1 003 759	1 057 157
Förlustansvar egna hem		
SBAB	21	70
Summa förlustansvar	21	70

Öckerö kommun har i maj 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Öckerö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404 804 079 439 kronor och totala tillgångar till 406 323 006 299 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelsema uppgick till 1 073 544 240 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 082 931 819 kronor.

Källa: Kommuninvest

NOT 20 Ansvarsförbindelser

tkr	2018	2017
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar		
Ingående pensionsförpliktelser	209 319	214 360
Utbetalningar	-9 962	-9 745
Ränteuppräknings, basbeloppsuppräknings, övriga poster	2 344	4 704
Utgående pensionsförpliktelser	201 701	209 319
Ingående pensionsförpliktelser		
förtroendevalda	1 515	2 218
Inkomstsamordnad visstidspension	411	750
Utbetalningar	0	0
Nyintjänande	-343	-755
Överfört till ordinarie beräkning	-114	0
Ränteuppr, basbeloppsuppr, övriga poster	47	52
Utgående pensionsförpliktelser förtroendevalda	1 516	2 265
Ing. löneskatt totala pensionsförpliktelser	51 148	52 542
Årets löneskatt totala pensionsförpliktelser	-1 848	-1 212
Utgående löneskatt totala pensionsförpliktelser	49 300	51 330
Summa ansvarsförbindelser	252 517	262 914

Beräkningsgrund för pensioner framgår i avsnitt Pensionssskuld i Redovisningsprinciper på sid 18.

Antal personer som omfattas av:

	2018	2017
Avgiftsbestämd ålderspension	1 576	1 552
Ålderspension varav ett lokalt avtal	612	563
Pension till efterlevande	29	28
Visstidsförordnande, förtroendevalda	6	7

Senast avlästa aktualiseringsgrad är 94%. KPA är pensionsförvaltare.

Räkenskaper koncernen

Bild: Paul Hultsbo

Koncernen Öckerö kommun

Öckerö kommun

100%

Öckerö Fastighets AB

Öckerö Rederi AB

KONCERNENS ORGANISATION

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av såväl kommunens som dess dotterbolags ekonomiska ställning och resultat. Vidare skall den sammanställda redovisningen belysa det totala ekonomiska åtagandet samt underlätta jämförelser mellan olika kommuner oavsett i vilken form de driver sina verksamheter. Den sammanställda redovisningen är ett sammandrag av kommunens och dotterbolagens resultat- och balansräkningar. Öckerö kommuns koncernbokslut omfattar kommunen samt de helägda dotterbolagen Öckerö Fastighets AB och Öckerö Rederi AB. Öckerö Fastighets AB äger samtliga aktier i Öckerö Bostads AB, Öckerö Fastighets-utveckling AB och Öckerö Fastighetsservice AB. Fullständiga resultat och ekonomisk ställning per 2018-12-31 finns i bolagens egna årsredovisningar.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden vilket innebär att kommunens bokförda värde på aktierna i dotterbolagen elimineras mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Koncernredovisningen är från och med 2004 upprättad enligt Redovisningsrådets rekommendation nr 1 varmed de obeskattade reserverna elimineras, 78 % till eget kapital och 22 % till uppskjuten skatt. Interna transaktioner har eliminerats mellan kommunen och koncernbolagen och mellan dotterbolagen.

Lånekostnader

Koncernens lånekostnader finns i dotterbolaget Öckerö Fastighets AB. Alternativa metoden har tillämpats. Summan av lånekostnader som inräknats i tillgångars anskaffningsvärden är 0,8 mkr. Ränta som använts för att beräkna värdet av de finansiella kostnader som inkluderas i tillgångars anskaffningsvärde är 1,98 % (snittränta hos bolaget)

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Koncernen Öckerö kommun

Årets resultat för koncernen Öckerö kommun är -5,7 mkr (föregående år 10 mkr)

Öckerö Fastighets AB

RESULTAT OCH FINANSIELL STÄLLNING

För 2018 uppgår resultatet i koncernen efter skatt till ett överskott på 3,4 mkr. Omsättningen netto i koncernen har ökat med 6,7 mkr jämfört med föregående år beroende på tillkommande hyresobjekt under 2018 och sådana som redovisas med helårseffekt under 2018. Driftnetto har ökat med 4,7 mkr. Överskottet i koncernen finns i moderbolaget Öckerö Fastighets AB där merparten av lokalfastigheterna finns.

Dotterbolaget Öckerö Bostads AB redovisar väsentligt högre underhållskostnader dels beroende på fördyringar av genomförda projekt och dels beroende på ovanligt många lägenhetsinsatser, t.ex. vid omflyttningar. Totalt har bolaget gjort större eller mindre renoveringsarbeten i 62 lägenheter under året.

Central administration är lägre än föregående år beroende på en vakans bland tjänstemännen som tillsätts under 2019 samt betydligt lägre inköpta konsulttjänster.

Under året genomfördes amorteringar om totalt 51,3 mkr på bolagets externa lån. Samtliga lån finns vid årsskiftet hos Kommuninvest då de vunnit samtliga under året genomförda upphandlingar av lån.

FASTIGHETSFÖRVALTNING

Vid verksamhetsårets slut förvaltade Öckerö Fastighets AB utgång ca 29 600 kvm bostadsyta, ca 57 000 kvm lokalyta och ca 16 000 kvm yta för idrottsanläggningen Prästängen. Fastigheterna är fullvärdeförsäkrade utan angivet belopp. Fordon, maskiner, redskap, inventarier och lager är försäkrade till betryggande belopp.

UNDERHÅLLSPROJEKT OCH INVESTERINGAR

Under året har den nya Fritidsgården tagits i bruk med Fritidsbank och mopedgarage. Under sommaren stod rehabs ombyggda lokaler på Hedens By klara för inflyttning som korttidsboende. Under året påbörjades arbetet med att bygga om hörsalen med kringtytor på Öckerö bibliotek till Familjecentral. Inflyttning sker i februari 2019.

Under 2018 har golvet i Bergagårdsskolans gymnastikhall bytts, en större renovering av samlingslokalen på Solhöjden genomförts, fasadarbeten inklusive målning gjorts på Tallvägen och Solhöjdens pensionärlägenheter. Flera energiåtgärder på bl.a. Centraförrådet och Fotö skola har också genomförts.

Inom affärsområde Öckerö Nät har införsäljning genomförts på Hyppeln och Kalvsund. Arbetet har påbörjats på Röror och Knippla. Arbetet med att slutföra projektet på Björkö har fortsatt under 2018 och beräknas vara klart i början av 2019.

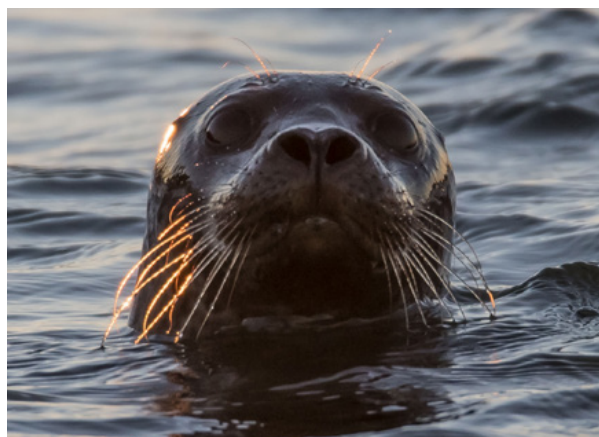

Bild: Paul Hultsbo

UPPFYLLELSE AV ÄGARDIREKTIV

Varje bolag har egna ägardirektiv, vilka är beslutade av fullmäktige och bolagsstämman. Avkastningskraven är inte specificerade i siffror utan skall jämföras med andra likvärdiga bolag.

Direktavkastningen totalt har ökat under 2018 och uppgår till 4,26 % på bedömt marknadsvärde. Eftersom ungefär 75 % av fastighetsbeståndet består av lokaler och den övervägande delen är kommunala lokaler, kan man anse att direktavkastningen borde vara något högre än i många andra allmännyttiga fastighetsbolag.

Stora underhållsinsatser har gjorts under året, främst i Öckerö Bostads AB varför bedömningen är att bolaget lever upp till direktivet att förvaltning skall genomföras för att undvika nedskrivningsbehov. Koncernen uppfyller också ägardirektivets soliditetsmål där den synliga soliditeten avsevärt förbättrats de senaste åren.

Bolaget sätter av medel i sin underhållsplan för att genomföra energiåtgärder för att minska bolagets klimatpåverkan i enlighet med ägardirektivet. Bolagets bedömning är därför att man levet upp till de mål som stipuleras i respektive ägardirektiv.

MARKNAD – UTHYRNINGSLÄGET

Företagets uthyrningssituation är god och inkomstbortfallen låga. Vakanser består av enskilda kontor i kontorshotell och vakanser i samband med renovering av lägenheter vid omflyttning.

HYRESJUSTERINGAR

Öckerö Fastighets AB nådde under våren en överenskommelse med Hyresgästföreningen om att hyrorna för bostadshyresgäster för 2017 höjs med 0,68 % i snitt gällande från 1 januari. För lokaler har intäkterna ökat med indexreglering enligt respektive avtal. För området Breviksängar finns en separat överenskommelse.

Koncernen Öckerö kommun

Resultat Öckerö Fastighets AB

	2018	2017
mkr		
Nettoomsättning	128,9	122,2
Fastighetskostnader	-61,7	-59,7
Driftnetto	67,2	62,5
Av- och nedskrivningar	-29,9	-34,8
Bruttoresultat	37,3	27,7
Central administration	-12,1	-12,6
Försäljning av fastigheter	-0,4	20,7
Övriga rörelseintäkter	-0,2	-0,4
Rörelseresultat	24,6	35,4
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	-20,6	-21,3
Resultat efter finansiella poster	4,0	14,0
Skatt	-0,9	-3,1
Årets resultat	3,1	10,9

Uppgiftsmått Öckerö Fastighets AB

	2018	2017
Balansomslutning, mkr	1 177	1 221
Soliditet, %	12	12
Personal		
Antal anställda	17	19
varav kvinnor	2	3
varav män	15	16
Verksamhetsmått		
Antal lägenheter	438	438
Antal nybyggda lägenheter	0	60

Resultat m m Öckerö Rederi AB

	2018	2017
mkr		
Intäkter	25,5	25,1
Kostnader		
Drift- och underhållskostnader	-13,2	-21,5
Personalkostnader	-12,5	-0,8
Övriga kostnader	-0,5	-0,5
Avskrivningar	-1,5	-1,5
Resultat före finansiella poster	-2,2	0,8
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	-0,2	-0,2
Resultat efter finansiella poster	-2,4	0,6
Återföring av tidigare överavskrivning fartyg	-2,4	-0,5
Skatt	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0
Balansomslutning, mkr	30,0	33,7
Soliditet, %	9,2	13,5
Personal		
Antal anställda	30	14
varav kvinnor	10	2
varav män	20	12

PERSONAL

Företaget hade vid årets utgång 17 tillsvidareanställda varav 2 kvinnor och 15 män. Av de anställda var 10 tjänstemän och 7 kollektivanställda. Genomsnittligt antal anställda under året var med säsongsanställda 19,2 st. Sjukfrånvaron var under året drygt 2 %.

FINANSIERING

Bolagets övergripande målsättning med företagets finansiella strategi är att säkerställa en långsiktig och stabil kapitalförsörjning, samt att uppnå bästa möjliga finansnetto. Räntebindning och kapitalbindning har frikopplats från varandra för de enskilda lånen. Detta ger möjligheter att, när som helst, förändra räntebindningen och bättre möta förändringarna på räntemarknaden.

För att säkerställa kapitalförsörjningen eftersträvas långa kreditavtal med bolagets kreditgivare. Rådande skillnader i kreditmarginaler mellan korta och långa kapitalbindningstider har dock föranlett bolaget att teckna korta kreditavtal. Med rådande osäkerhet på räntemarknaden behöver räntebindningstiden förlängas vilket uppnåts via köp av ränteswappar. En väl avvägd ränterisk (genomsnittlig räntebindningstid) i skuldportföljen uppnås genom användandet av ränteswappar. Idag är ca 60 % av de externa lånen säkrade med s.k. räntederivat.

VÄRDERING AV FASTIGHETSBESTÅNDET

Under 2018 har delar av fastighetsbeståndet värderats av extern värderare. Ungefär 75 % av bostädernas och ungefär 90 % av lokalernas värden har värderats av den externa värderaren. För övriga fastigheter har i huvudsak ett interna marknadsvärderingsverktyg använts, baserat på gällande hyreskontrakt och/eller de byggrätter som finns tillgängliga. Marknadsläget är fortsatt gott och betydande övervärde redovisas även i årets bokslut.

VINDKRAFTVERKET I FÅLEBERG

Koncernen äger ett vindkraftverk i Fåleberg i Mariestads kommun. Under 2017 tecknades ett nytt serviceavtal för vindkraftverket. Från 2016 framtogs möjligheten till undantag för energiskatt för den el som används i den egna verksamheten. 2018 års kostnad för energiskatt uppgår till 2,0 mkr. Under året har 58 % av koncernens elförbrukning producerats i vindkraftverket. Övrig inköp el är godkänd enligt Naturskyddsföreningens klassning Bra Miljöval.

Bolagets styrelse gör bedömningen att baserat på den strategi som fanns då verket köptes och som fortsatt gäller, att verket i första ska säkra bolagets energikonsumtion och generera miljövänlig el snarare än en ambition att maximera avkastningen, så kan värdet på vindkraftverket försvaras.

UTSIKTER INFÖR FRAMTIDEN

Bolagets budgeterade resultat för 2019 är 10,7 mkr före skatt för hela koncernen. Större delen av det budgeterade överskottet kommer från den planerade avyttringen av Västergårdsskolan. I januari 2019 tilldelades NCC kontrakt av Öckerö kommun att köpa och bygga den nya skolan. Försäljningen planeras att genomföras genom en s.k. paketering av aktuell fastighet.

En översyn av fastighetsbeståndet har tidigare gjorts, vilket inneburit vissa avyttringar. Fortfarande finns fastigheter som inte långsiktigt bedöms behövas för koncernens nytta.

Bolaget driver, förutom planen för Öckerö centrum, fyra detaljplaner, vilka om de antas kommer att innebära stora möjligheter till nyetablering av hyresrätter inom kommunen.

Finansiering av framtida investeringar och befintligt bestånd är fortfarande den största utmaningen. Bolagets resultat borde i rådande ränteläge vara högre. Stora underhållsinsatser är genomförda som belastar resultatet och även framledes kommer stora underhållsbehov bland bostäder och lokaler att hålla nere resultatet.

Öckerö Rederi AB

VERKSAMHET

Bolagets verksamhet syftar i sitt huvuduppdrag till att äga och förvalta fartyget Gunilla för Öckerö Kommun. Fartyget har under året i huvudsak varit uthyrt till Barn och Utbildningsnämnden, som använder fartyget i sin gymnasieverksamhet Öckerö seglande gymnasieskola.

2018 har fartyget varit föremål för femårsklassning, vilket innebär att det vart femte år genomförs en grundlig genomgång av fartyget. Det konstaterades att fartyget var

i gott skick. Under varvsbesöket byttes både huvudmotor och hjälpmotor. Med de nya motorerna är fartyget bränslesnålare och släpper ut betydligt mindre skadliga partiklar. Under året har arbetet med att implementera ett underhållssystem fortgått.

EKONOMI

Omsättningen ökade med 1,6 %. Den totala kostnaden för underhåll blev 7,0 mkr mot 4,2 mkr 2017. Bolagets resultat efter avskrivningar redovisas till -2,2 mkr jämfört mot 0,8 mkr 2017.

Bild: Annelie Pompe

Koncernen Öckerö kommun

Sammanställd resultaträkning

mkr	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter, not 1	289	317
Verksamhetens kostnader, not 2	-965	-951
Avskrivningar, not 3	-54	-56
Nettokostnad	-730	-690
Skatteintäkter	663	647
Generella statsbidrag	78	75
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	11	32
Finansiella intäkter, not 4	3	1
Finansiella kostnader, not 5	-20	-20
Årets skattekostnad	0	-3
Årets resultat	-6	10

Bild: Peter Alphede

Sammanställd balansräkning

mkr	2018	2017
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar, not 6	2	1
Summa immateriella anläggningstillgångar	2	1
Materiella anläggningstillgångar, not 6		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1 210	1 204
Maskiner och inventarier	125	125
Pågående arbete	98	55
Summa materiella anläggningstillgångar	1 433	1 385
Finansiella anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar	14	11
Summa finansiella anläggningstillgångar	14	11
Summa anläggningstillgångar	1 449	1 396
Omsättningstillgångar		
Exploateringsfastigheter	6	5
Kortfristiga fordringar, not 7	80	82
Likvida medel	145	226
Summa omsättningstillgångar	231	308
Summa tillgångar	1 680	1 704
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital, not 8	312	318
Därav årets resultat	-6	10
Avsättningar		
Uppskjuten skatt	8	8
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	79	66
Beräknad skuld löneskatt	19	16
Övriga avsättningar	5	2
Summa avsättningar	111	92
Långfristiga skulder, not 9		
Långfristiga skulder	64	55
Lån från kreditinstitut	484	537
Summa långfristiga skulder	548	592
Kortfristiga skulder, not 10		
Kortfristiga skulder	709	702
Summa kortfristiga skulder	709	702
Eget kapital, avsättningar och skulder	1 680	1 704

Koncernen Öckerö kommun

Sammanställda noter

NOT 1 Verksamhetens intäkter

tkr	2018	2017
Hysesintäkter	57 003	52 869
Taxor och avgifter	84 134	88 243
Bidrag	74 459	90 854
Försäljning verksamhet och entreprenad	53 228	51 789
Övriga intäkter	20 220	32 987
Summa verksamhetens intäkter	289 044	316 743

NOT 2 Verksamhetens kostnader

tkr	2018	2017
Personalkostnader	596 070	545 728
Övriga kostnader	369 154	405 139
Summa verksamhetens kostnader	965 224	950 867

NOT 3 Avskrivningar

tkr	2018	2017
Immateriella tillgångar	17	10
Byggnader och mark	40 019	36 113
Inventarier	13 450	11 734
Nedskrivning fastigheter	637	8 529
Summa avskrivningar	54 123	56 116

NOT 4 Finansiella intäkter

tkr	2018	2017
Utdelning	1 832	647
Försäljning finansiella anläggningstillg.	1 645	0
Ränteintäkter	112	786
Summa finansiella intäkter	3 589	786

NOT 5 Finansiella kostnader

tkr	2018	2017
Räntekostnader	19 003	18 893
Räntekostnader, pensionsskuld	1 907	1 787
Övriga finansiella kostnader	-712	85
Summa finansiella kostnader	20 198	20 765

NOT 6 Immateriella o. materiella anläggningstillgångar

tkr	2018	2017
Immateriella anläggningstillgångar	2 138	683
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	1 633 126	1 591 346
Ackumulerade avskrivningar	-423 240	-387 057
Bokfört värde	1 209 886	1 204 289

Maskiner och inventarier

Anskaffningsvärde	248 932	238 000
Ackumulerade avskrivningar	-124 498	-112 937

Bokfört värde **124 434** **125 063**

Pågående arbete **98 280** **54 058**

Summa anläggningstillgångar **1 434 738** **1 384 543**

NOT 7 Kortfristiga fordringar

tkr	2018	2017
Kundfordringar	17 399	16 684
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20 996	19 080
Övriga kortfristiga fordringar	41 460	48 140
Summa kortfristiga fordringar	79 855	83 904

NOT 8 Eget kapital

tkr	2018	2017
Ingående eget kapital	317 996	308 196
Öckerö kommun, justering eget kapital*	-672	
Årets resultat	-5 691	9 800
Utgående eget kapital	311 633	317 996

*Reglering avsättning pensionsförpliktelser förtroendevalda

NOT 9 Långfristiga skulder

tkr	2018	2017
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år		
Gatukostnadsersättning	5 091	5 230
Anläggningsavgifter VA	20 482	17 821
Investeringsbidrag	9 882	8 822
Överlåtelse markanläggning	3 531	3 651
Övriga långfristiga skulder		
Investeringsfond VA	1 738	1 877
Förutbetalda intäkter	24 266	
Lån från kreditinstitut	483 550	554 103
Summa långfristiga skulder	548 540	591 504

NOT 10 Kortfristiga skulder

tkr	2018	2017
Leverantörsskulder	49 465	42 616
Skuld till kreditinstitut	513 750	515 577
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	100 970	97 320
Övriga kortfristiga skulder	45 071	46 690
Summa kortfristiga skulder	709 256	702 203

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen

Bild: Annelie Pompe

Ordförande: Arne Lernhag (M)
Förvaltningschef: Gull-Britt Eide
Antal årsarbetare: 211

UPPGIFT

Verksamheten skall bidra till:

- ett långsiktigt hållbart samhälle
- förutsättningar för ett tryggt, aktivt och innehållsrikt liv
- att ungdomar känner delaktighet
- etablering i samhället och på arbetsmarknaden
- goda förutsättningar skapas för näringsliv och turism
- att kommunförvaltningen kan bedriva effektiv verksamhet
- en enklare vardag för invånare, företagare och besökare

För att invånare, besökare och företagare skall uppleva att Öckerö är en bra kommun att bo, vistas och verka i skall kommunstyrelsen:

VERKSAMHETENS UPPGIFTER OCH MÅTT

Resultat för 2018 saknas för vissa mått p.g.a. fördröjning av rapporteringen. Utfall gäller angivet år.

Stödja demokratiarbete bland kommuninvånarna

	2018	2017	2016
Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?*	–	35%	39%
Hur väl upplever medborgarna att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet?	45%	–	–

* Måttet har utgått ur KKIK och mäts inte längre.

Samordna folkhälso-, säkerhets- och trygghetsarbete

	2018	2017	2016
Hur trygga och säkra känner sig medborgarna i kommunen?	84%	–	–

Stödja föreningar

	2018	2017	2016
Totalt antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar 0–20 år		11 895	11 313
Viss osäkerhet finns kring föreningarnas redovisning.			

Bedriva biblioteks- och kulturverksamhet

	2018	2017	2016
Antal lån per invånare	6,6 st	6 st	7,5 st
Hur många timmar per vecka har huvudbiblioteket öppet utöver tiden 08–17 på vardagar?	12 st	12 st	12 st
Hur nöjda är bibliotekets användare med biblioteket? (skala 1–5)	4,4	4,4	4,4

Tillhandahålla fritidsanläggningar och naturområden

Ansvara för fysisk planering, exploatering, mark- och bostadsförsörjning

	2018	2017	2016
Hur ser medborgarna på sin kommun som en plats att bo och leva på?*	74%	–	–

Ansvara för kartverksamhet och fastighetsregister

Ansvara för infrastruktur och kommunikationer/trafiksystem

	2018	2017	2016
Medborgarnas bedömning av renhållningen av gator och vägar i kommunen	69%	69%	69%
Medborgarnas bedömning av snöröjning och halkbekämpning i kommunen	65%	65%	65%
Hur stor andel av medborgarna anser att belysningen i kommunen är bra?	64%	64%	64%
Hur stor andel av medborgarna anser att trafiksäkerheten i kommunen är bra?	20%	20%	20%
Frågan som ställs i undersökningen handlar om ifall man tycker att trafiksäkerheten är bra som den är på gatan där man bor. Måttformulering ändrad till 2019.			
Optimalt underhållsvärde på kommunens vägar	90%	87%	87%

Samordna strategiskt miljöarbete

	2018	2017	2016
Hur stor är kommunorganisationens andel miljöbilar av totalt antal bilar?	–	44,4%	41,3%

Tillhandahålla förutsättningar för ett kretsloppssamhälle

	2018	2017	2016
Hur många timmar/vecka har återvinningscentralen öppet utöver kl 08–17 vardag?	11 st	11 st	11 st
Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall?	42%	43%	38%
Andel insamlat matavfall av total mängd matavfall	75%	75%	75%
Hur nöjda är medborgarna med hur avfallshanteringen fungerar i kommunen?	73%	73%	73%

Tillhandahålla dricksvatten och omhändertar spill- och dagvatten

	2018	2017	2016
Bedömning av kvalitetsnivån på leverans av dricksvatten och omhändertagande av spillvatten (max 1 000) (föregående år)	–	–	803
Utfall för 2018 kan ej fås p.g.a. att få kommuner lämnat in mått till organisationen Svenskt vatten.			
Inköpt vatten tm ³	1 026	961	1 057
Försålt vatten tm ³	673	688	684

Ge aktivt stöd åt ungdomar

	2018	2017	2016
Antal öppetkvällar – Öckerö fritidsgård	239 st	247 st	267 st
Hur många procent av fritidsgårdens besökare upplever att de har inflytande, är delaktiga och själva tar ansvar i fritidsgårdens verksamhet?	51%	51%	51%
Fritidsgårdsbesökarnas upplevelse av trygghet och bemötande, skala 1–5	*	4,7	4,7
* Måttet har utgått, ersätts av index trygghet och bemötande – utfall 2018 91%			

Utveckla och bedriva arbetsmarknadsåtgärder

	2018	2017	2016
Antal ferieplatser 16–17 år finansierade inom KS/AME	72 st	62 st	58 st
Antal personer inskrivna i kommunens arbetsmarknadsprogram under året	82 st	–	59 st
Antal personer inskrivna hos AME under året var 82, varav 45 nyanlända inom den 2-åriga etableringsperioden			

Ansvara för etableringsinsatser av nyanlända personer med uppehållstillstånd samt ensamkommande unga

	2018	2017	2016
Antal ensamkommande unga under Öckerö kommuns ansvar	25 st	25 st	80 st
Samtliga aktuella ärenden är ensamkommande med uppehållstillstånd.			
Antal mottagna personer med uppehållstillstånd under året	46 st	51 st	69 st
Migrationsverket har minskat förväntat antal anvisningar för 2018 till 46 personer. Öckerö kommun har efter december tagit emot 36 personer och planeras uppnå förväntat antal anvisningar under februari.			
Inskrivna i etableringsuppdraget under året, antal	19 st		14 st
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel i %	74 %		
Utav de individer som avslutat etableringsperioden under 2018 är 74% i aktivitet/arbete och självförsörjande i januari 2019.			
Lämnat etableringsuppdraget under året, antal	67 st		
67 personer har avslutat den 2-åriga etableringsperioden inom Öckerö kommun, varav 32 vuxna. 19 utav dessa vuxna personer bor fortfarande kvar i kommunen, medan 13 har flyttat till annan kommun. Däremot finns en osäkerhet kring om de avslutat etableringsprogrammet. Om man t.ex. varit föräldradledig kan detta ha fördröjt processen. AF etablering hanterar det och det är där de är inskrivna.			
Andel mottagna av anvisade nyanlända	100%		100%
100% av 2018 års anvisningar planeras vara mottagna efter februari månad.			

Utveckla näringsliv och besöksnäring

	2018	2017	2016
Vad ger företagarna för sammanfattande omdöme om kommunens service för företagen?		79%	87%
Resultaten i Insiktsmätningen visar på en placering där Öckerö kommun är bäst i Västsverige och inom GR. Utmärkelse från BRG som bästa kommunen överlämnades i maj månad.			
Omsättning för samtliga aktiebolag i Öckerö kommun, exklusive de två största företagen	2 389 mkr	2 531 mkr	2 249 mkr
Andel (procent) av företag i Öckerö kommun med omsättning över 10 miljoner kronor		5,9%	5,8%
Undersökningen som görs 2018 gäller 2017.			

Ansvara för att all kommunal verksamhet drivs ur ett helhetsperspektiv**Samordna kommunens kvalitetsarbete****Vara arkivmyndighet****Tillhandahålla konsumentupplysning**

Kommunstyrelsen

Ge stöd och styrning inom områdena ekonomi, personal, IT, kommunikation och utveckling

Ge service till centrala politiska organ

Tillhandahålla intern service omfattande måltider och lokalvård

	2018	2017	2016
Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?	29%	37%	40%
På grund av budgetförutsättningarna inför 2018 medgavs endast en lägre andel ekologiska livsmedel.			

Samordna kommunal lokalförsörjningsplanering

Tillse att invånare, företagare och besökare lätt kan få kontakt med kommunen

	2018	2017	2016
Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen (poängberäknad)?	91%	83%	76%
Hur stor andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post får svar inom två arbetsdagar?	98%	81%	93%
Medveten och kontinuerlig satsning från Kommunservice har gett resultat.			
Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga?	78%	78%	74%
Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?		76%	62%
Måttet har utgått ur KKiK och mäts inte längre.			

Samordna kommunens digitala utveckling

KVALITETSREDOVISNING

Verksamhetsområde styr och stöd

Beslut togs på KF i juni att samtliga ekonomer skall vara centralt placerade under kommunstyrelsen/ekonomi-enheten.

Kommunfullmäktige har antagit policys för arbetsmiljö och kompetensförsörjning vilka bidrar till att bygga och utveckla arbetsgivarvarumärket.

Arbetet med val 2018 har genomförts.

Den största juridiska utmaningen under året har varit att samordna kommunens arbete enligt den nya dataskyddsförordningen/GDPR.

Kommunservice har i en undersökning fått höga betyg vad gäller tillgänglighet, service och bemötande. En medveten och kontinuerlig satsning från Kommunservice har gett resultat.

Etablerings- och arbetsmarknadsenheten

Varje person som ansöker om ekonomiskt bistånd med anledning av arbetslöshet erbjuds skyndsamt en tid hos arbetskonsulent för att där påbörja en *process mot sysselsättning och egen försörjning*. Kommunen har under året inte haft några arbetsföra ungdomar som uppbär försörjningsstöd utan att vara i en aktivitet.

Kommunen erbjuder ungdomar i åldern 16–17 år *feriearbete*. Sommaren 2018 arbetade 72 ungdomar hos kommunala och privata arbetsgivare.

I januari 2018 avslutades det då enda kvarvarande kommunala *HVB-hemmet* för ensamkommande ungdomar. Anledningen var att antalet ungdomar nu var så lågt att beläggningen av platser inte kunde säkerställas.

Mottagande av personer med uppehållstillstånd enligt *bosättningslagen* har under större delen utav 2018 kunnat genomföras enligt plan. Den stora utmaningen har varit att kunna erbjuda nyanlända personer en bostad. Under den tvååriga etableringsperioden för nyanlända, påskyndas processen mot självförsörjning för individen. 11 nyanlända personer finns inom pågående extratjänster i kommunala verksamheter. Under 2018 har etableringsperioden för 67 nyanlända personer nått sitt slut. 29 personer har valt att flytta till annan kommun. 38 personer (19 vuxna/19 barn) bor fortsatt kvar i Öckerö kommun. Flertalet har löst sin boendesituation på egen hand medan ett antal familjer står utan bostad.

”Civilsamhällesprojektet” har drivits genom beviljade § 37-medel från Länsstyrelsen perioden 170101–180831. Projektet har resulterat i uppstart av en förening, ÖS! (*Öckerö Samverkan Integration*), som verkar för en ökad integration mellan öbor och nyanlända invånare.

Besöks- och näringslivsenhet

Besöks- och näringslivsenheten har i stort uppnått de satta målen inom den treårsplan som arbetet utgår från. Stor vikt ligger i samarbetet med företagsföreningen som en länk till företagen.

Sommaren 2018 startade båttrafik mellan Stenpiren-Eriksberg-Hönö. Turen kördes 8 veckor med totalt 33 500 resenärer och blev en succé. Besöksflödet av dagsturister ökade tydligt 2018. Även antalet gästhamnsovernattnätter har ökat, från ca 24 000 till 35 000, varav ställplatser för husbilar utgör ca 15 000.

Fritid- och kulturverksamhet

Arbetet inom fritid och kultur präglas av en mångfald av aktiviteter som attraherar många olika målgrupper. Under året har hela verksamheten genomgått en utbildning i syfte att bli HBTQ+ certifierad.

Engagemang och tid har lagts på planering av lokal och verksamhet för *familjecentralen*. Arbetet ska präglas av nära samarbete mellan aktörer i kommunen med fokus på barn och unga och deras familjer. För folkhälsa och bibliotek innebär familjecentralen en intressant arena.

Året har varit det första ”hela” året med *gemensam bibliotekskatalog inom Bibliotek i Väst, BiV*. Gemensamt fungerar vi som ett enda bibliotek för våra närmare 160 000 kommuninvånare.

Konstrundan Konstvågen har växt och blivit ett viktigt inslag i kommunens arrangemangskalender och lockar många besökare.

Flera aktiviteter har genomförts för att öka delaktighet och inflytande bland barn och unga genom möten med politiker, t ex via *valstugetorg, politikerluncher och partidebatt*. Vi ser en ökning, över perioden 2011–2017, att fler unga tror på möjligheten att själva föra fram åsikter till beslutsfattare.

För *fritidsgården* har året till stora delar präglats av flytten till samt etableringen av Öckerö fritidsgård i nya lokaler. Fritidsgården har ett gott samarbete med Hönö Motorklubb, som är med och bemannar garaget. Personalen har jobbat aktivt för att skapa en trygg fritidsgård. I enkäten ligger index för trygghet och bemötande på 91 (0–100). Besöksantalet ligger på i stort sett samman utfall som 2017 trots en stängd period vid flytten.

Prästängsområdet har ytterligare tillgänglighetsanpassats då en rullstolsgunga placerades på lekområdet.

Under 2018 formades *föreningsrådet*, för att vara en dialogbärare och ett filter mellan den kommunala verksamheten och det ideella föreningslivet. För att öka antalet föreningsaktiva flickor och unga kvinnor 13–30 år i kommunen (ca 1 300 personer) genomfördes *Fritidskollen*

under 2018. Utvärderingen visar att ett hundratal tjejer deltagit i satsningen. Sommaren 2018 öppnade *Fritidsbanken*; en plats där allmänheten erbjuds att kostnadsfritt låna fritidsartiklar för att få ett aktivare fritidsliv.

Samhällsbyggnadsverksamhet

Ett arbete kring ”*Samhällsbyggnadsprocessen*” startades hösten 2017 och in i 2018. Där fokus ligger på goda interna rutiner och processflöden. Arbetet kan på sikt leda till betydligt smidigare detaljplaneprocesser, vilket är avgörande för ökad byggnation.

Kost och lokalvård

Maten till äldre har varit i fokus under året. Kommunen fick i *Öppna jämförelser* negativa siffror. Enheten arbetar med underlaget och en dialog pågår mellan Kostenheten och Socialförvaltningen. Under året har en så kallad menygrupp arbetat med gemensamma menyer. Numera har *alla skolor samma meny*, vilket resulterar i likvärdig kvalitet och kostnadskontroll.

Gatuenheten

Enheten har lyckats att uppnå merparten av de mål som var uppsatta för året. Beläggningsplanen är genomförd. Investeringsplanen är i stora delar genomförd. Nu kan man cykla säkert hela vägen mellan Fotö och Burö. Vidare har det genomförts trafiksäkerhetshöjande åtgärder samt tillgänglighetsanpassningar på hållplatser.

Bild: Öckerö kommun

Kommunstyrelsen

Plan-, bygg-, miljöenheten

Årets verksamhet kännetecknas av betydligt färre interna remissyttranden och en säkrare process i och med att man med större säkerhet kan förutse och förebygga eventuella hinder och problem i planförloppet. Enheten har lanserat den externa karttjänsten (GIS), vilket lett till mindre förfrågningar om fastighetskartor och detaljplaner.

Enhetens strategiska miljöarbete har under året fokuserats på *grön strukturplan*. *Energi- och klimatrådgivning* tar Göteborgsstad hand om och efter ett år kan vi konstatera att de gör ett jobb i vår kommun som långt överträffar vad vi själva har kapacitet till.

De delar som ryms under Bygg- och miljönämndens ansvar belyses i text under Bygg- och miljönämndens årsredovisning.

Kretsloppsenheten

Trots att tidningsåtervinningen minskar kommer även 2018 att ha en hög procentsats när det gäller den totala andelen *hushållsavfall* som utsorteras. Andelen hushållsavfall som utsorteras ligger på 42 %, vilket visar på att Öckerö är bland de bästa kommunerna i regionen på att utsortera avfall. Procentuellt sätt ökar wellpapp och plastförpackningar mest.

VA-enheten

Under året har enheten arbetat mycket med att implementera ett nytt *övervakningssystem*. Detta nya system ger bättre möjligheter att följa upp samt förebygga fel i ledningsnätet. Systemet är i full drift från och med oktober 2018. Va-enheten har under hösten påbörjat arbetet med att förstärka vattenledningen till Nordöarna.

Båttrafikenheten

Under 2018 har Öckerö Båttrafik endast haft en inställd tur på grund av tekniskt fel, vilket inträffade på reservfärjan då "Burö" var på varv för årsöversyn.

MÅL

Måluppfyllelse

En arbetsgaranti för ungdomar genom sex månadersanställningar inom näringslivet eller kommunen gör att ingen arbetsför ungdom under 25 år lever på bidrag

Satsning: Utveckla riktade insatser efter individuella behov till alla ungdomar mellan 16 och 24 år.

Arbetskonsulent på enheten för etablering och arbetsmarknad arbetar i samverkan med socialtjänsten och Arbetsförmedlingen kring ungdomar utan sysselsättning. Under mandatperioden har samarbete och arbetssätt byggts.

Kommunen har under året inte haft några arbetsföra ungdomar som uppbär försörjningsstöd utan att vara i en aktivitet. 28 ungdomar inom Öckerö kommun är inskrivna hos Arbetsförmedlingen och samtliga har en aktivitet igång. Åtta inskrivna ungdomar tillhör Af:s enhet för funktionshinder.

Under mandatperioden har de flesta i målgruppen, genom åtgärder, nått självförsörjning. Social eller medicinsk problematik gör att alla inte är arbetsföra. Psykosociala skäl gör att vissa ungdomar rör sig mellan självförsörjning och uppbyggande av ekonomiskt bistånd.

Kommunen har ett av Sveriges bästa företagsklimat, bl.a. genom förenklad administration och en företagslots

Satsningar:

- Utveckla funktionen företagslots i samarbete mellan besöks- och näringslivet, verksamhetsområde samhällsbyggnad, kommunservice och andra kommunala aktörer
- Utveckling av Besöks- och näringslivsrådets (BNR) arbete, metoder och syfte för att nå uppsatta mål
- Bredda samarbetet och stödja utvecklingen av och med kommunens företagsförening (Öckerö företag)
- Utveckla kommunikationen med företag i kommunen genom att öka kommunens fysiska företagsbesök, hemsida och sociala medier samt företagsträffar och nätverkande
- Bygga samarbetet med skolan för ökat ungt entreprenörskap
- Rekrytering av besök- och näringslivssamordnare

Enligt Svenskt näringslivs totalranking som mäter kommuners företagsklimat har Öckerö under mandatperioden nått goda resultat. Bästa resultat nåddes 2017 med en placering på plats 23 av Sveriges 290 kommuner. 2018 hamnade Öckerö på plats 32.

På Insiktsmätning där företagare värderar genomförda ärenden har kommunen under mandatperioden legat högt. 2017 fick Öckerö NKI 83 (%), vilket är ett mycket bra resultat. Det resulterade i att Öckerö, enligt undersökningen, har regionens bästa företagsklimat.

Under hösten 2015 formades funktionen företagslots i samarbete med syftet att ge företagarna i kommunen en väg in i kommunen med sina ärenden. Under mandatperioden har samarbetet och funktionen företagslots etablerats och utvecklats och ger nu företagare en effektiv hantering av kommunala ärenden. Ett aktivt samarbete sker kring "enkla" frågor från verksamheter och allmänhet som kan hanteras vid första kontakt med kommunen. Detta för att ge en bättre service samt minska belastningen på handläggare.

Besök- och näringslivsrådet, BNR, har etablerats och arbetar efter en strategisk plan med syftet att kommunens näringsliv ska utvecklas.

Implementeringen av CRM-system har förenklat administrationen, skapat tydligare struktur i arbetet och förbättrat kommunikationen med företagen i kommunen.

Återkommande företagarfrukostar har genomförts under mandatperioden med start 2017. De har varit välbesökta och bidragit till nätverkande och förbättrad kommunikation mellan kommunen och näringslivet.

En satsning under mandatperioden har varit fördjupad samverkan mellan skolan och näringslivet för att inspirera till entreprenörskap. Samarbetet har resulterat i modellen "Fokus Öckerö".

Under hösten 2018 har träff arrangerats med kommunens alla företagare med intressen i byggbranschen. Avsikten med mötet är att presentera kommunens processer och skapa en förståelse för myndighetsutövandet. På sikt kan det också leda till att ge bättre möjlighet för mindre lokala företag att delta i exploateringsprojekt.

	2018	2017	2016
Öckerö kommuns plats på Svenskt näringslivs totalranking	32	23	49

Öckerö kommun är ett av Göteborgs-regionens mest attraktiva besöksmål

Satsningar:

- Genom projektet "Göteborgs skärgård" fördjupa marknadsföringen och produktpaketeringen av destinationen Öckerö kommun
- Rekrytering av besök- och näringslivssamordnare
- Utveckling av turistinformation genom bl.a. tydligare "infopoints"
- Arbeta för att öka möjligheten ur infrastrukturperspektiv att komma till och från Göteborgs skärgård
- Öka trafiken till kommunens information på webb och sociala medier

En helt ny hemsida för besöksnäringen och Göteborgs Skärgård togs fram under 2016. Den nya hemsidan "Visit Öckerö" och en ökad närvaro av företag och event hos Göteborg & Co hemsida tillsammans med närvaro i sociala medier bidrar till att kommunens besöksnäring idag når ut till en betydande marknad både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Modellen för Infopoints som togs fram 2017 har utvecklats och är idag etablerad i kommunen.

Ett samarbete med Göteborg & Co har lett till ökad kunskap om Öckerö-öarna. Fortsatt arbete med destinationsutveckling sker bland annat genom samarbetet: "enat

Bohuslän" och Turistrådet. Projektet "Göteborgs skärgård" har inte bemannats 2018. Besök- och näringslivssamordnare har inte rekryterats.

Samverkansarbete med gästhamnarna har utvecklats för att kommunicera och stödja deras utveckling. Vi kan se en tydlig ökning av cykelturism och båtutflykt med turlistebåtar, vilka är en del av marknadsföringen. Detta har inneburit en spridning av turismen på alla öar i kommunen.

Kommunikationer och infrastruktur är en viktig fråga för besöksnäringen och på grund av bristande kommunikationer har de flesta "skärgårdsförfrågningar" till Göteborg & Co lett till besök i södra skärgården. Sommaren 2018 startade båttrafik mellan Stenpiren-Eriksberg-Hönö. Turen kördes åtta veckor med totalt 33 500 resenärer och blev en succé. Besöksflödet av dagsturister ökade tydligt 2018.

Även antalet gästhamnsnätter har ökat, från cirka 24 000 till 34 000, varav ställplatser för husbilar utgör cirka 15 000.

Det är svårt att mäta hur attraktivt besöksmål kommunen är, då komplett besöksstatistik inte är tillgänglig. Men samarbetet med Göteborg & Co har gett indikationer på hög attraktivitet. Genomförda satsningar under mandatperioden, som ex. ny webbplats, Infopoints, samarbete med Göteborg & Co, skärgårdsbåten och satsningar på events har lett till ökad kännedom om Öckerö-öarna och besök året runt.

Kommunikationerna mellan öarna och till Göteborg har förbättrats

Satsning: I samverkan med GR, Göteborgs stad, Trafikverket och Västtrafik verka för bättre kommunikationer till och från Göteborg

En stor del av arbetet har handlat om att representanter från Öckerö kommun deltagit i olika sammanhang för att därigenom påverka att kommunikationerna ska förbättras. Kommunen deltar i kommunsamråd för tjänstemän med Länsstyrelsen och Trafikverket och arbetar i samverkan med andra aktörer för bättre kommunikationer till och från Göteborg. Möten och dialog sker också återkommande med Västtrafik samt inom GR:s kollektivtrafiknätverk. Vi ser ett behov av att återuppta regelbundna samrådsmöten med Västtrafik och Trafikverkets färjerederi.

I VGR har beslut tagits om att starta en åtgärdsvalstudie Torslanda-Öckerö. Studien ska genomföras i perioden juni 2018 till december 2019. Öckerö kommun deltar med representant i projektgruppen. Studien kommer att vara bred i sin inriktning där man kommer att belysa möjliga lösningar "från förändrade resvanor och resmönster till rörliga och fasta förbindelser". Studien ska också se på innovativa angreppssätt kring ny teknik och finansieringslösningar. Ett övergripande syfte är bättre tillgänglighet som minskar klimatpåverkan och trängsel.

Kommunstyrelsen

Förutsättningar för att åka kollektivt utreds och underlättas i största möjliga grad i varje detaljplan som arbetas fram. Ett förslag till idébeskrivning om förbättrad passagerartrafik inom kommunen togs fram under slutet av 2018. En förstudie angående implementering av eventuella framtida snabbgående elfärjor mellan kommunen och Lilla Varholmen genomfördes under mandatperioden, men beviljades inte något bidrag och projektet avslutades.

I målet ingår även kommunikationen mellan öarna. Där har Västtrafik hörsammat ett behov från Öckerö kommun att busslinjerna 290 och 291 behöver bättre synkronisering så att ett ökat resande är möjligt på de sammanbyggda öarna. Utredningen avseende förbindelsen mellan Skarvik/Björkö och Öckerö har inte genomförts bland annat på grund av Trafikverkets utredning och ställningstagande om persontrafik till Göteborg.

Vägunderhållet har förbättrats på våra öar och barn och ungdomar har säkrare gång- och cykelvägar till skola och fritidsaktiviteter

Satsningar:

- Genomföra beläggningsprogrammet
- Anlägga säker skolväg i närområdet till Brattebergsskolan
- Tillgänglighetsanpassning av hållplatser enligt prioritering

Under mandatperioden har beläggning genomförts enligt program.

Projektet Genvägen från Hälsövägen till Brattevägen är färdigställd inom ramen för säker skolväg till/från Brattebergsskolan. Projekt GC-väg Hälsövägen inklusive en tillgänglighetsanpassad hållplats är färdigställd. En viktig fråga inom ramen för satsningen är att samhällsbyggnad tillsammans med Öckerö fastigheter AB och Barn och utbildningsförvaltningen arbetat i dialog med att utveckla säkra skolvägar. Dialogtillfällen angående säker gång- och cykelvägar till förskolor och skolor har också genomförts. Ett arbete som pågått under mandatperioden.

Hållplats vid Blåbärsvägen/Öckerö färdigställd. Hållplatsen vid Öckerö färjeläge påbörjades under slutet av året. Projektering pågår gällande ytterligare en tillgänglighetsanpassad busshållplats vid Bustadvägen/Hönö och Åsvägen/Hönö.

Under slutet av året slutfördes arbetet med att ta fram en Trafiksäkerhetsplan.

Under mandatperioden har gång- och cykelvägar har prioriterats.

Byggnationen har ökat, både med småhus, lägenheter och senior-trygghetsboende i olika upplåtelseformer

Satsningar:

- Definiera, kartlägga och utveckla processer inom plan, bygg och miljö så att förutsättningar skapas för ökad byggnation
- Vi handlägger ansökningar om markanvisningar och markupplåtelse på ett effektivt och rättssäkert sätt

Vi kan vara helt säkra på att byggnationen av upplåtelseform lägenheter har ökat under mandatperioden. Hyresrätter har byggts på Heinövallen/Hönö, bostadsrätter har byggts bland annat på Sandlyckan/Hönö, Knippla gamla skola och Kalvsunds gamla skola i en omfattning om totalt ca 60 lägenheter. Byggnationen gällande småhus ligger på ungefär samma nivå som föregående mandatperiod. Sammantaget kan konstateras att vi ligger i linje med bostadsförsörjningsprogrammet med en utveckling där byggnationen lutar åt förtätning med något mer flerfamiljshus och en avstannande trend vad gäller villor och småhusbebyggelse. Det bör nämnas att kommunen inte kan påverka upplåtelseform, det är upp till byggherren. Kommunen kan endast ge möjlighet till olika upplåtelseformer.

Ett arbete startades hösten 2017 inom hela Samhällsbyggnadsverksamheten där fokus ligger på goda interna rutiner och processflöden. Där har lösningar hittats och dialogen förbättrats i stor utsträckning. Det som återstår är att bygga ett förtroende och en stabil process mot allmänhet och företagare i detaljplaneförfarandet. Verksamheten har under hösten samlat kommunens alla företagare med intressen i byggbranschen. Avsikten med mötet är att presentera processer och skapa en förståelse för myndighetsutöandet.

Det pågår i nuläget planarbete som ger möjlighet till ett flertal olika boendeformer. Tyvärr hämmas planarbetet av länsstyrelsen och Trafikverket som genom samrådsyttrande ställer höga krav på kommunen gällande både trafikgenerering, strandskydd och VA-lösningar. Dialog pågår med länsstyrelsen inom samtliga områden. I juni startade åtgärdsvalsstudien där arbete med att hitta en lösning på trafiksituationen inleds tillsammans med Göteborgs stad och Trafikverket.

Bygglövsansökningar påverkas direkt av antalet laga kraft vunna detaljplaner och är ett steg i samhällsbyggnadsprocessen. Det har varit en positiv start på året med lämnade startbesked för flerfamiljshus på Hönö och samtliga byggrätter på Kalvsunds gamla skolområde. Byggnation av flerfamiljshus pågår även på Knippla. En sammanställning av lämnade startbesked för bostäder i perioden 2017-08-31–2018-08-31 visar på cirka 70 nya bostäder i olika upplåtelseformer.

	2018	2017	2016
Optimalt underhållsvärde på kommunens vägar	90%	87%	87%

Alla elever blir behöriga för sökt program i gymnasieskolan och det finns en god arbetsro i skolan genom ett värdegrundsarbete mellan lärare, elever, föräldrar, föreningar och samfund

Satsningar:

- Utbildningsinsatser
- Gemensam plan för värdegrundsarbetet

Folkhälsoplanerare arbetar med den del av målet som handlar värdegrundsarbete, genom satsningen att stödja kommunens verksamheter i ett gemensamt värdegrundsarbete. Satsningen har landat i att en kommunövergripande strategi för värdegrundsarbetet tas fram. Därefter tar respektive förvaltning fram handlingsplaner utifrån denna.

Då folkhälsoutvecklaren haft begränsat med tid i och med ombyggnation och verksamhetsplanering för nya familjecentralen har arbetet med att ta fram strategin legat på is under hösten 2018. 2019 tas arbetet upp igen och anpassning ska göras till de nya mandatmålen.

Kommunens anläggningar är underhållna så att kapitalförstöring undviks

Satsningar:

- VA – utifrån politiskt beslutad underhållsplan fastställa prioriterade insatser
- Gata – genomföra beläggningsprogram

VA: Projekteringsunderlag för förstärkning av vattenledningar till Nordöarna är framtaget och förfrågningsunderlaget har lagts ut. Projektet har delats upp i två delar. Etapp 1 omfattar de omläggningar som behöver göras på land och arbetet har påbörjats. Etapp 2 omfattar sjöledning och ansökan är inlämnad till Länsstyrelsen. En flödes- och kapacitetsberäkning för kommunens vatten- och spillvattennät har startats. Slutlig redovisning väntas i mitten av februari 2019.

Gata: Beläggningsprogrammet är genomfört enligt plan. Arbeten gällande byte av luftledning till markkabel för gatubelysning på Rörö beräknas vara klara under kvartal 1 2019.

Kost: Inom kostenheten har man tagit fram en underhållsplan på grund av att maskinparken är undermålig. Därmed finns investeringsbehoven beskrivna i den kommande 5-årsperioden.

Förutsättningar för byggande av en kretsloppspark på Hönö Pinan är fastställda/klarlagda

Satsningar:

- Färdigställa utformning och gestaltning av en kretsloppspark
- Ta fram handlingar för ny detaljplan
- Påbörja projektering

Alla formella förutsättningar för att starta en byggnation av en Kretsloppspark på Hönö Pinan är fastställda/klarlagda. Tillståndsansökan har, genom att detaljplanen vunnit laga kraft, godkänts av Länsstyrelsen. Utformning och gestaltning är genomförd samt kostnadsberäkning har tagits fram med hjälp av Renova AB. Nu pågår en analys av materialet samt framtagande av underlag för kommande beslut.

Den långsiktiga utvecklingen av kommunens fysiska miljö är fastställd

Satsningar:

- Genom arbete med översiktsplanen utreda användningen av kommunens mark- och vattenområden
- Utarbeta ett förslag för strategisk markförsäljning och markförvärv

Efter en intensiv start av året med samrådsarbete och granskning antogs Översiktsplan ”Utblick Öckerö” vid Kommunfullmäktige den 14 juni. Översiktsplanen tar sikte mot år 2040 och innebär bland annat att det möjliggörs för fler bostäder fördelat över kommunens bebodda öar. Genom antagandet av Översiktsplanen görs bedömningen att målet är uppfyllt.

Arbete med Grön strukturplan är uppstartat och planerat färdigställande slutet 2019. Mellankommunal kustzonsplaneringen fortskrider och beräknas vara klar 2019.

Kommunens GIS-system (Geografiskt informationssystem) har de senaste åren utvecklats till en nivå som anses nödvändigt för en tid framåt. Vi har lanserat en extern version av GIS till alla kommuninvånare via kommunens webbplats där man kan se vilka detaljplaner och andra bestämmelser gäller för enskilda fastigheter. I den externa versionen av GIS kommer även naturstigar, vandringsleder, m.m. synas.

Verksamheten har haft ambition om att starta arbetet med en översyn och aktualisering av riktlinjer för markanvisning. Tyvärr är detta fördröjt på grund av resursbrist.

Kommunstyrelsen

Skapa förutsättningar för ett mer jämställt Öckerö kommun

Satsningar:

- Ta fram handlingsplan för jämställdhetsarbetet
- Tillsätta en arbetsgrupp som stöd i jämställdhetsarbetet

Under höstterminen 2018 har projekt jämställt Öckerö startat som syftar till att ta fram en handlingsplan utifrån Västra götalandregionens strategi för jämställdhet.

Jämnare könsfördelning bland deltagarna i föreningslivet

Satsningar:

- Stimulera föreningar till verksamhet för flickor 0–20 år
- Stimulera föreningar till ökad andel verksamhet för mixade grupper 0–20 år

Antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar för flickor 0–20 år har under de senaste åren minskat, medan antalet sammankomster för pojkar har ökat. Antal sammankomster för mixade grupper har däremot ökat.

En bedömning är att många flickor är aktiva, men inte i aktiviteter som drivs genom föreningar. En hel del flickor är också aktiva inom föreningar utanför kommunen, exempelvis ridning. I flera av mixade sammankomster i föreningar är flickor högt representerade.

Ett antal aktiviteter, såsom riktade bidrag och föreningskollen, har genomförts och i dialogen med föreningen har flickors deltagande lyfts.

Föreningssamordnare och folkhälsoutvecklare har under 2018 bedrivit projektet "Fritidskollen". Tjejer mellan 13 och 30 (ca 1300) år har fått en personlig inbjudan till att kostnadsfritt prova på 10 av våra förenings befintliga föreningsliv. Utvärderingen visar att ett hundratal tjejer tagit chansen att testa på.

Genom sommarlovsaktiviteterna med medel från Socialstyrelsen har vi erbjudit riktad verksamhet i form av tjejskate med fritidsgården samt lägerverksamhet, där mer sociala aktiviteter har erbjudits och inte de av tradition mer tävlingsinriktade. En ny förening med ambition att vara ungdomsled och med estetisk inriktning har vi även hjälpt att komma igång.

	2018	2017	2016
Totalt antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar 0–20 år	– 11 895 st	11 313 st	
Varav antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar för flickor	– 2 170 st	2 450 st	

Varav antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar för pojkar	4 621 st	4 557 st
Varav antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar för mixade grupper 0–20 år	5 104 st	4 306 st

Totalt antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar 0–20 år. Viss osäkerhet kring föreningarnas redovisning.

Nyanlända börjar arbeta eller studera efter etableringsuppdraget

Satsningar:

- Arbetskonsulent med fokus på att arbeta med nyanlända
- Samarbete mellan verksamheterna arbetsmarknad, etablering, barnomsorg och skola i att effektivisera processen att nyanlända ska nå självförsörjning

Utav de individer som avslutat etableringsperioden under 2018 är 74 % i aktivitet/arbete och självförsörjande i januari 2019.

Arbetskonsulent med fokus på att arbeta med nyanlända har sedan hösten 2017 haft en tät samverkan med handläggare för ekonomiskt bistånd inom Etableringsenheten. Detta har resulterat i en effektiv process mot sysselsättning och egenförsörjning. Prioriterad grupp har varit de nyanlända som står närmast ett avslut av etableringsperioden.

	2018	2017	2016
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel i %	74 %		

Utav de individer som avslutat etableringsperioden under 2018 är 74 % i aktivitet/arbete och självförsörjande i januari 2019.

Kommunstyrelsen skall möta fullmäktiges krav på kostnadseffektivare verksamhet i budget 2018

Satsning: Förvaltningen ska under 2018 ha fokus på att se över organisation och arbets sätt för att skapa effektiva flöden. Processkartläggning används som metod för att identifiera områden för effektivisering. Åtgärder redovisas i uppföljningen.

Sjukfrånvaro medför stora ekonomiska och arbetsmiljömässiga konsekvenser för arbetsgivaren. Plan för återgång i arbete, e-learning kring rehabiliteringsprocessen samt sjukfrånvaro- och rehabiliteringsverktyget Adato, är delar som ska underlätta rehabiliteringsarbetet på arbetsplatsen och medverka till en tidig återgång i arbete.

Bild: Öckerö kommun

Etablerings- och arbetsmarknadsenheten arbetar aktivt för mer effektiva processer, då detta förväntas leda till minskade kostnader för verksamheten och Öckerö kommun. Med fokus på tidiga insatser och stöd som ett led att nå självständighet och självförsörjning, beräknas resultatet bli minskade kostnader för ekonomiskt bistånd.

Planering av solceller på ishallen för att minska köp av elkraft är igång. Bidrag har beviljats på ca 900 tkr och anbudsunderlaget skall gå ut i februari 2019. Full driftsättning beräknas till 2020.

NAP leasar grävmaskin, vilket gett nya möjligheter till eget arbete och därmed minskade kostnader för inhyrning externt.

Bygglovsprocessen är i dag i stort sett helt digitaliserad. Miljöenheten införde i maj-juni ett helt digitalt ärendehanteringssystem inklusive ekonomikoppling. Arbetet med digitalisering har lett till en betydligt mer effektiv process och en av anledningarna till att Byggenheten kunnat hantera ett mycket hårt pressat personalläge.

Samhällsbyggnadsverksamheten har tagit initiativ till ett arbete vars syfte är att ta fram bra rutiner för uppföljning av projekt. Tanken är att även tidredovisningen ska bli mindre manuell och på så vis minska felfaktorer och missförstånd i olika led, samt att kostnader hamnar på rätt plats. Vi är i starten av ett organisationsutvecklingsprojekt där Lokalvård och Kost arbetar i en sammanslagen organisation. Där prövar vi ett nytt arbetssätt, ett nytt sätt att organisera enheterna och funktionen teamledare har införts. Inom ramen för detta projekt ser vi över möjligheterna att

fördela, nyttja och utveckla de befintliga resurser och kompetenser som finns i organisationen.

Öckerö Båttrafik har nu implementerat ett av Transportstyrelsen godkända digitala egenkontrollsystem. Gatu-enheten har installerat digitala avläsare för avläsning av ytttemperaturen på några platser på våra vägar för att underlätta beslut gällande halkbekämpning.

EKONOMISK KOMMENTAR

Kommunstyrelsen totalt (exklusive centrala poster) visar ett överskott på 4,3 mkr.

Verksamhet Styr och stöd, Etablering- och arbetsmarknadsenheten samt **Besöks- och näringslivsenheten** har ett positivt resultat för året på 3,8 mkr. Större delen av överskottet beror på att kommundirektörens buffert ej nyttjats. Resultatet belastas av obudgeterade kostnader för överförmyndarverksamheten, arbete med GDPR, rekryteringskostnader samt att personalenheten har gjort flera satsningar gällande personalsystemet Personec P.

Verksamhet Fritid och kultur redovisar överskott på ca 0,3 mkr, vilket är god följsamhet mot budget.

Verksamhet Samhällsbyggnad/skattefinansierad verksamhet: Resultatet för den del av verksamheten som finansierad genom skatt visar ett överskott på 0,2 mkr

Verksamhet Fysiska och tekniska planer: Inom exploateringsverksamheten har omhändertagande av förorenade massor vid Långesand kostat 0,5 mkr. Verksamheten har

Kommunstyrelsen

belastats med kostnader för uppställningsplats Öckerö Båtsällskap/Långesand på 0,2 mkr.

Miljöenheten har ett underskott på 0,8 mkr p.g.a. lägre intäkter för planerad tillsyn, vilket beror bl.a. på implementering av nytt ärendehanteringssystem.

Verksamhet *Gator, vägar, parkering* redovisar ett underskott på 1,3 mkr, som dels beror på kostnader för framtagande av en trafiksäkerhetsplan, rekryteringskostnader för enhetschef och trafikingenjör. Dessutom har det tillkommit kostnader för jour kopplat till gatubelysning under helger. Enheten har också högre kostnader för vinterväghållning, 0,8 mkr.

Verksamhet *Administration SBF* har ett budgeterat underskott på 1,5 mkr, men i resultatet redovisas -0,2 mkr på grund av att samhällsbyggnadsverksamheten fick del av byggbonus från Boverket om 1,7 mkr.

Verksamhet Bostadsanpassning redovisar ett överskott om 0,7 mkr.

Verksamhet Lokalvård & kost visar ett överskott på 0,8 mkr:

Avgiftsfinansierad verksamhet: Prognos för VA-enheten och Kretsloppsenheten följer "självkostnadsbegreppet". Det innebär att verksamheten lämnar ett resultat som är noll. Eventuellt överskott redovisas som förutbetalad intäkt i samband med bokslut och underskott redovisas mot föregående års överskott om sådant finns. I den ekonomiska kommentaren kommer vi att i text redovisa över- och underskott för verksamheten.

VA-enhetens överskott på 0,3 mkr, redovisas under övriga intäkter som ett överuttag. Överskottet redovisas som förutbetalad intäkt i samband med bokslutet. VA-enheten har, efter årets överuttag, ett totalt överskott på 4,9 mkr.

Kostnader för flödes- och kapacitetsberäkning har påverkat utfallet med 0,4 mkr och renovering av Rörös och Hyppelns pumpstationer har genomförts till en kostnad av drygt 0,4 mkr.

Kretsloppsenhetens Kommunala uppdrag ger överskott på 0,2 mkr redovisas som överuttag och bokförs som förutbetalad intäkt. Totalt överuttag 2018-12-31 uppgår till 0,5 mkr. Uppdragsverksamheten, d.v.s. den verksamhet som ligger utanför den kommunala renhållningsskyldigheten, redovisar ett positivt resultat med 0,1 mkr.

Enheten har även under året gjort omfattande förstärkningar på säkerheten på ÅVC genom inköp av skyltar, staket och bommar.

Båttrafikens avgiftsfinansierade verksamhet har ökade intäkter beroende på uthyrning av Fartyget Polstjernen till Nordöleden med 0,8 mkr. Med detta följer ökade drifts- och bunker kostnader samt ett ökat slitage vilket leder till ökade underhållskostnader.

Kommunstyrelsen Centrala Poster visar ett överskott på 1,2 mkr. Outnyttjad strategisk reserv 0,2 mkr samt intäkter avseende reavinster vid främst markförsäljning på 8,2 mkr ingår i redovisningen. Utfall inom personalomkostnader (po) är 5,8 mkr högre än budgeterat och pensionskostnader 3,0 mkr högre än budgeterat. Kostnad gällande förändring av semesterlöneskuld uppgår till 2,1 mkr. Avsättning i bokslut med 0,5 mkr avseende återbetalning av momsbidrag gällande LSS-verksamheten inom socialförvaltningen.

Fördelade fördelningsposter:

- 1,0 mkr till BUN gällande migrationskostnader
- 7,9 mkr till SN för "platsbristkostnader" – äldreomsorg 6,5 mkr och IFO/FH 1,4 mkr
- 0,6 mkr till nya fritidsgården
- 0,2 mkr till besöks- och näringslivsenheten

Ej fördelade fördelningsposter på 4,2 mkr.

INVESTERINGAR

Samlad investeringsutgift för kommunstyrelsens verksamhet 2018 är 38,3 mkr (budget 51,9 mkr).

Kommunstyrelsens enheter

Förbrukade investeringsmedel uppgår till 2,4 mkr, budget är 3,4 mkr vilket innebär att 1,0 mkr är pågående investeringar som kommer att flyttas med till 2019.

Fritid och kultur

Fritidsgård och omklädningsrum Prästängen klart. Projektet påbörjat och färdigställs i februari 2019. Totalt har 0,7 mkr i investeringsutgifter redovisats.

Verksamhet Samhällsbyggnad/Skattefinansierad verksamhet

Total investeringsutgift 15,9 mkr

Projekt ECOS2 överskrids något på grund av att det krävs större konsultinsatser i implementeringen än beräknat.

Projekt GIS är klar och utfallet betydligt under budget. Det beror på att det initialt var tänkt att även ta hem primärkartan vilket kräver stora konsultinsatser. Anledningen till att vi i dagsläget inte tar hem primärkartan är att vi inte har någon GIS-ingenjör på plats.

Verksamhet Samhällsbyggnad/Avgiftsfinansierad verksamhet

Total investeringsutgift 19,3 mkr

Projekt Biobädd Pinans reningsverk. Projektering pågår och preliminär byggstart är kvartal 3 år 2019.

Projekt Vattenförstärkning Nordöarna. Arbetet fortlöper enligt plan och planeras vara klart kvartal 3 år 2019. Investeringsprojektet 6424 avser etapp 2, förstärkning av vattenled-

Resultaträkning Kommunstyrelsen Totalt exkl centrala poster)

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Bokslut 2017
Intäkter				
Taxor och avgifter	-68 889	-68 575	314	-66 017
Övriga intäkter	-60 659	-50 797	9 862	-75 394
Summa intäkter	-129 549	-119 372	10 177	-141 412
Kostnader				
Personalkostnader	123 299	125 047	1 748	128 345
Entrepr & köp av vht	22 681	23 196	516	42 537
Övriga kostnader	91 985	83 301	-8 684	89 121
Kapitalkostnader	22 360	22 949	590	19 410
Summa kostnader	260 324	254 493	-5 831	279 413
Resultat	130 775	135 121	4 346	138 001

Resultaträkning Kommunstyrelsens enheter

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Bokslut 2017
Intäkter				
Taxor och avgifter	-603	-424	179	-728
Övriga intäkter	-28 789	-24 075	4 714	-50 280
Summa intäkter	-29 391	-24 498	4 893	-51 008
Kostnader				
Personalkostnader	40 203	39 237	-966	50 396
Entrepr & köp av vht	9 555	10 134	579	29 614
Övriga kostnader	28 839	28 029	-809	27 368
Kapitalkostnader	1 133	1 282	148	1 012
Summa kostnader	79 730	78 682	-1 047	108 390
Resultat	50 338	54 184	3 846	57 382

Nettokostnad per verksamhet Kommunstyrelsens enheter

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Nämndsverksamhet	3 456	3 595	3 569	3 114
Stöd till politiska partier	611	610	611	611
Revision	712	951	898	960
Politisk verksamhet	5 775	5 601	5 315	5 213
Demokrati- och medborgarverksamhet	66	64	62	66
Övrig politisk verksamhet	841	579	472	612
Näringslivsfrämjande åtgärder	2 072	2 647	2 320	1 757
Konsument- o engergirådgivning	176	175	173	171
Turistverksamhet	1 058	944	681	975
Miljö/hälsa o hållbar utveckling	0	0	843	420
Totalförsvaret o samhällsskydd	283	155	180	107
Allmän fritidsverksamhet	0	0	0	110
Individ & familjeomsorg, totalt	0	236	0	85
Familjerätt	0	0	0	0
Flyktningmottagande	487	199	9 681	538
Arbetsmarknadsåtgärder	4 360	4 874	3 873	3 778
Kommungemensam verksamhet	21 971	22 274	19 114	19 054
Kommungemensam verksamhet	8 471	9 203	9 589	6 718
Fördelningsposter	0	2 077	0	0
Summa nettokostnader	50 338	54 184	57 382	44 290

Resultaträkning Fritid och kultur

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Bokslut 2017
Intäkter				
Taxor och avgifter	-402	-435	-34	-440
Övriga intäkter	-3 437	-2 695	741	-1 569
Summa intäkter	-3 838	-3 131	708	-2 009
Kostnader				
Personalkostnader	13 255	13 406	150	10 960
Entrepr & köp av vht	79	79	0	111
Övriga kostnader	13 137	12 628	-509	11 546
Kapitalkostnader	550	521	-29	514
Summa kostnader	27 021	26 633	-388	23 131
Resultat	23 182	23 503	320	21 122

Nettokostnad per verksamhet Fritid och kultur

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Miljö/hälsa o hållbar utv.	856	993	0	0
Allmän fritidsverksamhet	1 695	1 721	1 570	1 572
Allm. kulturverksamhet, övr	717	502	771	743
Bibliotek	5 603	5 721	5 355	5 601
Idrotts- och fritidsanlägg.	9 241	8 955	9 262	8 611
Fritidsgårdar	3 931	4 283	3 192	3 331
Administration FoK	1 139	1 328	972	1 053
Summa nettokostnader	23 182	23 503	21 122	20 911

Resultaträkning KS centrala poster o fördelningsposter

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Bokslut 2017
Intäkter				
Taxor och avgifter	-2 510	-2 700	-190	-2 645
Övriga intäkter	-8 609	-61	8 548	-3 441
Summa intäkter	-11 119	-2 761	8 358	-6 086
Kostnader				
Personalkostnader	25 414	14 574	-10 840	16 429
Entrepr & köp av vht	1 301	1 350	49	1 263
Övriga kostnader	1 767	5 324	3 557	871
Kapitalkostnader	0	61	61	0
Summa kostnader	17 363	18 548	1 185	12 477

Nettokostnad per vht KS centrala poster/fördeln.poster

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Fysisk och teknisk planer.	-8 181	0	-3 441	-7 625
Köpt verksamhet LSS	500	0	0	0
Flyktningmottagande	0	0	0	-17
Kommungemensam vht	25 043	14 110	15 918	16 683
Fördelningsposter	0	4 438	0	0
Summa nettokostnader	17 363	18 548	12 477	9 042

Kommunstyrelsen

Resultaträkning Samhällsbyggnad skattefinansierad

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Bokslut 2017
Intäkter				
Taxor och avgifter	-8 019	-8 184	-165	-6 899
Övriga intäkter	-12 650	-9 950	2 700	-11 254
Summa intäkter	-20 668	-18 133	2 535	-18 153
Kostnader				
Personalkostnader	39 549	40 930	1 381	38 601
Entrepr & köp av vht	8 413	8 228	-185	7 790
Övriga kostnader	22 131	17 179	-4 952	23 982
Kapitalkostnader	8 798	9 231	433	7 506
Summa kostnader	78 891	75 568	-3 323	77 880
Resultat	58 222	57 435	-788	59 726

Nettokostnad per vht Samhällsbyggnad skattefinans.

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Politisk verksamhet	209	217	236	208
Fysisk och teknisk planering	1 928	1 766	3 655	2 877
Näringslivsfrämjande åtgärder	747	436	482	462
Konsument- och energirådgivning	0	0	33	49
Gator, vägar, parkering	14 759	13 611	12 471	12 178
Parker	739	663	939	717
Miljö/hälsoskydd, myndighet	1 439	1 014	1 369	1 093
Miljö/hälsa och hållbar utveckling	356	434	513	514
Säkerhet och trygghet	323	163	190	172
Totalförsvaret och samhällsskydd	13	63	18	18
Administration SBF	1 655	1 379	3 475	3 793
Allmän kulturverksamhet, övrig	0	0	460	0
Vård och omsorg				
ordinärt boende	1 348	2 004	2 059	1 772
Färdtjänst/riksfärdtjänst	3 117	3 289	3 116	3 327
Öppen verksamhet	30	29	20	27
Kommersiell verksamhet	-1 160	-1 097	-1 011	-674
Buss, bil och spårbunden trafik	3 035	3 035	2 968	2 894
Sjötrafik	-70	57	29	359
Elförsörjning	258	41	141	-173
Lokalvård och kost	29 153	29 918	28 302	25 799
Kommungemensam verksamhet	178	225	4	0
Egna bostäder & lokaler	162	187	257	317
Summa nettokostnader	58 222	57 435	59 726	55 729

Resultaträkning Samhällsbyggnad avgiftsfinansierad

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Bokslut 2017
Intäkter				
Taxor och avgifter	-59 867	-59 532	334	-57 950
Övriga intäkter	-15 784	-14 077	1 707	-12 292
Summa intäkter	-75 651	-73 610	2 041	-70 242
Kostnader				
Personalkostnader	30 292	31 474	1 182	28 388
Entrepr & köp av vht	4 634	4 755	121	5 022
Övriga kostnader	27 879	25 465	-2 414	25 754
Kapitalkostnader	11 878	11 916	38	10 378
Summa kostnader	74 683	73 610	-1 073	69 542
Resultat	-968	0	968	-700

Nettokostnad per vht Samhällsbyggnad avgiftsfinans.

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Sjötrafik	-902	0	-175	15
Vatten- och avlopps-försörjning	0	0	-895	-883
Avfallshantering	-66	0	-525	-274
Lokalvård och kost	0	0	895	883
Summa nettokostnader	-968	0	-700	-259

Investeringar Kommunstyrelsens enheter

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Kommunstyrelsen	2 426	3 395	969
Summa investeringar	2 426	3 395	969

Investeringar Fritid och kultur

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Fritid och Kultur	657	998	341
Summa investeringar	657	998	341

Investeringar Samhällsbyggnad skatt

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Samhällsbyggnad skattefin. verksamhet	15 864	17 199	1 335
Samhällsbyggnad avgiftsfin. verksamhet	19 265	30 251	10 986
Summa investeringar	35 129	47 450	12 321

ning till Nordöarna, de sjöförlagda ledningarna. Diskussion pågår med bland annat Räddningstjänsten om behov av brandvatten m.m. på Nordöarna. Utfallet gäller del av kostnad för förstudie.

Projekt Saneringsplan redovisar en lägre prognos med 1 400 tkr till förmån för projekt 6416 Utbyggnad dagvatten. Prognos innefattar även tillkommande investering för dagvattenutbyggnad för Klarviksvägen, Björkö.

Projekt Vattensäkerhet och 6422 Stängsel. Vi får p.g.a. resursbrist i år flytta detta till 2019.

Projekt Ledningsrätter: Kostnad för ledningsrätter och in-trängsersättning för att säkra tillgänglighet och bevarande av kommunens va-ledningar där de går på icke-kommunal mark.

Projekt Arbetsfordon, ett fordon levererades i december och ett fordon levereras under kvartal 1 år 2019.

KÖP AV VERKSAMHET

Fritid och kultur

Avtal finns med HF Centrum Ekonomisk förening för drift av bibliotekets utlåningsstation på Källö-Knippla: kostnad 0,1 mkr.

Samhällsbyggnad

Skattefinansierad verksamhet har köpt vintervägunderhåll, underhåll av gatubelysning, färdtjänst och kollektivtrafik för totalt 7,2 mkr.

Avgiftsfinansierad verksamhets inköp på 4,2 mkr gäller merparten köp av avfallstjänster från bolaget Renova.

Bild: Peter Alphede

Barn- och utbildningsnämnden

Bild: Annelie Pompe

Ordförande: Martina Kjellqvist (KD)
Förvaltningschef: Eva Svensson t.o.m. november, därefter Katarina Lindgren
Antal årsarbetare: 379

UPPGIFT

Verksamheten ska bidra till att:

- Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden
- Främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära
- Förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på
- Hänsyn tas till barns och elevers olika behov
- Barn och elever utvecklas så långt som möjligt genom att de ges stöd och stimulans
- Uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen

- Tillsammans med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare
- Inget barn eller elev blir trakasserat, kränkt eller mobbat

För att invånarna ska få sitt behov av omsorg och utbildning tillgodosett ska Barn- och utbildningsnämnden bedriva verksamhet inom följande områden:

VERKSAMHETENS UPPGIFTER OCH MÅTT

Förskola

	2018	2017	2016
Barngrupp, antal barn per förskoleavdelning, egen regi	16,9 st	16,7 st	16,1 st
Personaltäthet, antal barn per årsarbetare, egen regi	5,5 st	5,1 st	4,8 st
Trygghet och gemenskap i förskolan, enkät max är 7	6	6	99
Pedagogik, Max är 7	6	6	97

Fritidshem

	2018	2017	2016
Antal barn i fritidshem 6–12 år, egen regi	518 st	544 st	546 st
Elevgrupp, antal elever per fritidshemsavdelning, egen regi	34,5 st	38,9 st	34,8 st
Personaltäthet fritidshem, antal elever per årsarbetare, egen regi	19,2 st	17,6 st	19,7 st
*Helhetsbedömning fritidshem, enkät	80	79	3,4

GR-enkäten för fritidshemmet har förändrats under 2017. Resultatet presenteras numera i %.

Förskoleklass

	2018	2017	2016
Personaltäthet förskoleklass, egen regi (antal elever per årsarbetare)	22,3	14,4	20,7

Grundskola

	2018	2017	2016
Vilket resultat når elever i årskurs 3 i kommunen i de nationella proven, (svenska, matematik)?	67%	69%	67%
Andel procent betyg årskurs 6, andel som uppnått kunskapskraven (A–E), flickor	87%	91%	90%

Andel procent betyg årskurs 6, andel som uppnått kunskapskraven (A–E), pojkar	91%	82%	73%
Elever i åk 9 egen regi, som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel %	82%	69%	82%
Elever, flickor, i åk 9 egen regi, som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel %	94%	70%	90%
Elever, pojkar, i åk 9 egen regi, som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel %	73%	68%	76%
Genomsnittligt meritvärde åk 9, egen regi	230	205	241
Genomsnittl. meritvärde, flickor, egen regi	255	210	257
Genomsnittl. meritvärde, pojkar, egen regi	205	203	229
Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet	91,7%	93,8%	92,4%
Effektivitetstal, sammanvägt resultat och avvikelse från standardkostnad*	–	111	75
Personaltäthet grundskola egen regi, antal elever per lärare	12,2	12,1	12,6
Elever i årskurs 9 egen regi som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel %,	88,1%	84%	82%
Elever, flickor, i årskurs 9, egen regi som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel %, exklusive nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund	94%	87%	90%
Elever, pojkar, i årskurs 9, egen regi, som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel %, exklusive nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund	83%	83%	76%
Genomsnittligt meritvärde, årskurs 9, egen regi, exklusive nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund	243 st	235 st	241 st
Genomsnittligt meritvärde, flickor, årskurs 9, egen regi, exklusive nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund	255 st	246 st	257 st
Genomsnittligt meritvärde, pojkar, årskurs 9, egen regi, exklusive nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund	205 st	229 st	229 st

* SKL Öppna jämförelser

Grundsärskola

	2018	2017	2016
Antal elever i särskola egen regi	13 st	15 st	16 st
Andel elever i annan kommuns grund-särskola	13%	12%	–

Gymnasieskola

	2018	2017	2016
Personaltäthet gymnasieskolan egen regi (antal elever per lärare)	11,2 st	11,2 st	11,7 st
Trivsel och trygghet, enkät max 100%	–	–	93%
Kunskap och lärande, enkät max 100%	–	82%	78%
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel i %	83,5%	89,2%	82,5%

GR:S enkät är ändrad och måttet Kunskap och lärande finns inte längre med i enkäten.

Gymnasiesärskola

	2018	2017	2016
Antal elever i gymnasiesär i annan kommun	9 st	–	9 st

Kulturskola

	2018	2017	2016
Jag känner att jag utvecklas i kulturskolan	–	–	83%
Måttet går inte att mäta med det underlag vi har.			

Särskild utbildning för vuxna, Lärvox

	2018	2017	2016
Antal elever i lärvox (ej heltidsstuderande)	18 st	18 st	18 st
Antal avslutade kurser lärvox	18 st	–	–

Utbildning i svenska för invandrare

	2018	2017	2016
Antal elever i SFI-utbildning (ej heltidsstuderande)	79 st	59 st	14 st

KVALITETSREDOVISNING

Enligt skollagen ska ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivas både på huvudmannanivå och på förskole- och skolenhetsnivå. Syftet är att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra skolförfattningar. Huvudmannen ska, som ytterst ansvarig för genomförandet av utbildningen, även se till att det finns förutsättningar att bedriva ett kvalitetsarbete på enhetsnivå. Barn- och utbildningsförvaltningens kvalitetsredovisning för 2017/2018 bygger på och omfattar kvalitetsredovisningar från de verksamheter och skolformer som kommunen ansvarar för, det vill säga förskola, förskoleklass, grundskola, särskola, fritidshem, gymnasium, vuxenutbildning och lärvox.

Barn- och utbildningsnämnden

Resultat

Förskola

Värdegrundsarbetet i förskolorna genomsyrar hela verksamheten och resulterar i att barnen hjälper varandra och tröstar varandra, visar empati när någon är ledsen samt glädje när de kan hjälpa en vän.

Förskolorna har under året arbetat med att utveckla barns språkliga förmåga och fortsätter att arbeta med att fördjupa barnens analyser vid läsning av sagor och berättelser. Barnen i förskolan ges möjlighet att förmedla sina tankar, åsikter och har lärt sig att uttrycka vad de vill göra. Detta sker bland annat i samlingar, måltider, läsgrupper. Vi ser en positiv utveckling med hög måluppfyllelse.

Resultatet på 2018 års regiongemensamma enkät där alla 13 GR kommuner deltagit visar på ett gott resultat för Öckerös förskolor, även om resultatet gått ned något sedan 2017 då vi var bäst i GR. Vår analys är att det fortsatt goda resultatet härrör sig från hög andel legitimerad personal samt förskolechefer och personal med lång erfarenhet och som varit i verksamheten under lång tid. Kontinuitet och stabilitet är kända faktorer för framgångsrika förskolor.

Förskoleklass, grundskola och fritidshem

I förskoleklassen, grundskola och på fritidshemmet har man arbetat på flera olika sätt med att utveckla eleverna så att de når en så hög måluppfyllelse som möjligt inom samtliga målområden. Skolorna uppmuntrar eleverna att bry sig om varandra och för dialoger med eleverna om hur de mår och hur de har det på skolan. Samtalen har varit viktiga för att alla elever ska känna sig sedda och lyssnade på, vilket också förväntas främja deras förutsättningar att vara delaktiga och ha inflytande över till exempel undervisningen. Alla skolor har en plan mot diskriminering och kränkande behandling där de presenterar skolans värdegrund, förebyggande arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt följer upp och analyserar tidigare arbete. Eleverna har varit delaktiga i upprättandet av planen och i utvärderingen av tidigare läsårs plan. "Läsllyftet" har bidragit till förnyad undervisning vilket gett positiv effekt på elevernas lärande och därmed deras resultat. Några skolor har valt att använda sig av elevledda utvecklingsamtal vilket lett till att eleverna har blivit bättre på att se sina egna resultat.

Förskola

	Trygghet och gemenskap	Information och inflytande	Förutsättningar	Pedagogik	Kontinuitet
Öckerö	63	38	52	48	68
Max i GR	64	47	57	51	69
Minst i GR	50	32	41	36	45

Betyg årskurs 9

Samtliga elever åk 9	Öckerö 17/18	Öckerö 16/17
Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen med kommunal huvudman	82,1%	68,9%
Andel flickor som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	93,7%	70,0%
Andel pojkar som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	73,2%	81,2%
Andel behöriga till ett yrkesprogram	89%	80,1%
Genomsnittligt meritvärde	230,6	205,6
Genomsnittligt meritvärde, flickor	270,1	209,9
Genomsnittligt meritvärde pojkar	200,7	203,1

Betyg årskurs 6

Samtliga elever årskurs 6	Öckerö 17/18	Öckerö 16/17
Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	89%	86,4%
Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, flickor	86,7%	91,1%
Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, pojkar	91,4%	81,9%

Gymnasiet

På gymnasiet har de arbetat med studieteknik för att hjälpa eleverna att hitta en bra översikt samt möjlighet att ta ansvar. Skolan som helhet kräver mycket ansvarskänsla av eleverna själva och det har därför varit viktigt att stötta eleverna eftersom många precis flyttat hemifrån. Vidare har gymnasieskolan arbeta med digitalisering på olika sätt t.ex. genom nya skrivningar kring digitalisering i kursplaner/läroplaner för om läsåret 2018/2019 samt genom nya gemensamma mål för lärplattform. Skolan har fortsatt arbeta med Fair sex under temaveckorna, ett ämne som eleverna på skolan lyft fram som förslag. Personal har också haft kompetensutveckling i ämnesgrupperna med inspiration från läs- och matematiklyftet.

Betyg gymnasiet åk 3

Program gymnasiet åk 3	Andel med examen, % Öckerö	Andel med examen, % Riket
Nationella program totalt	93,9	90,4
Yrkesprogram, sjöfart	94,4	Inget jämförelsetal
Högskoleförberedande, naturprogrammet	100	93,9
Högskoleförberedande samhällsprogrammet	90,2	90,2

Lärvux

På lärvux har eleverna uppvisat ny kunskap samt insikter i olika ämnen de studerar. Detta främjar fortsatt utveckling. Eleverna har utvecklats i att reflektera, diskutera med varandra och därmed utbyta erfarenheter på ett bättre sätt. Lärvux erbjuder även undervisning på högre nivå vilket innebär en ökad stimulans mellan eleverna.

Vuxenutbildningen

Ett område som vuxenutbildningen arbetat med är att utveckla vuxenutbildningsfrågorna inom ramen för GR:s nätverk samt att arbeta vidare med den regelbundna redovisningen och informationen av Vuxenutbildningen i Barn- och utbildningsnämnden.

MÅL

Måluppfyllelse

Vägunderhållet har förbättrats på våra öar och ungdomar har säkrare gång- och cykelvägar till skola och aktiviteter

Satsningar:

- Representanter från barn- och utbildningsförvaltningen, verksamhetsområde samhällsbyggnad och ÖFAB projekterar för säker skolväg för området Brattebergsskolan

Inom ramen för satsningen har vi arbetat tillsammans med Öckerö fastigheter AB och Samhällsbyggnadsverksamheten med att utveckla säkra skolvägar. Vi har kontinuerlig dialog och följer upp de arbete som pågår. Samhällsbyggnadsverksamheten har vid två tillfällen varit och informerat barn- och utbildningsnämnden om pågående arbete med säkra gång och cykelvägar till förskolor och skolor. Vi har genomfört trafikvandringar tillsammans med föräldrarna på några av våra skolor.

Våra skollokalerna är moderna och mer anpassade till framtidens behov

Satsningar:

- Bidra till processen i satsningen Framtida skollokalerna för Bergagårdsskolan och Västergårdsskolan
- Bidra till processen ny förskola Heden

Utvärdering av Brattebergsskolans och Hedens skolas om- och nybyggnad har genomförts. Utifrån resultatet på utvärderingen har ett ramprogram för ny och ombyggnation av skollokalerna antagits september.

Under vårterminen 2018 har BUN beslutat om ett ramprogram för förskolan, som kommer att användas vid nybyggnation Hedens förskola.

Lokalstrategen har tagit fram en strategisk lokalresursplan för kommunen, som togs upp i KS och var på remiss i nämnd.

Barngrupperna i förskola och fritidshem har minskat och antalet lärare per barn ökat

Satsningar:

- Bibehålla den ökade lärartätheten som gjorts med kommunala medel

En tidigare förutsättning för detta mandatmål har bl a varit statsbidrag för mindre barngrupper. Detta statsbidrag har vi dessvärre inte beviljats i den utsträckning vi hoppats på, endast Fotö förskola fick bidraget. En ny ansökan för läsåret 2018/2019 har skickats in och beviljats.

Det planerade personaltäthetsmålet har ökat i både fritidshemmen och förskolan, jämfört med planen för 2018.

	2018	2017	2016
Personaltäthet fritidshem, antal elever per årsarbetare, egen regi	19,2 st	17,6 st	19,7 st
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	5,5 st	5 st	4,8 st
Barngrupp, antal barn per förskoleavdelning, egen regi	16,9 st	16,7 st	16,1 st
Elevgrupp, antal elever per fritidshemsavdelning, egen regi	34,5 st	38,9 st	34,8 st

Barn- och utbildningsnämnden

Bild: Annelie Pompe

Alla elever får godkända betyg för gymnasiet och det finns en god arbetsro i skolan genom ett gemensamt värdegrundsarbete mellan lärare, elever, föräldrar, föreningar och samfund

Satsningar:

- Läslyftet
- STL
- Skapa förutsättningar för rektorer och förskolechefer att vara pedagogiska ledare
- Kartlägga pojkars och flickors måluppfyllelse
- Effektivisera och fördjupa det förebyggande, förvaltningsövergripande arbetet

Läslyftet

De flesta av våra verksamheter har deltagit eller deltar just nu i läslyftet.

STL, Skriva sig till lärande

Första omgången av STL innebar att Bergagårdsskolan, Fotö skola, Kompassensskolan och Rörö skola gick utbildning i metoden STL. Den omgången är nu avslutad och nästa omgång av STL har påbörjats. I den satsningen deltar Brattebergsskolan F-6, Hedens skola F-6, Hälsö skola och Västergårdsskolan. Utbildningen pågår hela läsåret 2018/2019.

Skapa förutsättningar för rektorer och förskolechefer att vara pedagogiska ledare

Från och med hösten 2018 är det infört ett format för pedagogiskt ledarskap. En eftermiddag i månaden avsätts för att särskilt lägga fokus på det pedagogiska ledarskapet. Förvaltningens förskolechefer och rektorer har förmiddagen till att vara ute och observerar sin verksamhet. På eftermiddagen samlas skolchef tillsammans med förskolechefer och rektorer för kollegialt lärande utifrån förmiddagens erfarenheter.

Kartlägga pojkars och flickors måluppfyllelse

Vi har via kunskapsdialoger följt upp betygen samt stämt av skillnader mellan pojkars och flickors måluppfyllelse med rektorerna. Det framkommer att flickorna har en bättre måluppfyllelse på flera skolor och rektorerna har planerat för att stärka pojkarnas måluppfyllelse, bland annat genom satsningen STL.

Effektivisera och fördjupa det förebyggande förvaltningsövergripande arbetet

Ett nytt kvalitetsledningssystem har arbetats fram, som ska förenkla uppföljningen av de nationella målen samt synliggöra de processer vi behöver utveckla för att skapa en verksamhet med hög kvalitet. Bratteberg F - 6 (som då hette Ankarets skola), Hedens skola F-6 samt Hedens skola 7-9 har ingått i ett pilotprojekt under våren 2018 och kvalitetsledningssystemet implementeras nu i alla våra förskolor, grundskolor och på gymnasieskolan.

Vi har vidareutvecklat vår årsplanering, samt skapat flera nya rutiner, bland annat inom systematiskt arbetsmiljöarbete för att bättre stödja våra chefer i deras dagliga arbete. Interna och externa nätverk har setts över och tydliga uppdrag har arbetas fram.

Under läsåret 2018/2019 har vi startat med ämnesför djupning, en kompetensutveckling över skol- och åldersgränser i hela kommunen. Några skolor deltar också i ett projekt kring skola-arbetsliv tillsammans med Skolverket.

	2018	2017	2016
Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet	91,7%	93,8%	92,4%
Genomsnittligt meritvärde åk 9, egen regi	230	205,6	241
Vilket resultat når elever i årskurs 3 i kommunen i de nationella proven (svenska, matematik)?	67%	69%	67%
Personaltäthet grundskola egen regi, antal elever per lärare	12,2	12,1	12,6

Betygsättningen inom Öckerö kommuns grundskolor ska bli likvärdig genom att bedömarkompetensen hos lärarna utvecklas

Satsningar:

- Ta fram och utveckla arbetssätt som ger stöd för en rättvis och likvärdig betygsättning, t.ex. samrättning av prov
- Kompetensutveckling för lärare kring bedömning

Samrättning av nationella prov pågår ute på enheterna, framförallt internt på skolorna, men också extern mellan flera skolor. Upplevelsen är att bedömarkompetensen ökar i och med det kollegiala lärandet, som uppstår under samrättning och sambedömning. Det märks framför allt i de samtal och dialoger som uppstår under arbetet. Skolverkets bedömningsstöd år 1 används på flera enheter och fler enheter planerar för att använda sig av bedömningsstödet framöver.

	2018	2017	2016
Andel elever med lika terminsbetyg jämfört med provbetyg i årskurs 6, matematik	83,1%	66%	71,4%
Andel elever med lika terminsbetyg jämfört med provbetyget i årskurs 6, i svenska	83,1%	75,4%	74,1%
Andel elever med lika terminsbetyg jämfört med provbetyget i årskurs 6, engelska	88,7%	85,4%	74,8%
Andel elever med lika slutbetyg jämfört med provbetyget i årskurs 9, i svenska	79,1%	53,3%	63,2%

Andel elever med lika slutbetyg jämfört med provbetyget i årskurs 9, i matematik	–*	26,4%	39%
Andel elever med lika slutbetyg jämfört med provbetyget i årskurs 9, i engelska	83,3%	56,5%	68,2%

* Nationella prov genomfördes men redovisades inte p.g.a. otillåten spridning av proven.

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål

Satsningar:

- Kompetensutveckling för pedagoger i metoden att skriva sig till lärande
- Kompetensutveckling för pedagoger i metoden Läslyftet
- Implementera ett nytt kvalitetsledningssystem för förskola och grundskola med syfte att synliggöra och ständigt förbättra undervisningens kvalitet

STL, Skriva sig till lärande

I första omgången av STL deltog Bergagårdsskolan, Fotö skola, Kompassensskolan och Rörö skola och fick kompetensutveckling i metoden STL. Den omgången är nu avslutad och nästa omgång av STL har påbörjats. I den satsningen deltar Brattebergsskolan F-6, Hedens skola F-6, Hälsö skola och Västergårdsskolan. Utbildningen pågår hela läsåret 2018/2019.

Läslyftet

De flesta av våra verksamheter har genomgått skolverkets kompetensutveckling, Läslyftet. Hedens skola 7–9 är den sista enheten som genomför modulen. Rektorerna ser och hör att medarbetarna använder sig av metoder som framkommit i kompetensutvecklingen.

Kvalitetsledningssystem

Ett nytt kvalitetsledningssystem har arbetats fram, som ska förenkla uppföljningen av de nationella målen samt synliggöra de processer vi behöver utveckla för att skapa en verksamhet med hög kvalitet. Bratteberg F-6 (som då hette Ankarets skola), Hedens skola F-6 samt Hedens skola 7–9 har ingått i ett pilotprojekt under våren 2018 och kvalitetsledningssystemet implementeras nu i alla våra förskolor, grundskolor och på gymnasieskolan. Vi har vidareutvecklat vår årsplanering, samt skapat flera nya rutiner, bland annat inom systematiskt arbetsmiljöarbete för att bättre stödja våra chefer i deras dagliga arbete. Interna och externa nätverk har sett över och tydliga uppdrag har arbetas fram.

Barn- och utbildningsnämnden

Arbete i förskolorna

Förskolorna på Hönö och Öckerö arbetar med sin barn och kunskapssyn samt barns 100-språkiga berättande. Öckerös förskolor har kommit långt i arbetet och Hönöns förskolor är på god väg.

	2018	2017	2016
GR-enkät index för kunskaper och lärande	6%	6%	3,5%
GR-enkät index för pedagogik i förskolan	6 st	6 st	5,8 st
Andel (%) som har klarat samtliga delar	67%	69%	67%
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel i %	89%	86,3%	82,9%
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel i %	82,1%	68,9%	82,3%

Barn- och utbildningsnämnden skall möta fullmäktiges krav på kostnadseffektivare verksamhet i budget 2018

Satsningar:

- Prioritera det förvaltningsövergripande samarbetet mellan Barn- och utbildnings- och Socialförvaltningen kring tidiga förebyggande insatser och i arbetet med det Kommunala aktivitetsansvaret KAA. Detta för att öka möjligheterna för barn och elever att bo kvar och gå i skola i vår kommun och att i vårt uppdrag med KAA ta kontakt med alla ungdomar som omfattas av ansvaret för att stämma av den nuvarande situationen, samt erbjuda en individuell planering
- Minska sjukskrivningstalen genom förebyggande arbete genom att till exempel medverka i det hälsofrämjande GR projektet HälsoGREppet
- Utveckla arbetssätten med hjälp av digital teknik i enlighet med mål och tillvägagångssätt i kommunens övergripande digitala strategi genom att:
  - låta en representant aktivt delta i kommunens digitaliseringsråd
  - utveckla verksamhetens processer och tjänster med hjälp av digital teknik
- Implementera slutsatser från genomlysningen genomförd av Ensolution
- Arbeta med ständiga förbättringar genom att implementera nytt kvalitetsledningssystem

Ett samverkansprojekt mellan skola och socialtjänst har genomförts med bl.a. en kartläggning om vilka samverkansformer som behövs.

Arbetet med HälsoGREppet har inte varit så aktivt under 2018, men kommer att återupptas under 2019. I kunskapsdialogerna har sjukstatistiken på enheternas följts upp.

Förvaltningen har en representant i kommunens digitaliseringsråd. Vi ser över hur vi kan utveckla processer och tjänster med hjälp av digital teknik.

Under 2019 ska vi fortsätta arbetet med slutsatserna från Ensolutions genomlysning.

Kvalitetsledningssystemet är implementerat i verksamheterna.

	2018	2017	2016
Sjukfrånvaro, barnskötare	9%	14%	14%
Sjukfrånvaro, förskollärare	11%	12%	12%
Sjukfrånvaro, lärare tidigare år (åk F–6)	8%	7%	7%
Sjukfrånvaro, lärare senare år, (åk 7–9)	9%	9%	12%
Sjukfrånvaro, lärare gymnasiet	1%	1%	0%

Enhetsmål

Mål från senaste kvalitetsrapporten

EKONOMISK KOMMENTAR

Barn- och utbildningsnämnden redovisar för 2018 ett underskott om –9 100 tkr, en försämring jämfört med prognosen efter oktober med –3 400 tkr. Ett underskott om –8 500 tkr avseende grundskoleverksamheten är huvudorsaken bakom underskottet.

De totala intäkterna överstiger budget med 1 400 tkr. Driftbidrag från skolverket och arbetsförmedlingen visar ett överskott om 1 800 tkr respektive 2 200 tkr. Bidrag från Migrationsverket och interkommunala ersättningar är –1 200 tkr respektive –500 tkr lägre än budget. Övriga intäkter visar ett underskott om –900 tkr.

Personalkostnaderna uppvisar ett underskott om –7 100 tkr. Underskottet hänför sig i allt väsentligt till grundskoleverksamheten (–6 200 tkr).

Förvaltningen har köpt verksamhet för ca 98 900 tkr, vilket är 1 900 tkr mer än budget. Underskottet avser i huvudsak ersättning till fristående förskolor –1 600 tkr, interkommunal gymnasieersättning –1 200 och interkommunal skolersättning sfi –800 tkr. En rad positiva småposter om sammanlagt 1 700 tkr håller underskottet nere.

Budgeten för Övriga kostnader har överskridits med –1 700 tkr. Underskottet förklaras av höga kostnader för leasinginventarier –600 tkr, skolresor –600 tkr och licensavgifter –500 tkr.

De större avvikelserna fördelar sig på följande verksamheter:

- **Förskolan**

Underskott om –1 900 tkr. Den avdelning vi startade igång under vårterminen i tillfälliga lokaler avvecklas igen under höstterminen, men är en förklaring till underskottet då antalet barn inte blev som planerat. Köp av platser överstiger budget. Svårigheter ute på verksamheterna att parera efter den nya barnpengen, som antogs till 2018. Den nya barnpengen förändrar budgetförutsättningarna oavsett om de yngre barnen har en 15-timmarsplacering eller ej. Detta behöver utvärderas. Hade räknat med kvalitetssäkringsbidrag som intäkt.

- **Fritidshemmen**

Underskott om närmare –2 200 tkr. Beror framförallt på extra kostnader för särskilt stöd, samt lägre intäkter och färre antal inskrivna barn än beräknat.

- **Grundskolan**

Underskott om närmare –8 500 tkr. Underskottet grundar sig på:

- insatser till barn i behov av särskilt stöd
- extra resurser och vikarier
- oförutsedda lokalkostnader (bl.a. ökade hyror p.g.a. accesspunkter)

Har inte fått delar av de statsbidrag vi sökt.

INVESTERINGAR

Under året har nämnden investerat i multimedia, musikinstrument, möbler, och projekteringskostnader vid nybyggnation. Investeringsbudgeten om 1 000 tkr har förbrukats och nämnden visar ett underskott om –185 tkr. Underskottet beror på ovan nämnda, ej budgeterade, projekteringskostnader (–364 tkr) i samband med planeringen för Björkö nya skola. Skolan förväntas kunna tas i bruk under år 2020.

Investeringsrapport

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Av- vikelse
Barn- och utbildningsnämnden	1 185	1 000	–185
Summa investeringar	1 185	1 000	–185

Bild: Peter Alphede

Barn- och utbildningsnämnden

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Bokslut 2017
Intäkter				
Taxor och avgifter	-8 648	-8 730	-82	-8 384
Övriga intäkter	-75 741	-74 000	1 471	-75 197
Summa intäkter	-84 119	-82 730	1 389	-83 581
Kostnader				
Personalkostnader	198 630	191 513	-7 117	187 730
Entrepr & köp av vht	98 939	97 074	-1 865	94 235
Övriga kostnader	110 883	109 139	-1 744	116 028
Kapitalkostnader	2 578	2 767	189	1 867
Summa kostnader	411 030	400 493	-10 537	399 860
Resultat	326 911	317 763	-9 148	316 279

Nettokostnad per verksamhet

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Nämndsverksamhet	762	834	814	809
Stöd till studie-organisationer	270	270	270	270
Bibliotek	-215	331	241	103
Kulturskola	2 456	2 419	2 417	2 224
Öppen förskola	268	248	199	152
Pedagogisk omsorg	0	0	41	1 286
Förskola	64 361	62 432	61 052	57 386
Fritidshem	11 241	9 012	11 960	11 993
Förskoleklass	4 872	5 002	4 458	4 549
Grundskola	157 256	148 798	155 570	142 905
Obligatorisk sarskola	7 524	7 589	7 677	6 471
Gymnasieskola	65 251	64 816	60 719	57 522
Gymnasiesarskola	5 325	5 682	4 882	5 519
Grundläggande vuxenutbildning	118	100	80	93
Gymnasium vuxen och påbyggnadsutbildning	2 230	2 873	2 012	2 734
Särvux	1 323	1 169	1 275	1 198
Svenska för invandrare	1 847	2 000	1 057	235
Gemensamt BoU	2 022	4 187	1 556	0
Summa nettokostnad	326 911	317 763	316 279	295 449

KÖP AV VERKSAMHET

Barn- och utbildningsnämnden har en stor andel barn i andra huvudmäns förskoleverksamhet. Nämnas kan bland annat följande verksamheter i Öckerö kommun:

- Betelförsamlingens skolstiftelse,
- föräldrakooperativen Björkdungen, Nästet och Sjöstjärnan, och
- Öckerö församling.

Kommunen har också barn i Göteborgs stads förskoleverksamhet.

Öckerö kommun finansierar en fristående skola, Betel-skolan. Här bedrivs fritidshemsverksamhet och grundskoleverksamhet från förskoleklass till årskurs 9.

Kommunen köper gymnasieplatser från andra kommuner och fristående gymnasieskolor och köper platser på Vux i Göteborg via vårt avtal.

Kommunens inköp av verksamhet var 99 mkr.

BARNBOKSLUT

Viktiga beslut och satsningar som påverkat barn och ungdomar

Viktiga beslut i nämnden under 2018 som har påverkat barn och ungdomar

Alla beslut i BUN påverkar barn och unga i olika grad. Några beslut att redovisa är:

- Ett ramprogram för ny och ombyggnation av förskolor och skolor
- En ny IT-strategi

Vilka möjligheter har barn och unga att få inflytande över beslut som rör dem?

- Formellt via klassråd, elevråd
- Informellt via samtal och diskussioner
- Vid individuella utvecklingssamtal och planering av individuella utvecklingsplaner
- Demokratitorg med kommunens politiker

Socialnämnden

Bild: Öckerö kommun

Ordförande: Kent Lagrell (M)
Förvaltningschef: Malin Tisell
Antal årsarbetare: 376

UPPGIFT

Verksamheten ska bidra till att:

- Skapa ekonomisk och social trygghet för invånarna
- Skapa jämlikhet i levnadsvillkor och möjlighet att delta i samhällslivet
- Frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser

För att skapa förutsättningar för invånarna i Öckerö kommun att leva värdiga liv oavsett uppkommen livssituation skall Socialnämnden ansvara för myndighetsutövning och verksamhet inom följande områden:

VERKSAMHETENS UPPGIFTER OCH MÅTT

Öckerö Kommun har tidigare år gjort undersökningen Kostnad per brukare (KPB) per oktober månad. För 2018 har denna undersökning istället gjorts per december. Detta för att få helårseffekt på resultatet. Det har medfört att några analyser av siffrorna inte har gjorts ännu. Förvaltningen kommer att jobba vidare med måtten och analysera trenderna i siffrorna enligt undersökningen.

Individ- och familjeomsorg Vuxna

	2018	2017	2016
FÖRSÖRJNINGSSTÖD: Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, %	–	30,9%	36,8%
FÖRSÖRJNINGSSTÖD: Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv	–	595 kr	582 kr
MISSBRUK: Kostnad missbrukarvård vuxna, kr/inv	–	521 kr	778 kr

Källa: Öppna jämförelser

Individ- och familjeomsorg Barn & unga

	2018	2017	2016
FAMILJEHEM: Andel familjehemsplacerade barn med godkända betyg	–	70%	100%
FAMILJEHEM: Kostnad familjehemsvård barn och unga, kr/inv	–	482 kr	440 kr
INSTITUTIONSPLACERINGAR: Kostnad institutionsvård barn och unga, kr/inv	–	700 kr	886 kr

Källa: Öppna jämförelser (ÖJ) / Egen beräkning avs. godkända betyg.

Funktionshinder Vuxna

Dygnskostnaden i Gruppboendestad har ökat med 22,5% jämfört med 2017 och uppgår nu till 4 452 kr/dygn.

Daglig verksamhet har minskat kostnaden per dygn med 15 % till 1 021 kr/dag.

	2018	2017	2016
Vilken nivå finns på kvalitetsaspekter inom boende med särskild service (grupp- och serviceboende)?	72%	74%	74%
GRUPPBOENDE LSS: Kostnad gruppboende LSS för vuxna enligt KPB, egen regi, kr/dygn	4 452 kr	3 632 kr	3 231 kr
DAGLIG VERKSAMHET: Kostnad daglig verksamhet LSS enligt KPB, egen regi, kr/dag	1 021 kr	1 192 kr	1 169 kr
PERSONLIG ASSISTANS: Kostnad personlig assistans LSS enligt KPB, egen regi, kr/timme	426 kr	402 kr	398 kr

Källa: Kommunens kvalitet i korthet (KKIK) / Kostnad per brukare (KPB)

Funktionshinder Barn & unga

Kostnaden per dygn för korttidsvistelserna har minskat med 397 kr och ligger nu på 708 kr/dygn.

	2018	2017	2016
KORTTIDSVISTELSE: Korttidsvistelse funktionshinder, kostnad per dygn	708 kr	1 105 kr	1 046 kr

Källa: Kostnad per brukare (KPB)

Socialnämnden

Äldreomsorg Hemtjänst

2018 uppger 95 % av brukarna att de är nöjda med sin hemtjänst, en liten försämring sedan tidigare år men resultatet ligger c:a 8 % högre än snittet i riket. Kostnaden per hemtjänststimme har ökat under 2018 och är nu 426 kr/timme.

	2018	2017	2016
Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst	95%	97%	93%
HEMTJÄNST: Kostnad hemtjänst enligt KPB, egen regi, kr/beviljad timme	439 kr	392 kr	425 kr

Källa: Kommunens kvalitet i korthet (KKIK), Kostnad per brukare (KPB)

Äldreomsorg Särskilt boende

Brugarundersökningen 2018 visar att 75 % sammantaget är nöjda med äldreboendet och det har varit ett år med svårigheter att rekrytera personal samt brist på äldreboendeplatser. Det försämrade resultatet på helhetsbedömningen beror till stor del på platsbristsituationen under mätperioden, då vi var tvungna att stänga en avdelning på Bergmans gruppboende och evakuera den till Solhöjdens äldreboende, vilket i sin tur ledde till överbeläggningar på Solhöjden. Dygnskostnaden för 2018 är 1 935 kr vilket motsvarar en ökning med 20 % från 2017.

	2018	2017	2016
Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende	75%	84%	83%
SÄRSKILT BOENDE: Kostnad särskilt boende enligt KPB, egen regi, kr/dygn	1 935 kr	1 604 kr	1 535 kr

Källa: Kommunens kvalitet i korthet (KKIK), Kostnad per brukare (KPB)

Kommunal Hälso- och sjukvård och Rehab

	2018	2017	2016
KOMMUNAL HÄLSO- OCH SJUKVÅRD: Andel brukare inom särskilt boende äldreomsorg som upplever det som ganska/mycket lätt att träffa en sjuksköterska vid behov vid behov	68%	72%	76%

Källa: Öppna jämförelser (ÖJ).

Skydd mot olyckor

	2018	2017	2016
RÄDDNINGSTJÄNST: Kostnad räddningstjänst, kronor per invånare	–	790 kr	767 kr
RÄDDNINGSTJÄNST: Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	10,1 min	9,5 min	11,4 min

Källa: Öppna jämförelser (ÖJ).

Besluta om tillstånd avseende brandfarlig/explosiv vara

	2018	2017	2016
Antal beslut om brandfarlig vara	5 st	8 st	2 st
Antal beslut om explosiv vara	1 st	2 st	0 st

Mått på kvalitet

	2018	2017	2016
Andel vuxna biståndsmottagare som väntat längre än 14 dagar på beslut inom försörjningsstöd	61%	58%	68%
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning för vuxna med missbruksproblem 21+	43 st	119 st	62 st
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0–20 år	123 st	97 st	110 st
Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	10,1 min	9,5 min	11,4 min
Kvalitetsaspekter LSS grupp- och serviceboende, andel (%) av maxpoäng	72%	74%	74%
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar	11 st		10 st
Andel personer i särskilt boende som fått åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa	–	31%	72%

Mått på kostnadseffektivitet

	2018	2017	2016
Kostnad särskilt boende enligt KPB, egen regi, kr/dygn	1 935 kr	1 604 kr	1 535 kr
Kostnad hemtjänst enligt KPB, egen regi, kr/beviljad timme	426 kr	392 kr	425 kr
Kostnad gruppboende LSS för vuxna enligt KPB, egen regi, kr/dygn	4 452 kr	3 632 kr	3 231 kr
Kostnad daglig verksamhet LSS enligt KPB, egen regi, kr/dag	1 021 kr	1 192 kr	1 169 kr
Kostnad personlig assistans LSS enligt KPB, egen regi, kr/timme	426 kr	402 kr	398 kr
Kostnad insatser till vuxna missbrukare, kr/inv	–	521 kr	778 kr
Utbetalning ekonomiskt bistånd, kr/inv	–	595 kr	582 kr

2018 års siffror av kostnad per brukare (KPB) är preliminära.

KVALITETSREDOVISNING

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsåret inom IFO/FH har präglats av rekryteringssvårigheter inom Personligt stöd och gruppboendestäder, samt har under vår/sommar haft det ansträngt vad gäller vakanser på enhetschefer men under hösten har detta stabiliserat sig och det finns nu inga vakanta tjänster i

ledningsgruppen. Ledningsgruppen har påbörjat ett arbete med att sätta strukturer och arbetar på att hitta gemensamma lösningar. Under 2018 hade IFO/FH utbildning i FUNCA för chefer, nyckelpersoner (FUNCA-administratörer) samt personalgrupper. Skräddarsydda kortare utbildningar för personalgrupper har genomförts i fem av sex aktuella verksamheter som arbetar brukar-nära. Implementering av FUNCA i grubbostäder startade upp och är nu ett verktyg som används på enheterna. FUNCA-registreringen har lett till ökad insikt och förändrat arbetssätt kring lågaffektivt bemötande. Under hösten har även processkartläggning genomförts gällande ansökan om boende enligt LSS till verkställt beslut. Under vår 2019 kommer tillhörande checklistor och dokument att upprättas.

Under hösten har ett fokusområde för verksamheterna varit dokumentation och översyn av genomförandeplaner. Förberedelser inför implementering av digital dokumentation på samtliga enheter har gjorts i form av att dokumentationsombud för verksamheterna har utsetts, samt en dokumentationsansvarig för verksamhetsområdet. Implementering av digital dokumentation på samtliga enheter är beräknad till höst 2019 i samband med att implementering av Lifecare görs. Ett arbete har påbörjats kring att se över alla upphandlingar, arbetet fortsätter under 2019. En styrka inom verksamhetsområdet är personalen som hjälps åt, är engagerade och ser möjligheter.

Äldreboende

Verksamhetsåret har präglats av rekryteringssvårigheter samt brist på äldreboendeplatser. Brukare från Bergmansmodulen fick evakueras till Solhöjden vilket resulterade i överbeläggning på korttidsverksamheten samt missnöje hos brukare och anhöriga. Resultatet försämrades i öppn jämförelser där 75 % (84) var sammantaget nöjda med äldreboendet. Tryggheten kunde dock bibehållas på nästan samma nivå som året innan då 86 % upplevde sig trygga. Personalens bemödande och förtroendet ligger fortfarande högt 94 % respektive 90 %.

Hemtjänst

95 % av brukarna är nöjda med sin hemtjänst. Resultatet ligger 10 procentenheter högre än Regionen och snittet i riket. Upplevelsen av trygghet och förtroendet för personalen ligger på 93 %, vilket också är mycket högre än riket respektive regionen. 77 % av brukarna anser att handläggarnas beslut är anpassade efter deras behov vilket är ca 8 procentenheter högre än snittet i riket.

HSL

Mobil närsjukvård startades under verksamhetsåret vilket bidragit till bättre samarbete med vårdcentralerna. Respektive organisation kan nu bättre nyttja den samlade kompetensen som finns tillgänglig i och med den nya arbetsformen. I slutet av verksamhetsåret startades samverkande sjukvård tillsammans med VGR. Det gemensamma

målet är att förbättra och utveckla samverkan mellan sjukvården, för att skapa ökad trygghet och tillgänglighet för invånarna och utnyttja tillgängliga resurser och kompetens på bästa sätt.

Korttidsverksamhet

Personalen samverkar med övriga verksamheter i kommunen för att skapa en god vård och omsorg. Det sker bland annat genom att hålla teamträffar varje vecka. I augusti 2018 öppnades ytterligare en korttidsavdelning på Hedens by. Det ger möjlighet för Öckerö kommuns invånare att i större utsträckning få möjlighet till korttidsvistelse på korttidsboende. Det ger också möjlighet för verksamheten att samarbeta med varandra vilken kan ge vinster inom olika områden.

Räddningstjänst

Sveriges kommuner och landsting (SKL) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) publicerar årligen indikatorer för arbetet med trygghet och säkerhet i landets kommuner. Öckerö kommun hamnar på 2:a plats i rapporten Öppna Jämförelser om Trygghet och säkerhet 2017 och utfallet för 2018 har ännu inte publicerats.

Avtal avseende samverkan vid räddningstjänst är under-tecknat mellan Alingsås och Vårgårda räddningstjänstförbund, Bohus Räddningstjänstförbund, Räddningstjänstförbundet Storgöteborg, Öckerö Räddningstjänst samt Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund.

MÅL

Måluppfyllelse

Personer som vårdar anhöriga i hemmet får ett ökat stöd av kommunen

Kommunerna har enligt socialtjänstlagen en skyldighet att ge anhöriga som vårdar närstående stöd. Inriktningen av stödet i Öckerös äldreomsorg är att det ska förebygga ohälsa och att det ska finnas ett varierat utbud av stödinsatser. Hemtjänstbidrag erbjuds till närstående som vårdar sina anhöriga utan hemtjänstinsatser från kommunen. Anhörigsamordnarens tjänst utökades 2015 från 30 % till 50 % för att bättre bemöta anhörigas behov.

Öckerö kommuns äldreomsorg har omfattande stöd till anhöriga som vårdar och stödjer närstående. 2016 genomfördes en kartläggning av stödet som visade att anhörigas behov av stöd ofta handlar om att den närstående får en god vård och omsorg men också om ett individanpassat och flexibelt stöd till dem själva. Målet under 2016 var att kartlägga omfattningen och behovet av stöd. Stödet består av: möjlighet att delta i samtalsgrupper, avlösning 10 timmar utan kostnad, biståndsbedömd avlastning på korttidsplatser, utbildningar/föreläsningar, rekreation och aktiviteter, stöd-samtal, råd och vägledning, ekonomisk ersättning (hemtjänstbidrag) samt information.

Socialnämnden

Kartläggning av behovet av anhörigstöd inom IFO/FH påbörjades under slutet av 2017 och en plan för anhörigstöd togs fram under 2018. Planen för anhörigstödet inom funktionshinder har resulterat i att flera anhörigstödssamtal har genomförts.

Omsorgen om äldre och funktionsnedsatta bygger på att varje enskild individs behov står i fokus, samt präglas av stor valfrihet, hög kvalitet och trygghet

Gruppboendena för personer med funktionshinder har gemensamma aktiviteter, vilket är positivt både för personal och brukare. Personlig assistans har genomfört vissa gemensamma aktiviteter för sina brukare vilket varit uppskattat. Utbildning i BPSD (Register för beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens) har genomförts för att bättre kunna arbeta med dementa personer med funktionshinder.

2015 bildades ett pedagogiskt team utifrån nya brukares behov, bestående av personal från Daglig verksamhet med spetskompetens inom autism tillsammans med personal på Sälvägen. Detta arbete har blivit väldigt lyckat och uppskattat. Teamet har varit aktiva på ett av gruppboendena med gott resultat. Genom rätt arbetssätt och bemötande har verksamheten minskat det utmanande beteendet hos de boende och antalet Incidentrapporter till KIA har minskat avsevärt.

Vidare arbetar teamet med kartläggning av processer för att i myndighetsutövning och verkställighet skapa tydliga ansvarsområden så att de enskilda får en likartad process.

En annan grupp av personer med stort vårdbehov är personer i livets slut. För att utveckla arbetet har det palliativa rådet haft regelbundna möten under åren. Rådet består av ett tvärprofessionellt team där även primärvården deltar. Det palliativa registret används med framgång som utvecklingsverktyg. Rådets arbete har uppmärksammats i hela Göteborgsregionen. Ett flertal ur personalen har medverkat på konferenser och inspirerat andra inom vård och omsorg.

Nytt gruppboende

Projektplanering för nytt gruppboende pågår och är i nuläget under upphandling. Under 2018 har projektgruppen arbetat fram samtliga underlag så som till exempel rambeskrivning. Under hösten har 2 samrådsmöten ägt rum tillsammans med FUB (En intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv). Arbetet pågår enligt kommunens projektmodell.

Översyn och utveckling av Daglig verksamhet är påbörjad men ej slutförd och arbetet fortsätter under 2019. Planerad vårdtyngdsmätning under 2019 kommer att ligga till grund för arbetet.

Sedan 2016 har kostombuden träffat kostenhetens representanter regelbundet och diskuterat frågor kring maten. Måltiderna anpassas mer efter äldres önskemål och syn-

punkter som kommer fram på boendeträffar. Även hemtjänstcheferna har träffat kostenheten regelbundet för att framföra vårdtagarnas synpunkter kring maten. Avdelningarna på Solhöjden har arbetat aktivt på att skapa en trevlig atmosfär kring måltidssituationen trots detta har nöjdheten minskat kring måltiden. För att öka äldres välbefinnande behöver Solhöjden fokusera mer på att skapa harmoni och trevlig atmosfär kring måltidssituationen. Lyhörtheten kring äldres önskemål gällande maten behöver fortfarande bli bättre och uppmärksammas mer.

En av satsningarna 2016 var att tillsammans med fastighetsägaren ÖFAB genomföra ett projekt för att i dialog med de äldre och deras anhöriga förbättra inne- och utemiljön. En dialog med fastighetsägaren pågick kontinuerligt under verksamhetsåret. En övergripande plan på respektive enhet har tagits fram. Samtliga boendechefer träffade förvaltaren och diskuterade vilka förändringar av utemiljön som kunde göras efter önskemål. Fastighetsägaren deltog på skyddsronder för att få en bättre bild över vilka åtgärder som behöver vidtas.

Personlig assistans och ledsagning har nu samma chef vilket medfört ökad kompetens för olika målgrupper. Socialkontoret och behandlingsenheten samverkar genom olika möten för verkställighet och uppföljning.

Digitala trygghetslarm infördes inom hemtjänsten i början av 2017 och en kartläggning av digitala tjänster inom äldreomsorgen har gjorts och inkluderats i kommunens digitaliseringsstrategi.

Samtliga boende har en genomförandeplan där hjälpsatserna beskrivs och godkänns av den enskilde. Genomförandeplanen följs upp regelbundet av kontaktpersonen.

Under 2018 hade IFO/FH utbildning i FUNCA (Ett arbetsverktyg för personal inom LSS) för chefer, nyckelpersoner (FUNCA-administratörer) samt personalgrupper. FUNCA-registreringen har lett till ökad insikt och förändrat arbetssätt kring lågaffektivt bemötande.

Digital dokumentation inom IFO/FH är inte påbörjad i samtliga enheter, men förberedelser inför implementering har gjorts i form av att dokumentationsombud för samtliga verksamheter har utsetts, samt en dokumentationsansvarig för verksamhetsområdet. Implementering på samtliga enheter är beräknad till höst 2019 i samband med att implementering av Lifecare görs. Lifecare är en utveckling av nuvarande dokumentationssystem och ska implementeras både inom IFO/FH samt Äldreomsorgen. I slutet av 2017 började sjuksköterskorna använda mobil dokumentation i sitt arbete vilket kommer att spara tid och underlätta arbetet på sikt. När Lifecare implementeras möjliggörs mobil dokumentation vilket vi hoppas även kommer underlätta planeringen av insatserna.

Installationen av digitala låssystem för medicinskåpen inom äldreomsorgen och funktionshinder är i sitt slutskede.

Kortare insatstid och ökad trygghet inom områden kopplade till kommunens räddningstjänst

Avtal avseende samverkan vid räddningstjänst är under-tecknat mellan Alingsås och Vårgårda räddningstjänstförbund, Bohus Räddningstjänstförbund, Räddningstjänstförbundet Storgöteborg, Öckerö Räddningstjänst samt Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund.

Samarbete avseende gemensam larmning från larmcentralen i RSG (Räddningstjänsten storgöteborg) är klar.

Socialnämnden skall möta fullmäktiges krav på kostnadseffektivare verksamhet i budget 2018

Samplanering mellan Daglig verksamhet och Gruppobstad Sälvägen är påbörjad och kommer att utvecklas ytterligare under 2019. Verksamhetsutvecklaren har stöttat arbetet genom att bistå med bemanningsstatistik, personalgrafer med mera. Även övriga gruppobstäder kan bli aktuella att ingå i samplaneringen. Översyn och effektivisering av Daglig Verksamhet kommer fortsätta under 2019 och en vårdtyngdsmätning kommer genomföras i januari 2019 i syfte att tydliggöra bemanning i relation till behovet.

Två grupper bestående av enhetschefer har arbetat med målets innehåll och utifrån upprättad projektplan. Arbetet beskrivs utifrån kommunens kompetensförsörjningspolicy. En effekt av den nya bemanningsmodellen väntas vara att utöka möjligheter till heltidsanställning och uppnå en mer effektiv bemanningsplanering. Att skapa mer attraktiva arbets-scheman är en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Arbetet med ny bemanningsmodell kommer att starta i pilotverksamhet inom Äldreomsorgen under vår 2019 för att därefter implementeras i övriga verksamheter

Samtliga verksamheter inom äldreomsorgen håller på att implementera samordnad resursplanering i bemanningsprocessen. Målet är att alla verksamheter som kan dra nytta av resursplaneringen uppnår målet under första kvartalet 2019. Kartläggning av sjukfrånvaron och overtiden pågår på respektive enhet.

EKONOMISK KOMMENTAR

Socialnämnden redovisar för 2018 ett underskott om -4 549 tkr, I helårsprognosen per oktober hade Socialnämnden ett befarat underskott på drygt 11 000 tkr. Med hjälp av tillskott till Socialnämndens budget från fördelningsposter med totalt 7 900 tkr har det befarade underskottet minskats. Tillskottet i budgeten avsåg Socialnämndens ökade kostnader för platsbrist. Underskottet på -4 549 tkr beror på ökade personalkostnader till följd av ökad vårdtyngd inom gruppobstad LSS (3 500 tkr) och vite om 1 000 tkr för ej verkställda beslut gällande gruppobstad

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Awikelse 2018	Bokslut 2017
Intäkter				
Taxor och avgifter	-11 671	-10 965	706	-11 196
Övriga intäkter	-35 310	-31 749	3 560	-34 384
Summa kostnader	-46 981	-42 714	4 266	-45 580
Kostnader				
Personalkostnader	221 529	212 052	-9 477	207 129
Entrepr & köp av vht	32 957	30 983	-1 973	30 888
Övriga kostnader	63 571	66 081	2 510	63 648
Kapitalkostnader	939	1 065	125	965
Summa kostnader	318 996	310 181	-8 815	302 630
Resultat	272 015	267 466	-4 549	257 050

Nettokostnad per verksamhet

tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Nämndsverksamhet	803	858	816	837
Miljö/hälsa och hållbar utveckling	0	0	0	0
Säkerhet och trygghet	1 126	876	838	894
Riskhantering	8 692	8 776	8 283	8 050
Totalförsvar och samhällsskydd	492	606	669	579
Gemensamt äldreomsorg	4 954	7 189	4 533	4 287
Vård och omsorg enl. SoL /HSL	3 593	4 152	2 304	1 472
Vård och omsorg ordinärt boende	74 570	70 477	64 142	58 944
Vård och omsorg särskilt boende	57 350	55 124	59 606	58 065
Insatser LSS egen regi	62 571	57 050	58 357	54 415
Köpt verksamhet LSS	10 178	9 040	11 018	13 702
Öppen verksamhet	2 809	2 687	2 521	2 799
Institutionsvård vuxna missbrukare	1 322	1 610	851	1 408
Institutionsvård barn och unga	3 676	6 050	3 572	8 863
Familjehemsvård vuxna missbrukare	0	0	0	342
Familjehemsvård barn och unga	9 425	8 940	8 568	3 642
Öppna insatser vuxna missbruk	1 743	1 505	2 586	2 556
Övriga insatser barn och unga	2 440	1 699	2 085	2 137
Övrig vuxenvård	394	50	115	170
Ekonomiskt bistånd	5 813	6 600	6 434	6 965
Individ & familjeomsorg, totalt	10 427	9 628	10 953	11 376
Familjerätt	255	339	343	317
Socialförvaltningen gemensamt	8 964	11 723	8 738	8 726
Budgetkorrigeringar & buffert	0	2 488	0	0
Flyktingmottagande	418	0	-283	-2 282
Summa nettokostnader	272 015	267 466	257 050	248 267

Investeringar

tkr	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Socialnämnd	4 482	6 471	1 989
Summa investeringar	4 482	6 471	1 989

Socialnämnden

LSS. Verksamhetsområdet IFO/FH har ett underskott om 7 261 tkr som hålls nere med hjälp av effekter från förvaltningens åtgärdsplan där 2 887 tkr har förbrukats mindre än budgeterat. Verksamhetsområdet äldreomsorg redovisar ett resultat i balans med budget, +23 tkr, räddningstjänsten har ett mindre underskott på -53 tkr och administrativa enheten redovisar ett underskott på -145 tkr.

Verksamhet IFO/FH redovisar ett underskott på 7 261 tkr för 2018. Underskottet avser i huvudsak personalkostnader på 3 500 tkr inom gruppboende med anledning av ökad vårdtyngd, vite på 1 000 tkr för ej verkställda beslut om gruppboende, samt 1200 tkr avseende socionomkonsulter på socialkontoret. Övrigt underskott gäller bland annat överskattade fordringar från 2017 på Migrationsverket, samt saneringskostnad för jord på Daglig Verksamhet, Östra Hamnen.

Verksamhetsområdet äldreomsorg redovisar ett resultat i balans med budget, +23 tkr, vilket framförallt beror på att verksamheten har fått kompensation för platsbristkostnader. Platsbristkostnader innefattar ökade hemtjänsttimmar, Komhemteam, överbeläggning på Solhöjden, utökning av dagverksamhet, utökade kostnader inom HSL, köpta platser samt enhetschef hemtjänsten.

Räddningstjänsten har haft stora och omfattande räddningsinsatser som ett flertal villabränder, brand på Kärrsviks återvinningscentral samt Björköbranden som gör att det blir ett mindre underskott på -53 tkr i budgeten.

Administrativa enheten har haft två poster som inte varit finansierade från årets början (tjänsten som utredare samt sms-kostnader för TimeCare Pool). Under året har flera poster dock balanserat underskottet och årets slutliga resultat är -145 tkr vilket främst beror på att budgeten för licenser, konsulttjänster och kurser inte nyttjats fullt ut samt att tjänsten administrativ chef inte belastat enhetens budget mer än 50% under hösten -18.

INVESTERINGAR

Under 2018 har Socialnämndens enheter förbrukat investeringsmedel för 4,5 mkr.

Färdigställda projekt under 2018:

- Nätverk Räddningstjänsten
- Oljeavskiljare Räddningstjänsten
- Side-by-sidecykel Särskilt boende Sälvägen
- Digitala medicinskåp Solhöjden
- Möbler Bergmans demensboende

Påbörjade projekt under 2018 som flyttas till 2019:

- Nytt LSS-gruppboende
- Möbler gemensamt Sälvägen, Daglig verksamhet
- Räddningsfordon Räddningstjänsten

- Mobil dokumentation Sjuksköterskegruppen
- Möbler nytt korttidsboende Hedens by
- Möbler Hemtjänstlokal Hönö

Ej påbörjade projekt som flyttas till 2019:

- Lås till Hedens by

Investeringsmedel som flyttas till 2019 uppgår till 1,9 mkr.

KÖP AV VERKSAMHET

Socialnämnden köper socialjour av Göteborgs stad, medfinansierar Göteborgs Mobila fältteam och Göteborgs enhet för behandling av ungdomar med risk- och missbruk (Mini-Maria), Vidare finansierar kommunen Göteborgsregionens centrum för utveckling av välfärdsteknik, All Age Hub samt Barnhuset där socialsekreterare, polis, åklagare, barnläkare samt barn- och ungdomspsykiolog samarbetar när det finns misstanke om att barn utsatts för våld och övergrepp. Socialnämnden medfinansierar även Ungdomsmottagningen på Öckerö som drivs av Västra Götalandsregionen, VGR. Gemensamt med Göteborgsregionen finansieras också ett kunskapscentrum för våld i nära relationer. Vårdplatser och boende för barn, unga, vuxna och äldre köptes av olika huvudmän. Kooperativ, andra kommuner och företag tillhandahöll Personlig assistans samt andra LSS-insatser. Sammantaget köptes verksamhet för 32 900 tkr.

BARNBOKSLUT

Viktiga beslut och satsningar som påverkat barn och ungdomar

- Beslut om att se över samverkan mellan skola och socialtjänst, projektgrupp är tillsatt
- Beslut om två lyckade hemtagningar
- Utökad tjänst för förhandsbedömningar

Vilka möjligheter har barn och unga att få inflytande över beslut som rör dem?

- Demokratitorg

Bygg- och miljönämnden

Bild: Peter Alphede

Ordförande: Göran Ohlsson (L)
Verksamhetschef: Andreas Beutler
Antal årsarbetare: Se Kommunstyrelsen

UPPGIFT

Verksamheten ska bidra till att:

- kommunen är säker och trygg att bo, vistas och verka i
- kommunens särart lever kvar
- kravet på ett långsiktigt hållbart samhälle uppfylls
- en rättssäker oberoende myndighetsutövning bedrivs
- goda förutsättningar skapas för medborgare och näringsliv

För att invånarna, besökare och företagare skall uppleva att Öckerö är en bra kommun att bo, vistas och verka i ska bygg- och miljönämnden:

VERKSAMHETENS UPPGIFTER OCH MÅTT

Värna om värdefulla miljöer och byggnader

Bedriva tillsyn avseende hissbesiktningar, obligatorisk ventilationskontroll, energideklarationer, olovligt byggande samt ovårdad tomtmark

	2018	2017	2016
Antal inspektionsbesök avseende olovligt byggande	7 st	12 st	16 st
Antal beslut avseende olovligt byggande	4 st		
Antal inspektionsbesök avseende ovårdad tomtmark	3 st	5 st	4 st
Antal beslut avseende ovårdad tomtmark	1 st		

Ansvara för rådgivning, information samt besluta om besked, anmälan, lov och tillsyn enligt PBL

	2018	2017	2016
Medborgarnöjdhetsindex bygglov	–	93	–
Ingen mätning gjord 2018			
Resultat Insikt NKI – bygglov	79%	83%	–
Högsta resultat i regionen!			
Antal beslutade bygglov och bygganmälningar	250 st	278 st	305 st
Andel överklagade lov där kommunen fått rätt i högre instans	61%	64,2%	76%
Länsstyrelsen 57%, Mark- och miljödomstol 60%, Mark- och miljööverdomstolen 100%			
Handläggningstid bygglov, antal veckor	5,7 st	5,3 st	7,5 st
Handläggningstid delegationsbeslut	3,6 st	–	–
Handläggningstid Nämndbeslut	8,5 st	–	–

Ansvara för rådgivning, information och besluta om tillstånd och tillsyn inom områdena miljö, strålskydd, smittskydd, naturvård, strandskydd, hälsoskydd, försäljning av receptfria läkemedel, rökfria offentliga lokaler, livsmedelssäkerhet och animaliska biprodukter

	2018	2017	2016
Antal beslut som omfattas av föreskrifter för människors hälsa och miljö	18 st	24 st	23 st
Tillsyn av anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter sker med tillsynsbesök i enlighet med riskklassning, antal besökta objekt relaterat till totalt antal objekt	100%	86%	73%
Genomförd tillsyn av försäljningsställen med försäljning av receptfria läkemedel med nedlagt tid relaterad till aktuell resursbehovsutredning	100%	115%	75%
Genomförd riskbaserad livsmedelskontroll i enlighet med aktuell riskklassning av livsmedelsföretagen	94%	92%	89%
Genomförd tillsyn av anmälningspliktiga hälsoskyddsobjekt med nedlagt tid relaterad till aktuell resursbehovsutredning	0%	23%	73%
Antal inkomna ärenden inom miljöenhetens olika verksamhetsområden	515 st	545 st	519 st
Resultat Insikt NKI – miljö- och hälsoskydd	79%		
Resultat Insikt NKI – Livsmedelskontroll	79%		

Besluta om bostadsanpassningsbidrag

	2018	2017	2016
Antal beslut om bostadsanpassningsbidrag	54 st	42 st	42 st

Ansvara för att aktualitetshålla lokala föreskrifter till skydd för hälsa och miljö

Bygg- och miljönämnden

KVALITETSREDOVISNING

Bygg- och miljönämndens resultat bedöms vara bra utifrån tillgängliga resurser. Nämnden är idag en Mark- och miljööverdomstol med egen budget enbart för nämndens egna kostnader för det politiska arbetet. Problem uppstår när resurserna inte räcker för att utföra alla uppgifter som är ålagda myndigheterna Bygg- och miljönämnden.

Inom miljöenheten har ett bra arbete utförts. Enheten har dock inte genomfört 100 % av planerad tillsyn. Ändå har betydligt fler tillsynsbesök utförts 2018 jämfört med tidigare år. Utöver det har nya mallar för resursbehovs-utredning och tillsynsplanering tagits fram.

Byggenheten har haft ett ansträngande år och under flera månader gått runt på kraftigt reducerad bemanning. Det har resulterat i längre handläggningstider och att tillsyn inte hunnits med enligt plan. Tillsyn inom områden OVK och hissar har inte utförts under 2018 likt föregående år.

MÅL

Måluppfyllelse

Kommunen har ett av Sveriges bästa företagsklimat, bl.a. genom förenklad administration och en företagslots.

Satsning: Aktivt deltagande inom funktionen företagslots i samarbete mellan näringslivsutvecklare, verksamhetsområde samhällsbyggnad, kommunservice och andra kommunala aktörer

Resultat vid Insiktsmätning 2017 visar att Öckerö har regionens bästa företagsklimat. I mätningarna ingår både miljö- och byggenhetens prestationer. Byggenheten var inför året medveten om att man inte hade möjlighet att möta de behov och önskemål som finns hos kommunens företagare. Miljöenheten upprätthåller i sin verksamhet hög kvalitet i kontaktytorna med kommunens företagare. Med facit i hand vet vi att resultatet 2018 är något lägre än 2017, dock fortfarande bäst i VG-regionen.

Samarbete med näringslivet har resulterat i ett möte under hösten där Plan-, Bygg- och Miljöenheten samlat kommunens företagare med anknytning till byggsektorn. Avsikten med mötet var att presentera verksamhetens processer och skapa en förståelse för myndighetsutövandet. På sikt kan det också leda till att ge en större möjlighet för mindre lokala företag att delta i större utbyggnadsprojekt. Samarbetet med Kommunservice utvecklas ständigt och är i dag en oundgänglig resurs för enheten.

Handläggningstiden för enkla bygglov enligt gällande detaljplan är högst en arbetsdag

Satsning:

- Fortsatt processkartläggning med översyn av rutiner
- Benchmarking med andra kommuner; bl a inom den ny-startade Byggsamverkan Västra Götaland

Alla rutiner för att kunna ge enkla bygglov beslut inom en dag finns. Tyvärr finns inte de personella resurser som krävs. Nämnden har idag egen budget enbart för nämndens egna kostnader för det politiska arbetet.

Byggnationen har ökat, både med småhus, lägenheter och senior-trygghetsboende i olika upplåtelseformer.

Satsning: Definiera, kartlägga och utveckla processer inom bygg och miljö så att förutsättningar skapas för ökad byggnation.

Det pågår i nuläget planarbete som ger möjlighet till ett flertal olika boendeformer. Planer som Öckerö nya centrum med fler bidrar till urbanisering av Öckerö och ett stort antal nya bostäder. Planarbetet hämmas av länsstyrelsen och Trafikverket som genom samrådsyttrande ställer höga krav på kommunen gällande både trafikgenerering, strandskydd och Va-lösningar. I juni startade den s.k. åtgärdsvalsstudien där arbete med att hitta en lösning på trafiksituationen inleds tillsammans med Göteborgs stad och Trafikverket.

Ett arbete startades hösten 2017 inom hela Samhällsbyggnadsverksamheten där fokus ligger på goda interna rutiner och processflöden. Arbetet med att bygga ett förtroende och en stabil process mot allmänhet och företagare i detaljplaneförfarandet har inletts. Vi har vid ett tillfälle presenterat Översiktsplanen och plan- och bygglovsprocess för byggsektorn samt vid ett flertal tillfällen medverkat i dialoger angående utvecklingsprojekt som initierats av samhällsföreningar med flera.

Bygglovsansökningar påverkas direkt av antalet laga-kraftvunna detaljplaner och är ett steg i samhällsbyggnadsprocessen. Positiv start på året med lämnat startbesked för flerfamiljshus på Hönö och samtliga byggrätter på Kalvsunds gamla skolområde. Byggnation av flerfamiljshus pågår även på Knippla. En sammanställning av lämnade startbesked för bostäder under det senaste året visar på cirka 70 nya lägenheter i olika upplåtelseformer.

Har förutsättningarna för rättssäkra beslut ökat

Satsningar:

- Genomföra fortlöpande fortbildning i nämnden genom intern och extern utbildning inom nämndens samtliga verksamhetsområden. Diskussioner med länsstyrelsen gällande bygglovsärenden.

Utbildning sker fortlöpande inom enheten. Byggsamverkan Västra Götaland, där Öckerö kommun är aktiva, har 6 till 8 gånger om året träffar där ny lagstiftning tolkas och erfarenhetsutbyte sker mellan kommunerna i VGR. Byggsamverkan är en viktig källa till kompetensutveckling. Samverkan mellan politiker i bygg- och miljönämnden ledarmöten, som sker två gånger om året, är också en del som bidrar till ökad rättssäkerhet.

Vid årets slut visar statistiken att andelen överklagade beslut gått nämndens väg i totalt 61 % av fallen. Om vi tittar på statistik för de olika överprövande instanserna är andelen överklagade beslut som gått nämndens väg hos Länsstyrelsen 57 %, hos Mark- och miljödomstolen 60 % och hos Mark- och miljööverdomstolen 100 %.

Statistik borgar inte för att förutsättningarna för rättssäkra beslut ökat. Dock vet vi att ökad digitalisering och goda rutiner och processer ökar förutsättningarna för rättssäkra beslut och det är något som ständigt utvecklas inom enheten.

	2018	2017	2016
Antal genomförda utbildningar/seminarier med ledamöterna	4 st	6 st	11 st
Andel överklagade lov där kommunen fått rätt i högre instans	61%	64%	76%

Andel överklagade lov där kommunen fått rätt i högre instans: Länsstyrelsen 57 %, Mark- och miljödomstol 60 %, Mark- och miljööverdomstolen 100 %.

Bygg- och miljönämnden skall möta fullmäktiges krav på kostnadseffektivare verksamhet i budget 2018

Satsningar:

- Förbättrad utväxling av handläggararbetet med ökat administrationsstöd
- Se över kostnader för avtal och licenser
- Utveckla arbetssätten med hjälp av digital teknik i enlighet med mål och tillvägagångssätt i kommunens övergripande digitala strategi
- Lägga extra kraft på omvärldsbevakning och benchmarking gällande digitala tjänster

Byggenheten är i dag i stort sett helt digitaliserad med syftning på antalet papper som passerar i processen. Miljöenheten har under hösten implementerat ett helt digitalt ärendehanteringssystem inklusive ekonomikoppling (något som är beställt till byggenheten men ännu ej implementerat). Arbetet med digitalisering har lett till en betydligt mer effektiv process och en av anledningarna till att byggenheten inte kollapsat under det hårt pressade personalläget. För att gå vidare med ytterligare digitalisering på bygg- och miljöenheten krävs nu en kommungemensam IT-plattform. Översyn av kostnader och licenser sker fortlöpande, men tenderar snarare att öka i takt med att enheten blir mer digitaliserad.

Kartläggning av processer inom hela plan-, bygg- och miljöenhetens verksamheter är klart. Det ska dock nämnas att arbetet med processerna är ett arbete som ständigt sker inom enheten. Målet är att processkartorna ska användas som ett verktyg för beskrivning, effektivisering och utveckling av kvalitetsarbete och arbetssätt.

Sammantaget kan plan- bygg- och miljöenheten luta sig mot ekonomisk uppföljning och konstatera att vi har en mer kostnadseffektiv verksamhet 2018 än senaste åren.

EKONOMISK KOMMENTAR

Bygg- och miljönämnden har ett överskott om ca 0,2 mkr. En del av överskottet beror på att planerad samverkansdag i december flyttas och i stället genomförs januari/februari 2019, då nya politiker är på plats. Den enskilt största anledningen till överskottet är den stora andel ledarmöten som ej förvärsarbetar och inte får ut någon ersättning för förlorad inkomst.

Resultaträkning

	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Bokslut 2017
tkr				
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader				
Personalkostnader	521	558	37	515
Övriga kostnader	118	249	130	137
Summa kostnader	640	807	167	651
Resultat	640	807	167	651

Nettokostnad per verksamhet

	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
tkr				
Nämndsverksamhet	640	807	651	617

Miljöredovisning

Bild: Peter Alphede

ÖCKERÖ KOMMUNS MILJÖARBETE

Öckerö kommun arbetar i flera led och genom olika policydokument med att minska kommunens miljöpåverkan. Arbetet syftar till att säkra framtida generationers möjlighet till en god livskvalitet.

Vision 365

I Öckerö kommuns långsiktiga vision finns ett eget miljöavsnitt. Delar ur rubriken den hållbart växande kommunen:

Öckerö kommun bevarar och utvecklar natur, kulturarv och historiska miljöer för kommande generationer.

Vi är en klimatsmart kommun som arbetar för ett hållbart samhälle för kommande generationer, vilket gör det självklart att satsa på miljövänliga alternativ och nya tekniska lösningar. Kommunen är energieffektiv, fossilfri och använder enbart förnybar energi.

Även andra avsnitt i visionen för trafikplanering m.fl. rör hållbarhetsarbetet.

Miljöpolicy

Som grund för miljöarbetet finns kommunens miljöpolicy som poängterar vikten av en hållbar utveckling och ett aktivt miljöarbete med sikte på framtida generationers välmående. Medvetenheten inom kommunens olika verksamheter ökar och det finns många engagerade medarbetare som bidrar. Fortfarande återstår en del arbete, inte minst gäller det att få med kommuninvånarna i omställningsarbetet.

Miljöpolicyens viljeyttring lyder enligt följande:

”Genom att tillsammans sträva efter att förbättra miljön ökar vi förutsättningarna för att livsbetingelserna skall bli bättre för oss alla. Öckerö Kommun skall få en tydlig miljöprofil. Alla ska arbeta för en utveckling som är långsiktigt hållbar, vilket betyder att förutsättningarna för framtida generationers livskvalitet ska bevaras.”

Energiarbete

I visionen har all energianvändning sitt ursprung i förnybara källor. Redan idag är all inköpt el inom kommunala verksamheter förnybar.

Kommunen har två styrdokument inom energiområdet som ska vägleda verksamheternas arbete med energieffektivisering, minskning av koldioxidutsläpp och omställningen till förnyelsebara energikällor. Kommunen har en energiplan (EP) som omfattar kommunens hela geografiska område och en energieffektiviseringsstrategi (EES) som ska vägleda verksamheternas interna energiarbete.

Målsättningar för minskad energianvändning är:

- EP – 10 % mindre energianvändning för kommunens geografiska område till 2020 jämfört med basåret 2007.
- EES – 15 % mindre energianvändning för kommunala transporter, fastigheter respektive verksamheter till 2020 jämfört med basåret 2012.

Miljömål och Agenda 2030

Ett av verktygen som ska vägleda och stödja implementeringen av kommunens miljöarbete är de 16 nationella miljö kvalitetsmål som har antagits av Sveriges Riksdag. 2018 startade arbetet med integration av FN:s hållbarhetsmål Agenda 2030 i kommunens mål- och styrarbete, där miljömålen kommer att representeras av den ekologiska dimensionen.

Naturvård

Under 2017 har Öckerö kommun tagit fram en åtgärdsplan för naturvårdsprogrammet som innehåller olika mål och aktiviteter för bevarande av kommunens naturvärden. Följande mål har genom denna antagits för kommunens naturvårdsarbete:

- Öckerö kommun ska ta en aktiv roll i bevarandet och utvecklandet av den biologiska mångfalden i kommunen, bl.a. genom att avsätta resurser för naturvårdsarbetet så att framtida generationer får uppleva en lika stor artrikedom och spännande naturmiljö.
- Naturvårdens och friluftslivets intressen ska beaktas vid all fysisk planering, bygglovsprövning eller annan exploatering.

Sveriges Eko-kommuner

Öckerö kommun har 2014 gått med i Sveriges Ekokommuner. Detta innebär att hållbarhetsprincipen ska beaktas i samtliga kommunala beslut och att kommunens arbete ska ske i enlighet med de styrdokument som finns inom miljöområdet. För att kunna följa miljöarbetet i kommunen samt för att kunna jämföra kommunerna emellan, har Sveriges Ekokommuner tagit fram tolv gemensamma nyckeltal som ska följas upp årligen. Nyckeltalen redovisas i tabellen på sidan 71.

Öckerö kommun har även ställt sig bakom Västra Götalands regionala miljömål, den regionala klimatstrategin *Klimat 2030* samt arbetar med delar av de regionala miljömålen åtgärdsprogram. Även regeringens initiativ *Fossilfritt Sverige* har kommunen anslutit sig till.

NÄMNDERS MILJÖ- OCH ENERGIARBETE

Barn- och utbildningsförvaltning

Förskolorna har under 2018 arbetat med *Giftfri förskola* efter genomgången utbildning inom ämnet 2017.

Socialförvaltning

Den största händelsen på miljöområdet i förvaltningen är byte av fordonsflottan till elbilar, men även några hybrid-elbilar, inom hela hemtjänsten och hemsjukvården. Laddstolpar till bilarna har delvis finansieras av Naturvårdsverkets bidrag *Klimatklivet*. Eftersom kommunen enbart använder sig av miljömärkt el, och även äger två vindkraftsverk kommer bilarnas klimatavtryck minska drastiskt. Bytet skedde under 2019, så för 2018 syns ingen effekt på

Bild: Öckerö kommun

minskad energianvändning än, utan en uppgång av energi-användning för kommunens transporter.

Bergmans gruppboende har anslutit sig projektet *Resurs-smart äldreboende*, där fokus ligger på att minska avfallet och öka källsorteringen i äldreboenden vilket i sin tur skapar en bättre arbetsmiljö och livskvalité för de boende samt sparar pengar.

Räddningstjänsten har bytt ut hälften av lysrörsarmaturen till LED och investerat i en ny oljeavskiljare i sina lokaler.

Kommunstyrelsens förvaltning

Ekonomienheten samarbetar med andra organisationer, t.ex. Inköp och Upphandling Göteborg, i upphandlingar där miljökrav är en parameter i kravspecifikationen. Extra tuffa krav ställdes även vid upphandling av de nya elbilarna.

Miljöenheten och upphandlingen samarbetar vid behov av kompetens inom miljöfrågor.

Informationsenheten har köpt in två nya servrar för att förstärka möjligheten att arbeta med tunna klienter, vilket är ett miljömässigt bra alternativ.

Kultur- och Fritid

Anläggningsenheten har i samarbete med ÖFAB påbörjat upphandling av solceller för ishallens tak. Anläggningsarbetet beräknas vara klart under 2019.

Miljöredovisning

Bild: Öckerö kommun

Samhällsbyggnad

Lokalvårdsenheten fortsätter arbetet med att minska sin kemikalieanvändning: Idag köps endast Cradle to cradle-märkta produkter in och arbetet med ECO-vatten fortsätter på Brattebergsskolan. I projektet LoKo har man under hösten arbetat med att se över kemikalier och övriga produkter för att kvalitetssäkra rutiner och material. Man tittar även på miljöpåverkan i sina beställningsrutiner.

Kostenheten har varit tvungen att sänka andelen ekologiska livsmedel till 29 % p.g.a. besparingar. Det har diskuterats rutiner och systematik så att svinmätningar rullar på över hela året. Kosten arbetar ständigt med att ha uppdaterad information för att kunna optimera tillredningen. Man är sparsam med vad som läggs ut i servering och fyller istället på mer frekvent för att så lite svinn som möjligt skall uppstå.

Gatuenheten har färdigställt projektet Genvägen från Hälsövägen till Brattevägen (inom ramen för säker skolväg till/från Brattebergsskolan) samt projektet GC-väg Hälsövägen, inklusive en tillgänglighetsanpassad hållplats. En viktig fråga inom ramen för satsningen är att man i dialog med Öckerö fastighets AB samt Barn- och utbildningsförvaltningen arbetat med att utveckla säkra skolvägar. Hållplatsen vid Öckerö färjeläge planeras att färdigställas 1:a kvartalet 2019 och en projektering pågår gällande hållplats Bustadvägen, allt för att göra hållbart resande lite mera attraktivt.

Kretslopps-enheten har under hösten genomfört en utbildning inom *Sparsam körning* tillsammans med VA-enheten. Numera är dessutom alla förutsättningar för att starta byggnationen av en ny kretsloppspark på Hönö Pinan fastställda/klarlagda.

VA-enheten har under 2018 lämnat in en ansökan för installation av solceller på kommunens reningsverk Pinan. I takt med dagvattenutbyggnad pågår arbete med att minska bräddningar från pumpstationer, kemanvändningen samt fortlöpande byta pumpar mot energisnålare alternativ. För att minska utsläpp till recipienterna, har arbetet med att ta fram en förstudie gällande en ny biobädd slutförts. Under 2019 skall projekteringsunderlag tas fram, entreprenör upphandlas och arbetet med den nya biobädden påbörjas. En flödes- och kapacitetsberäkning för kommunens vatten- och spillvattennät har startats.

Båttrafiken har bytt huvudmaskineriet ombord på Burö färjan i början av 2018 och ersatt den med en Volvo D-13 motor, Euroklass 6. Den gamla hjälpmaskinen (generatoren) i Polstjärnan (årsmodell 1984) byttes också ut till en modern Volvo D-7 motor. De nya motorerna genererar generellt mindre utsläpp. Förbrukning av drivmedel var dock 2018 1/3 högre än tidigare år. En förklaring till detta är en längre varvsöversyn på Burö färjan, då Polstjärnan ersatte den, samt en högre uthyrningsfrekvens av färjan till Kalvsund och Grötö. All belysning ombord färjan Polstjärnan har ersatts med energieffektivare LED armaturer.

Plan- bygg och miljö-enheten har under 2018 inrättat en 50%ig tjänst inom naturvård. Den så kallade kommunekologen har under större delen av året arbetat med framtagande av en grönstrukturplan. LONA bidrag har sökts och bifaltes för restaurering av två våtmarker med rödlistade arter inom Öckerö kommun: Agnessedammen och Rördammen. LONA bidrag har även sökts för arbetet med inrättande av

ett naturreservat på Grötö. Den 50%iga miljöstrategitjänsten har stött arbetet med byte till en fossilfri fordonsflotta samt Agenda 2030. *Miljöenheten*, som bedriver mycket av sitt arbete genom tillsyn, har arbetat med tillsyn av fritidsbåthamnar och fiskehamnar. Mycket fokus har här legat på att minska spridning av giftiga ämnen från båtbottnfärg. Ett samarbete med Göteborg Stads Energi- och klimatrådgivning, som sedan 2017 driver detta arbete även inom Öckerö kommun, har bidragit till en gemensam energitillsyn på ett flertal verksamheter inom kommunen. Energittillsynen ligger inom ramen för det nationella projektet *Incitament för energieffektivisering*. Energi- och klimatrådgivningen har bedrivit energirådgivning hos ett flertal företag och bl.a. stött arbetet med installation av solceller på Brf:n Bovieran. Miljöenheten, informationsenheten och räddningstjänst har även 2018 tillsammans arbetat hårt med en bättre hantering av påskfirarna. Resultatet av arbetet för 2016 till 2018 är rena påskefyror fria från spillolja och bildäck samt mycket få uttryckningar för blåljuspersonal under påskhelgen. *Planenheten* har 2018 avslutat arbetet med framtagande av en ny översiktsplan, där fokus ligger på hållbar utveckling. Förutsättningar för att åka kollektivt utreds och underlättas i största möjliga grad i varje detaljplan som planenheten arbetar fram. Specifikt jobbar man just nu med att skapa möjligheter för Västtrafik att flytta sin bussdepå på Hönö Pinan för att ge utrymme för fler pendelparkeringsplatser.

Byggenheten är i dag i stort sett helt digitaliserad vilket minskar pappersförbrukningen.

Öckerö Fastighets AB (ÖFAB)

Under 2018 har Öckerö Fastighets AB med stöd från bidraget *Klimatklivet* (Naturvårdsverket) påbörjat installation av minst 50 laddstolpar för kommunens verksamhetsbilar. Vid årsskiftet fanns 23 stycken laddstationer i drift. ÖFAB har ihop med Kultur- och Fritid drivit arbetet med installation av solceller på kommunens ishall. Underhållsarbetet i kommunens fastigheter har i budget för 2018 öronmärkt pengar för upprustning av sämre och energislösande anläggningar. Under 2018 har flera energieffektiviseringsinsatser genomförts för att minska koncernens påverkan på miljön.

Under 2018 anslöt sig bolaget efter styrelsebeslut till *Allmännyttans klimatinitiativ*. Allmännyttans klimatinitiativ är ett gemensamt uppdrag inom allmännyttan med syfte att minska utsläppen av växthusgaser genom ambitiösa mål, samverkan och aktivt erfarenhetsutbyte. Bolaget har också som ambition att under 2019 bli godkända av *Kommuninvest för gröna lån*. Gröna lån innebär att bolaget för specifika projekt som lever upp till definierade miljökrav lånar pengar från placerare som vill att deras förvaldade medel ska göra skillnad för miljön.

Nyckeltal

	2017	2018
Totalt koldioxidutsläpp, ton	27 229,47	24 731,98
Koldioxidutsläpp industriprocesser, ton	382,8419	475,1321
Koldioxidutsläpp transporter, ton	11 915,18	9 932,007
Antal resor med kollektivtrafik per invånare/år	51	38
Andel förnyelsebara bränslen i kollektivtrafiken (busstrafik), %	92,5%	94,7%
Andel jordbruksmark med miljöstöd för ekologisk odling, %	0%	0%
Andel miljöcertifierat skogsbruk, %	0%	0%
Andel skyddade mark- och vattenområden, %	4%	4%
Avfall (total mängd inklusive producentansvar i ton)	9 995	9 815
Hushållsavfall, kg/invånare	331	401
Grovavfall, kg/invånare	167	137
Återvinning, kg/invånare	70	225*
Tungmetaller i avloppsslam		
Bly, mg/kg TS	3,7	4,7
Kadmium, mg/kg TS	0,5	0,5
Kvicksilver, mg/kg TS	0,21	0,23
Energi		
Andel förnybar och återvunnen energi i kommunala lokaler, %	100%	100%
Produktion av vindkraftsel från eget vindkraftverk, Öckerö fastigheter AB, kWh	4 026 660	3 887 742
Transportenergi för tjänsteresor, kWh/årsarbetare	1 363	1 501
Koldioxidutsläpp för tjänsteresor, ton CO ₂ /årsarbetare	0,3	0,4
Inköp av ekologiska livsmedel i kommunen, årets 6 första mån, %	42%	29%
Andel miljöcertifierade kommunala skolor/förskolor, %	7%	7%
Andel fossila bränslen för uppvärmning i kommunens fastigheter, %	6%	6%
Andel förnybar energi inom transportsektorn i kommunen, %	2%	2%
Energianvändning av kommunens fastigheter, kWh	6 142 055	6 009 634
Energianvändning av kommunens verksamheter, kWh	4 970 560	4 996 500
Andel förnybar och återvunnen energi i kommunala verksamheter, %, miljömärkt el	100%	100%
Produktion av vindkraftsel av eget vindkraftverk Öckerö kommun (Pinan), kWh	1 889 696	1 535 597
Energianvändning av kommunens transporter, kWh	2 787 394	3 212 361
Energianvändning drivmedel Öckerö kommuns färjor, liter	149 000	196 544

Miljöindikatorer som mäts årligen.

* Flera fraktioner ingår numera.

Revisionsberättelse

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2018

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt, genom utsedda lekmannarevisorer, den verksamheten som bedrivits i kommunens bolag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Redogörelse för revisionen 2018".

Av årsredovisningen framgår att Öckerö kommun inte uppfyller kravet i kommunallagens 11 kap 12 § avseende återställande av tidigare negativt balanskravsresultat. För 2018 uppvisar kommunen återigen ett negativt balanskravsresultat som måste återställas inom en treårsperiod. Budgeten måste därför fastställas så att kommunens resultatmål på 1,5 % av budgeterat skattenetto uppnås och så att balanskravsunderskottet kan återställas inom lagstadgad tid.

Vi konstaterar att barn- och utbildningsnämnden liksom socialnämnden redovisar betydande underskott för 2018, underskotten uppgår till -9,1 mnkr respektive -4,6 mnkr (efter fördelningspost på 7,9 mnkr). Vår bedömning är att barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att anpassa verksamheten och dess kostnader till fastlagd budget.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Öckerö kommun, förutom vad gäller barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden, har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelse och nämnders interna kontroll har varit tillräcklig förutom för barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen återigen inte är förenligt med uppställt resultatmål medan övriga finansiella mål och verksamhetsmål har uppnåtts. Vi delar kommunstyrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning inte har uppnåtts.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och övriga nämnderna samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2018.

Öckerö den 28 mars 2019

Paul Magnusson
Ordförande

Håkan Beskow

Lars Henriksson

Göran Jaksch

Anna Ahlsell

Fakta om kommunen

Bild: Annelie Pompe

Kommunfullmäktige efter de tre senaste valen

Partier	Antal mandat 2018	Antal mandat 2014	Antal mandat 2010
Moderata Samlingspartiet	9	11	13
Kristdemokraterna	11	9	7
Liberalerna	4	4	7
Arbetarpartiet Socialdemokraterna	8	9	9
Miljöpartiet de Gröna	3	3	3
Vänsterpartiet	2	2	1
Sverigedemokraterna	4	3	1
Samtliga partier	41	41	41

Kommunal skattesats 2018

tkr	år 2018	år 2017
Genomsnitt – riket	20:74	20:70
Genomsnitt – Västra Götalands län	21:30	21:30
Genomsnitt – GR	21:19	21:19
Partille	19:96	19:96
Mölnadal	20:26	20:26
Härryda	20:62	20:62
Lerum	20:65	20:65
Göteborg	21:12	21:12
Öckerö	21:21	21:21
Kungsbacka*	21:33	21:33
Alingsås	21:36	21:36
Kungälv	21:44	21:44
Stenungsund	21:64	21:64
Tjörn	21:71	21:71
Ale	21:87	21:87
Lilla Edet	22:37	22:37

* Hallands län

Befolkningen 2018-12-31 var 12 945 personer

	Totalt	Förändring 2017–2018	Areal i hektar
Hönö	5 532	56	568
Öckerö	3 602	-19	398
Hälsö	620	9	130
Björkö	1 545	-9	555
Knippla	295	-9	52
Hyppeln	168	2	84
Rörö	244	1	229
Kalvsund	206	2	37
Fotö	637	-16	69
Grötö	94	3	63
Summa	12 943*	20	2 185

* 2 personer var restförda.

Öckerö kommuns årsredovisning 2018

är kommunstyrelsens redogörelse över verksamheten år 2018 till kommunfullmäktige och övriga intressenter.

Årsredovisningen har producerats av ekonomienheten i samarbete med övrig kommunförvaltning.

ÖCKERÖ KOMMUN

475 80 Öckerö • Tel 031-97 62 00
E-post kommun@ockero.se
www.ockero.se